

**PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO
PROJEKTU STRATEGII ROZWOJU
GMINY ŚWINNA DO 2030 ROKU**

Załącznik do Prognozy- oświadczenie autora o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.)

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, iż ukończyłam, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie i posiadam co najmniej 5-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognozy oddziaływania na środowisko, lub brałam udział w przygotowaniu co najmniej 5 raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Agnieszka Chylak

WŁAŚCICIEL

 AGNIESZKA CHYLAK
EKO - TEAM KONSULTING
UL. SPOKOJNA 3
43-330 HECZNAROWICE
NIP: 937-228-78-47, REGON: 240795960

.....
podpis autora

Spis treści	
1.	METODYKA SPORZĄDZENIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....5
2.	INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU GMINY ŚWINNA DO 2030 ROKU” ORAZ POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.....7
2.1.	POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI DOKUMENTAMI, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU 13
2.1.2	Dokumenty nadrzędne szczebla krajowego, wojewódzkiego i powiatowego.....13
3.	ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA.....16
3.1.	OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ PROBLEMÓW W TYM ZAKRESIE 16
3.1.1	Położenie fizycznogeograficzne, geomorfologia.....16
3.1.2	Warunki klimatyczne.....19
3.1.3	Hydrografia.....19
3.1.4	Budowa geologiczna, hydrologia i warunki glebowe 20
3.1.5	Warunki przyrodniczo – krajobrazowe.....22
4.	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ODDZIAŁYWANIEM.....27
4.1.	POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.....27
4.2.	WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE 29
4.3.	OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA 31
4.4.	OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI 31
4.5.	GOSPODARKA ODPADAMI.....32
4.6.	HAŁAS.....32
4.7.	PODSUMOWANIE.....33
5.	OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU 34
6.	OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.....40
6.1.	PODSUMOWANIE PRZEWIDYWANYCH ODDZIAŁYWAŃ NA POSZCZEGÓLNE ASPEKTY.....56
7.	PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ WYNIKIEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU 59
8.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU, W TYM TAKŻE WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKU TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.....61
9.	INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU 62
10.	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO 63
11.	STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM 64
Spis rysunków	
Rysunek 1.	Położenie gminy Świnna na tle województwa śląskiego i powiatu żywieckiego 16
Rysunek 2.	Mapa gminy Świnna 17
Rysunek 3.	Wody powierzchniowe na terenie gminy Świnna 20
Rysunek 4.	Lasy na terenie gminy Świnna.....22
Rysunek 5.	Obszary objęte siecią NATURA 2000 Beskid Żywiecki - obszary specjalnej ochrony ptaków.....23
Rysunek 6.	Obszary objęte siecią NATURA 2000 Beskid Żywiecki - obszary specjalnej ochrony siedlisk.....23
Rysunek 7.	Obszar Żywieckiego Parku Krajobrazowego na tle gminy Świnna 24
Rysunek 8.	Lokalizacja pomników przyrody i rezerwatu Gawroniec na terenie gminy Świnna.....24
Rysunek 9	Średnie stężenie dwutlenku siarki na stacji w Żywcu przy ul. Kopernika 83a w latach 2019-2021 (µg/m ³) 27
Rysunek 10	Średnie stężenie pyłu PM10 na stacji w Żywcu przy ul. Kopernika 83a w latach 2019-2021 (µg/m ³).....28
Rysunek 10	Punkty monitoringu jakości wód powierzchniowych w rejonie gminy Świnna 29
Rysunek 10	Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) w rejonie powiatu żywieckiego 30
Rysunek 10	Obszary zagrożone powodzią w rejonie gminy Świnna.....31
Rysunek 10	Przybliżona lokalizacja przedsięwzięć (których lokalizacja jest znana) zapisanych w ramach Inwestycji w obszarze infrastruktury komunikacyjnej” 42
Rysunek 11	Lokalizacja planowanych przedsięwzięć (których lokalizacja jest znana) w zakresie inwestycji w obszarze infrastruktury okolicy turystycznej / aktywnych form turystyki” 44
Rysunek 12	Lokalizacja planowanych przedsięwzięć zapisanych w ramach „Inwestycji w ochronie środowiska” 46
Rysunek 13	Lokalizacja planowanych przedsięwzięć zapisanych w ramach „Inwestycji w obszarze infrastruktury społecznej” 48
Spis tabel	
Tabela 1	Planowane zadania do realizacji w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” 11
Tabela 2	Pomniki przyrody na terenie gminy Świnna 26
Tabela 2	Średnioroczne stężenie dwutlenku siarki na stacji w Żywcu przy ul. Kopernika 83a w latach 2019-2021.....27
Tabela 3	Średnioroczne stężenie dwutlenku azotu na stacji w Żywcu przy ul. Kopernika 83a w latach 2019-2021 28
Tabela 4	Średnioroczne stężenie pyłu PM10 na stacji w Żywcu przy ul. Kopernika 83a w latach 2019-2021 28
Tabela 6	Zestawienie punktów badawczych wód podziemnych na terenie powiatu żywieckiego.....30
Tabela 4	Ocena stanu środowiska gminy Świnna wskazuje następujące problemy występujące w najważniejszych sektorach środowiska 33
Tabela 5	Przewidywane negatywne i pozytywne skutki braku realizacji postanowień projektu „Strategii...” 37
Tabela 6	Inwestycje w obszarze infrastruktury komunikacyjnej - analiza planowanych działań 41

Tabela 7 Inwestycje w obszarze infrastruktury okolicy turystycznej / aktywnych form turystyki - analiza planowanych działań	42
Tabela 8 Inwestycje w ochronie środowiska - analiza planowanych działań	45
Tabela 9 Inwestycje w obszarze infrastruktury społecznej - analiza planowanych działań	47
Tabela 10 Zadania miękkie - analiza planowanych działań	49
Tabela 11 Przewidywane znaczące oddziaływania realizacji zadań na zagadnienia i aspekty środowiska	51
Tabela 12 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na Obszary Natura 2000	57
Tabela 13 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny	57
Tabela 14 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na ludzi	57
Tabela 15 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na powierzchnię ziemi i krajobraz	57
Tabela 16 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na klimat	58
Tabela 17 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na zasoby naturalne	58
Tabela 18 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją projektu „Strategii...” na zabytki	58
Tabela 19 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na dobra materialne	58
Tabela 20 Przykładowy zestaw wskaźników do monitorowania realizacji „Strategii...”	62
Tabela 21 Ocena stanu środowiska gminy Świnna wskazuje następujące problemy występujące w najważniejszych sektorach środowiska	64

WSTĘP

Podstawą wykonania niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” (zwanej w dalszej części opracowania „Prognozą...”) są przepisy Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.).

Artykuł ten nakłada na organy administracji opracowujące projekty polityk, strategii, planów lub programów obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji tych dokumentów. Związane jest to z przeniesieniem do prawodawstwa polskiego postanowień Dyrektywy 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” została przygotowana na podstawie umowy zawartej przez firmy Tech Master oraz EKO-TEAM Consulting.

1. METODYKA SPORZĄDZENIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Metodyka opracowania jak również treść Prognozy oddziaływania na środowisko postanowień projektu „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku ” zostały bezpośrednio podporządkowane zapisom wynikającym z Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.). Zgodnie z art. 51 ust. 2 przywołanego aktu prawnego, prognoza oddziaływania na środowisko (...) powinna:

- zawierać informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- zawierać informacje o zastosowanych metodach przy sporządzaniu analiz,
- określać, analizować i oceniać istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- określać, analizować i oceniać stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym, znaczącym oddziaływaniem,
- określać, analizować i oceniać istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych,
- określać, analizować i oceniać cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- określać, analizować i oceniać przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko oraz zabytki, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe,
- przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogące być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu,
- przedstawiać rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy,
- zawierać informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- zawierać informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- zawierać informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- zawierać streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Treść niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko została podporządkowana zakresowi wynikającemu z ustawy j.w. oraz zakresowi i stopniowi szczegółowości prognozy uzgodnionemu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach dokumentem nr WOOS.411.81.2023.AB z dnia 10 maja 2023 roku.

Zgodnie z uzgodnieniem RDOŚ prognoza powinna dotyczyć wpływu realizacji postanowień „Strategii...” na:

- 1) cele ochrony Żywieckiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny,
- 2) przedmioty ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Beskid Żywiecki PLB 240002 oraz specjalnego obszaru ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH 240006 z uwzględnieniem wyników prac na potrzeby sporządzania planu zadań ochronnych,
- 3) cele ochrony rezerwatu przyrody „Gawroniec”,
- 4) stanowiska chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt,

- 5) 5) lokalne ostoje przyrody istotne dla zachowania różnorodności biologicznej, a w szczególności kompleksy leśne, płaty roślinności nieleśnej, zadrzewienia, a także obiekty ważne dla ochrony plażów,
- 6) funkcjonowanie korytarzy ekologicznych określonych w dokumencie „Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego” (Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice, 2015),
- 7) funkcjonowanie lokalnych korytarzy ekologicznych,
- 8) pomniki przyrody oraz drzewa i grupy drzew predysponowane do objęcia ochroną.

Ponadto niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko dostarczy informacji o występowaniu lub jego braku, chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz siedlisk objętych ochroną, występujących na obszarze objętym ww. strategią lub w bliskim sąsiedztwie, ich szacunkowej liczebności, rozmieszczeniu, stanie ochrony, a także analizę zagrożeń dla populacji tych gatunków, a w przypadku negatywnego oddziaływania propozycję jego ograniczenia.

Analiza wpływu na poszczególne elementy środowiska powinna obejmować wszystkie planowane zadania. Wyniki analiz i ocen należy przedstawić zarówno w formie opisowej, jak i kartograficznej, obejmującej tereny planowanych zamierzeń oraz tereny pozostające w zasięgu oddziaływania.

Treść niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko została także podporządkowana zakresowi i stopniowi szczególności prognozy uzgodnionemu przez PWIS dokumentem nr NS-NZ.9022.22.10.2023 z dnia 19 maja 2023 roku. Zgodnie z informacją z PWIS prognoza ma dać ocenę oddziaływania na stan zdrowia ludzi w aspekcie zagadnień środowiskowych w tym hałasu, zagrożeń dla wód powierzchniowych i podziemnych w tym wody pitnej, zagrożeń dla gleb w tym użytkowanych rolniczo, oraz zapewnienie standardów jakości powietrza.

W celu przeprowadzenia szczegółowej analizy wpływu projektowanego dokumentu na środowisko wykorzystano materiały udostępnione przez Urząd Gminy Świnna, Starostwo Powiatowe w Żywcu, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego oraz dane pozyskane od instytucji i przedsiębiorstw obsługujących Gminę Świnna, dane statystyczne umieszczone na stronach internetowych Głównego Urzędu Statystycznego, dane literaturowe oraz opracowania własne. Dokumenty te uzupełniono dokumentacją wcześniej wykorzystaną w trakcie opracowywania projektu „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku”.

2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU GMINY ŚWINNA DO 2030 ROKU” ORAZ POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” został opracowany zgodnie wieloma dokumentami wyższego rzędu i innymi równoległymi (niektóre z nich na czas opracowywania strategii stanowią projekty dokumentów).

Cele i zadania przedstawione w projekcie „Strategii...” wpisują się w cele strategiczne zawarte w poniższych dokumentach:

- Projekt Umowy Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce,
- Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”,
- Projekt programu "Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027",
- Projekt Strategii Rozwoju Powiatu Żywieckiego 2030+.

Dokument ten został opracowany w szczególnym okresie – wówczas, gdy okres programowania polityki regionalnej Unii Europejskiej 2014 – 2020 został już definitywnie zakończony oraz jednocześnie, gdy okres kolejny – perspektywa 2021 – 2027 faktycznie nie został jeszcze rozpoczęty (w marcu 2023 r. opublikowano dopiero Szczegółowy Opis Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Woj. Śląskiego, a pierwsze konkursy w ramach tego programu planowane są na IV kw. bieżącego roku). Jest to zatem optymalny moment do tego, aby po krótko podsumować to, co dotychczas na terenie Gminy Świnna jej samorządowi udało się przedsięwziąć i pomyślnie wdrożyć oraz wybrać kierunki działania, które z punktu widzenia obecnej sytuacji będą optymalne dla najbliższej dekady.

„Strategia Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” spełnia trzy podstawowe funkcje.

Po pierwsze jest swego rodzaju syntetycznym kompendium aktualnych informacji o gminie, głównie o stanie w jakim znajdują się kluczowe dla działalności samorządu obszary na przełomie 2022 i 2023 r.

Po drugie niniejszy dokument postrzegać można jako jedno z narzędzi, możliwych do wykorzystania w procesie promocji Gminy Świnna, przede wszystkim poza granicami regionu, wszędzie tam gdzie Żywiecczyzna jest jeszcze stosunkowo mało znana / popularna.

Natomiast po trzecie, co najistotniejsze, Strategia Rozwoju Gminy Świnna jest istotnym dokumentem, który samorząd w najbliższych latach wykorzystywać będzie przy ubieganiu się o środki ze źródeł zewnętrznych, niezbędne do współfinansowania kosztów, związanych z realizacją inwestycji, wyszczególnionych w jej treści.

W ujęciu przestrzennym projekt „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” dotyczy Gminy Świnna w jej granicach administracyjnych.

Określone działania są adresowane do wszystkich podmiotów mających realne, prawno-finansowe możliwości ich podejmowania.

Całość strategicznych zadań planowanych do zrealizowania do 2030 roku zamykają rozdziały dotyczące spójności zapisów projektu „Strategii...” z europejskimi i regionalnymi dokumentami strategicznymi, a także rekomendacjami wdrożeniowymi zawierającymi ogólny zapis działań, jakie należy podjąć w celu realizacji zapisów projektu „Strategii...”, a następnie ich monitoringiem i ewaluacją.

Dokument ten składa się zasadniczo z trzech części. Pierwsza jest opisem stanu, w jakim znajduje się Gmina Świnna obecnie – na początku 2023 r. W ramach tej części po krótko opisano kluczowe dla Gminy sfery: demograficzną, społeczną, edukacyjną, infrastrukturalną, kultury, przedsiębiorczości, etc. Część druga to analiza SWOT aktualnej sytuacji, w jakiej znajduje się Gmina Świnna – zestawienie mocnych i słabych stron tej Gminy oraz stojących przed nią szans i zagrożeń. Natomiast część trzecia, najistotniejsza, to prezentacja strategicznych i operacyjnych celów, stawianych sobie przez samorząd Świnnej, wraz z wykazem przedsięwzięć i projektów inwestycyjnych, które w kontekście zaprezentowanych celów oraz w świetle wniosków płynących z poprzednich analiz będą w najbliższym czasie na terenie Gminy Świnna podejmowane.

Projekt „Strategii...” powstał w ramach współpracy z samorządem, pracownikami gminnych jednostek organizacyjnych, działaczami organizacji pozarządowych oraz mieszkańcami. Został skonsultowany z organizacjami odpowiedzialnymi za jej opiniowanie zaakceptowana i przyjęta Uchwałą Rady Gminy Świnna.

Aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Świnna dokonywana będzie adekwatnie do identyfikowanych w tym zakresie potrzeb, na podstawie indywidualnie podejmowanych decyzji. Zapisy Strategii mogą być modyfikowane w trybie właściwym dla jej uchwalenia.

Monitoring i ewaluacja strategii polegają na okresowej ocenie stopnia realizacji działań zapisanych w tym dokumencie i wprowadzaniu modyfikacji, zgodnie ze zmieniającymi się warunkami zewnętrznymi i wewnętrznymi wpływającymi na rozwój Gminy.

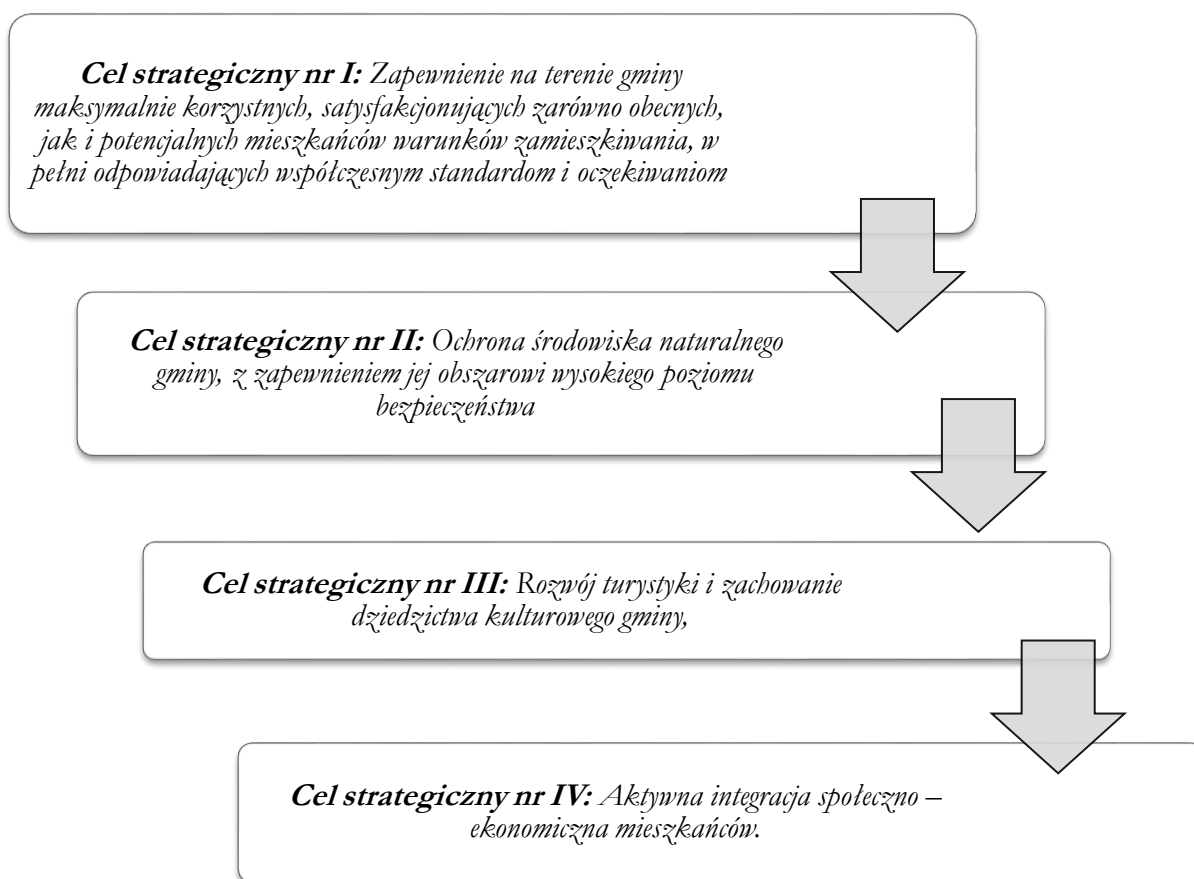
Po realizacji Strategii dokona zostanie jej ewaluacja oraz sporządzony zostanie na tę okoliczność raport końcowy, obrazujący faktycznie zrealizowane zadania pod kątem realizacji zamierzonych celów, połączony z rachunkiem ekonomicznym.

Wnioski zawarte w raporcie posłużą także do ustalenia problemów, wynikających z realizacji strategii i ustalenia warunków wyjściowych do opracowania Strategii Rozwoju Gminy na lata następne.

W rezultacie wdrożenia strategicznych założeń niniejszego dokumentu stworzono misję Gminy Świnna:

Misją Gminy Świnna jest maksymalnie efektywne wykorzystanie jej walorów i atutów do utworzenia na jej obszarze warunków pod wieloma względami sprzyjających osiedlaniu się, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz szeroko pojętej satysfakcji wszystkich mieszkańców.

Aby te wizję spełnić zaplanowano misję, cele strategiczne.

Dla każdego celu strategicznego utworzone zostały cele operacyjne, a także zadania do realizacji w ramach programów operacyjnych. Zawierają one typy zadań planowanych do realizacji na terenie Gminy Świnna.

Projekty te planowane są do realizacji przez Gminę Świnna, oraz podmioty działające na obszarze gminy, a także w niektórych przypadkach przez powiat Żywiecki, przedsiębiorstwa lub mieszkańców.

Cel strategiczny nr I: „Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno dla obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom”:

1. Cel operacyjny: Zapewnienie optymalnej, odpowiadającej aktualnym i perspektywicznym potrzebom dostępności komunikacyjnej terenu gminy,
2. Cel operacyjny: Zapewnienie maksymalnego poziomu bezpieczeństwa w ruchu drogowym i pieszym,
3. Cel operacyjny: Zapewnienie możliwości świadczenia usług publicznych przez Urząd Gminy Świnna i gminne jednostki organizacyjne na wysokim poziomie,

4. Cel operacyjny: Infrastruktura oświaty zapewniająca edukację w szerokim zakresie oraz na wysokim poziomie, zapewniającym dobre przygotowanie do dalszego rozwoju,
5. Cel operacyjny: Wysokiej jakości infrastruktura, sprzyjająca codziennej aktywności fizycznej

Cel strategiczny nr II: „Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa”:

1. Cel operacyjny: Efektywne zapobieganie ryzyku związanemu z występowaniem na terenie gminy groźnych w skutkach klęsk żywiołowych,
2. Cel operacyjny: Dokończenie realizowanego procesu zwodociągowania i skanalizowania terenu gminy,
3. Cel operacyjny: Wzmocnienie różnorodności biologicznej oraz ograniczenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego na terenie gminy,
4. Cel operacyjny: Zwiększenie efektywności energetycznej gminnych budynków użyteczności publicznej,
5. Cel operacyjny: Promocja odnawialnych źródeł energii wraz z ograniczeniem skali wykorzystania archaicznych palenisk w gospodarstwach domowych na terenie gminy, negatywnie oddziałujących na środowisko naturalne,
6. Cel operacyjny: Efektywne, komfortowe dla mieszkańców gospodarowanie odpadami komunalnymi,
7. Cel operacyjny: Wsparcie procesu gazyfikacji terenu gminy,
8. Cel operacyjny: Utrzymanie wysokiego poziomu sprawności i gotowości bojowej jednostek OSP z terenu gminy,
9. Cel operacyjny: Zapewnienie Gminie Świnna możliwości efektywnego i adekwatnego reagowania w sytuacjach kryzysowych / wyjątkowych.

Cel strategiczny nr III: „Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy”,

1. Cel operacyjny: Efektywna promocja wybranych produktów turystycznych, zlokalizowanych na terenie gminy (m.in. ścieżki rowerowej 615, narciarskich tras zjazdowych, progów rzecznych, ścieżki dydaktycznej do sanktuarium, rezerwatu przyrody, etc.),
1. Cel operacyjny: Budowa nowych / rozbudowa i poprawa jakości istniejących obiektów infrastruktury turystycznej i okolicy turystycznej w obrębie istniejących na terenie gminy miejsc atrakcyjnych pod kątem turystycznym,
2. Cel operacyjny: Nawiązanie współpracy z instytucjami / organizacjami, będącymi dysponentami terenów i infrastruktury znajdujących się na terenie gminy, a mającej wpływ na jej turystyczny rozwój (Lasy Państwowe, Wody Polskie),
3. Cel operacyjny: Zwiększenie dostępności i poprawa jakości infrastruktury kultury na terenie gminy.

Cel strategiczny nr IV: „Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców”:

1. Cel operacyjny: Ochrona, kultywowanie i upowszechnianie niematerialnych elementów lokalnej spuścizny kulturowej gminy,
2. Cel operacyjny: Wysoka jakość edukacji dzieci i młodzieży z terenu gminy,
3. Cel operacyjny: Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego,
4. Cel operacyjny: Wsparcie osób starszych, niepełnosprawnych, w tym ich rodzin i osób sprawujących nad nimi opiekę,
5. Cel operacyjny: Wsparcie mieszkańców w procesie uzyskiwania nowych kwalifikacji, aktualizacji kwalifikacji dotychczas uzyskanych oraz uzyskiwania nowych umiejętności.

W konsekwencji realizacji celów „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” zostaną osiągnięte następujące efekty:

- poprawa dostępności komunikacyjnej,
- poprawiony stan techniczny i parametry dróg,
- zwiększone bezpieczeństwo ruchu,
- wysokiej jakości usługi publiczne oferowane przez Urząd Gminy i jednostki organizacyjne,
- rozszerzanie opieki nad dziećmi do lat trzech,
- rozszerzanie oferty sportowej w Gminie,
- rozszerzanie oferty rekreacyjnej w Gminie,
- zwiększona atrakcyjność i funkcjonalność przestrzeni publicznej,
- podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez poprawę jakości środowiska, w tym przede wszystkim powietrza,
- zachowanie terenów cennych przyrodniczo,
- uporządkowana gospodarka wodno-ściekowa,

- zwiększenie liczby gospodarstw domowych wprowadzających rozwiązania OZE,
- poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Gminy, w tym w sytuacjach kryzysowych,
- podniesienie atrakcyjności turystycznej Gminy, opartej na lokalnych potencjalach,
- powstanie nowych atrakcji turystycznych na terenie Gminy,
- zachowanie i rozwój już funkcjonujących obiektów turystycznych i rekreacyjnych,
- zacieśniona współpraca z instytucjami i organizacjami jako dysponentami terenów i infrastruktury na obszarze Gminy,
- ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego,
- poprawa efektywności kształcenia w szkołach,
- wzrost poziomu kompetencji i wykształcenia mieszkańców,
- zwiększenie społecznej świadomości i tożsamości lokalnej, a co za tym idzie oddolnych inicjatyw społecznych,
- wzrost uczestnictwa mieszkańców w wydarzeniach i imprezach kulturalnych,
- rozszerzanie opieki nad osobami starszymi, niesamodzielnymi i niepełnosprawnymi.

Tabela 1 Planowane zadania do realizacji w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku”

Planowane typy zadań	Planowany termin realizacji
Inwestycje w obszarze celu strategicznego nr I: „Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno dla obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom	
Remont / przebudowa dróg lokalnych na terenie gminy Świnna	2023-2030
Budowa drogi lokalnej, łączącej Świnną / Przylęków z Trzebiną	2023-2030
Budowa chodników, wzdłuż najbardziej ruchliwych dróg na terenie gminy, w celu zwiększenia bezpieczeństwa i komfortu poruszania się	2023-2030
Budowa nowych / modernizacja istniejących elementów oświetlenia ulicznego	2023-2030
Przebudowa istniejących obiektów użyteczności publicznej (w tym Urzędu Gminy) pod kątem zapewnienia równości i włączenia społecznego, a także zwiększenia efektywności gminy w świadczeniu usług publicznych i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców	2023-2030
Rozszerzenie zakresu usług publicznych świadczonych przez Urząd Gminy w formie elektronicznej, w tym wdrożenie elektronicznego systemu utrzymywania kontaktu z mieszkańcami	2023-2030
Budowa żłobka / adaptacja istniejącego obiektu pod potrzeby z tego zakresu	2023-2030
Budowa nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej / rekreacyjnej – boiska przy ul. Widok w Rychwałdku	2023-2030
Budowa nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej / rekreacyjnej – kortu do tenisa ziemnego w Pewli Małej	2023-2030
Zagospodarowanie i utrzymanie w atrakcyjnym stanie przestrzeni publicznej na terenie gminy, w tym placów zabaw	2023-2030
Inwestycje w obszarze celu strategicznego nr II: „Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa”	
Rewitalizacja i renaturyzacja cieków wodnych, przepływających przez teren gminy Świnna pod kątem zapewnienia jej obszarowi bioróżnorodności a także przeciwdziałania klęskom żywiołowym	2023-2030
Remont istniejących oraz budowa nowych odcinków sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej na terenie gminy Świnna	2023-2030
Wdrożenie efektywnych i inteligentnych systemów monitoringu i rozwiązań w celu zmniejszenia strat wody	2023-2030
Likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów wraz z działaniami prewencyjnymi	2023-2030
Usunięcie azbestu z budynków mieszkalnych i innych, znajdujących się na terenie gminy, wraz z zapewnieniem bezpiecznego transportu oraz utylizacją odpadów	2023-2030
Zapewnienie gospodarstwu z terenu gminy możliwości wzięcia udziału z programach zwiększania efektywności energetycznej (w tym likwidacji przestarzałych palenisk oraz instalacji nowych i ekologicznych źródeł ciepła)	2023-2030
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, znajdujących się na terenie gminy – siedzib placówek edukacyjnych	2023-2030
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, znajdujących się na terenie gminy – strażnic OSP	2023-2030
Modernizacja oświetlenia zewnętrznego, w tym ulicznego oraz oświetlenia przestrzeni publicznych, celem poprawy efektywności energetycznej	2023-2030
Budowa magazynów energii na terenie gminy	2023-2030
Zapewnienie na terenie gminy warunków do przyłączania istniejących / nowych obiektów do sieci gazowej	2023-2030
Budowa punktów ładowania pojazdów elektrycznych	2023-2030

Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych poprzez doposażenie jednostek OSP, w tym zakup pojazdów ratowniczo – gaśniczych	2023-2030
Zapewnienie pracownikom Urzędu Gminy oraz pracownikom gminnych jednostek organizacyjnych możliwości wykonywania pracy zdalnej, na wypadek wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych	2023-2030
Inwestycje w obszarze celu strategicznego nr III: „Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy”	
Skomunikowanie gminy ciągiem pieszo – rowerowym	2023-2030
Realizacja prac w obrębie istniejących szlaków turystycznych na terenie gminy – oznakowanie, parkingi, miejsca widokowe, miejsca wypoczynku wraz z ich promocją	2023-2030
Modernizacja istniejącej wiaty w Świnnej pod kątem organizacji występów plenerowych	2023-2030
Budowa amfiteatru w Świnnej	2023-2030
Zakup nowych elementów wyposażenia GOK, pod kątem możliwości prowadzenia imprez	2023-2030
Zagospodarowanie terenu przy jazie w Świnnej pod kątem zapewnienia warunków sprzyjających rekreacji	2023-2030
Inwestycje w obszarze celu strategicznego nr IV: „Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców”	
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z terenu gminy rozszerzonej oferty dodatkowych zajęć edukacyjnych i sportowych	2023-2030
Organizacja szkoleń i kursów zawodowych / podnoszących kwalifikacje dla mieszkańców	2023-2030
Integracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	2023-2030
Profilaktyka i wsparcie osób oraz rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy domowej	2023-2030
Realizacja zdrowotnych programów profilaktycznych dla mieszkańców	2023-2030
Rozszerzenie oferty kulturalnej GOK o nowe zajęcia i wydarzenia o charakterze kulturalnym	2023-2030
Zapewnienie oferty usług opiekuńczych dla osób starszych, niesamodzielnych i niepełnosprawnych oraz ich opiekunów	2023-2030
Współpraca transgraniczna w zakresie promocji walorów obszarów przygranicznych oraz wartości kulturowych	2023-2030

Źródło: na podstawie projektu „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku”, 2023

2.1. Powiązanie projektu z innymi dokumentami, oraz sposoby, w jakich te cele i problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Analizując cele sformułowane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” oprócz analizy ich wpływu na środowisko, należy dokonać odniesienia tych celów do kierunków działań określonych w dokumentach nadrzędnych oraz określonych na szczeblu regionu. Od komplementarności i zharmonizowania tych celów w znacznym stopniu zależy możliwość osiągnięcia sukcesu polityki ekologicznej Gminy.

2.1.2 Dokumenty nadrzędne szczebla krajowego, wojewódzkiego i powiatowego

Zadania i cele strategiczne zamieszczone w projekcie „Strategii ...” w odniesieniu do poszczególnych celów długoterminowych zapisanych w innych dokumentach zostały tak sformułowane, by w sposób bezpośredni nawiązywać do wymogów i wytycznych zawartych w szeregu dokumentów strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym oraz wojewódzkim, obejmujących swoją tematyką szeroko rozumiane kwestie ochrony środowiska m.in. w kontekście planowania gospodarczego, przestrzennego i społecznego.

Wspólną cechą wszystkich scharakteryzowanych poniżej dokumentów (która w sposób bezpośredni została przeniesiona do projektu „Strategii ...”) jest dążenie do stworzenia warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska oraz wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju.

Zapisy umieszczone w analizowanym projekcie „Strategii...” są zgodne z postanowieniami dokumentów strategicznych na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym takich jak:

Projekt Umowy Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce

„Strategia Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” jest zgodna w wielu elementach z Projektem Umowy Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce.

Umowa Partnerstwa określa strategię interwencji funduszy europejskich w ramach polityk unijnych: polityki spójności i wspólnej polityki rybołówstwa w Polsce w latach 2021-2027. W latach 2021-2027 Polska będzie realizować działania w ramach wszystkich pięciu celów polityki spójności oraz celu dodatkowego umożliwiającego obywatelom i regionom łagodzenie społecznych, gospodarczych i środowiskowo-przestrzennych skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu.

W zakresie konkretnych celów strategicznych „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku”, można wymienić powiązanie z następującymi celami polityki, o których mowa w Umowie Partnerstwa:

- ✓ Cel 1.1 „Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki promowaniu innowacyjnej, inteligentnej transformacji gospodarczej”,
- ✓ Cel 1.2 „Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa”,
- ✓ Cel 1.3 „Lepiej połączona Europa”,
- ✓ Cel 1.4 „Europa o silniejszym wymiarze społecznym”,
- ✓ Cel 1.5 „Europa bliżej obywateli”,
- ✓ Cel 1.6 „Umożliwienie regionom i obywatelom łagodzenia społecznych, gospodarczych i środowiskowych skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu”.

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności to program, który składa się z 54 inwestycji i 48 reform. Ma za zadanie wzmocnić polską gospodarkę oraz sprawić, że będzie ona łatwiej znosić wszelkie kryzysy. KPO wpisuje się w zalecenia Rady UE dla Polski oraz Krajowy Program Reform. Obejmuje reformy i inwestycje, które rozpoczęły się po 1 lutym 2020 r. i zakończą do 31 sierpnia 2026 r. Zgodność Strategii Gminy Świnna z KPO odnosi się do następujących obszarów wsparcia:

- Odporność i konkurencyjność gospodarki,
- Zielona energia i zmniejszenie energochłonności,
- Transformacja cyfrowa,
- Zielona, inteligentna mobilność.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Kolejnym dokumentem strategicznym decydującym o kierunkach rozwoju kraju, jest Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. Opracowanie to uściśla cele, które będą wspierane przez Państwo Polskie w zakresie rozwoju regionalnego. „Strategia Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” stanowi wypełnienie zapisów w/w strategii w zakresie Celu Strategicznego tj. „Efektywne wykorzystanie wewnętrznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym”.

Założenia „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” obejmują szereg celów długoterminowych dotyczących rozwoju obszaru Gminy i zaspokojenia potrzeb mieszkańców przy wykorzystaniu jej wszystkich potencjałów. Szczegółowe cele SRGJ odnoszą się do następujących celów KSRR 2030:

- Cel szczegółowy I: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;
- Cel szczegółowy II: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;
- Cel szczegółowy III: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

W zakresie kierunków interwencji o których mowa w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, wymienić należy najistotniejsze z punktu widzenia zgodności ze „Strategią Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku”:

- 1.3 Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego Śląska
- 1.4 Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych
- 1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów
- 2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego
- 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym
- 2.3 Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach
- 3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem
- 3.2. Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym
- 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”

Strategia Rozwoju Województwa „Śląskie 2030” koncentruje działania na czterech celach strategicznych, dla których sformułowano cele operacyjne w perspektywie do roku 2030. Dokument strategiczny opracowywany przez Gminę Świnna, w swoich założeniach wpisuje się w poniższe kierunki:

- CEL STRATEGICZNY A Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej
  - Cel operacyjny: A.1. Konkurencyjna gospodarka
  - Cel operacyjny: A.2. Innowacyjna gospodarka
- CEL STRATEGICZNY B Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca
  - Cel operacyjny: B.1. Wysoka jakość usług społecznych, w tym zdrowotnych
  - Cel operacyjny: B.2. Aktywny mieszkaniec
  - Cel operacyjny: B.3. Atrakcyjny i efektywny system edukacji i nauki
- CEL STRATEGICZNY C Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni
  - Cel operacyjny: C.1. Wysoka jakość środowiska
  - Cel operacyjny: C.2. Efektywna infrastruktura
  - Cel operacyjny: C.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania, kompleksowa rewitalizacja, zapobieganie i dostosowanie do zmian klimatu
- CEL STRATEGICZNY D Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym
  - Cel operacyjny: D.1. Zrównoważony rozwój terytorialny
  - Cel operacyjny: D.2. Aktywna współpraca z otoczeniem i kreowanie silnej marki regionu
  - Cel operacyjny: D.3. Nowoczesna administracja publiczna

Projekt programu "Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027"

Zgodnie z najnowszą wersją programu, Województwo Śląskie będzie dystrybuować środki europejskie w ramach 13 obszarów wsparcia tzw. priorytetów:

- Fundusze Europejskie na inteligentny rozwój,
- Fundusze Europejskie na zielony rozwój,

- Fundusze Europejskie dla zrównoważonej mobilności,
- Fundusze Europejskie dla sprawnego transportu,
- Fundusze Europejskie dla rynku pracy,
- Fundusze Europejskie dla edukacji,
- Fundusze Europejskie dla społeczeństwa,
- Fundusze Europejskie na infrastrukturę dla mieszkańca,
- Fundusze Europejskie na rozwój terytorialny,
- Fundusze Europejskie na transformację,
- Fundusze Europejskie na pomoc techniczną EFRR,
- Fundusze Europejskie na pomoc techniczną EFS+,
- Fundusze Europejskie na pomoc techniczną FST.

Gmina jako przyszły Beneficjent, w swoich założeniach i planowanych zadaniach wpisuje się we wszystkie obszary wymienione w w/w dokumencie.

Strategia Rozwoju Powiatu Żywieckiego 2030+

„Strategia Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” jest spójna z wszystkim dziewięcioma głównymi priorytetami, założonymi w Strategii dla Powiatu żywieckiego, a także celami operacyjnymi tj.:

- Priorytet 1. Turystyka
  - Cel operacyjny 1. Efektywne wykorzystanie identyfikowanych potencjałów turystycznych
- Priorytet 2. Rozwój gospodarczy i rynek pracy
  - Cel operacyjny 2. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej powiatu żywieckiego
- Priorytet 3. Infrastruktura drogowa
  - Cel operacyjny 3. Poprawa standardu infrastruktury publicznej
- Priorytet 4. Środowisko naturalne
  - Cel operacyjny 4. Poprawianie stanu środowiska naturalnego i adaptowanie go do zachodzących zmian klimatycznych w kontekście posiadanych potencjałów turystycznych
- Priorytet 5. Transport publiczny
  - Cel operacyjny 5. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej powiatu żywieckiego
- Priorytet 6. Edukacja
  - Cel operacyjny 6. Wzmocnienie sektora edukacji jako kluczowego segmentu usług ponadlokalnych świadczonych przez powiat żywiecki
- Priorytet 7. Usługi społeczne i zdrowotne
  - Cel operacyjny 7. Integracja i podniesienie jakości systemu polityk społecznych
- Priorytet 8. Dziedzictwo Żywiecczyzny
  - Cel operacyjny 8. Wzmacnianie tożsamości lokalnej w oparciu o kulturę oraz aktywność organizacji pozarządowych
- Priorytet 9. Zarządzanie
  - Cel operacyjny 9. Wzmocnienie instytucjonalne powiatu żywieckiego.

3. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA

3.1. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz problemów w tym zakresie

Analiza stanu środowiska gminy Świnna dokonana została w szeregu obowiązujących dokumentów dotyczących rozwoju gospodarczego, społecznego i przestrzennego gminy, m.in. w „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świnna na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” oraz „Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla terenu Gminy Świnna”.

W związku z tym niniejsza „Prognoza...” omawia wybrane zagadnienia dotyczące środowiska przyrodniczego mające ewidentny wpływ na cele i zadania zapisane w harmonogramie zamieszczonym w projekcie „Strategii...”.

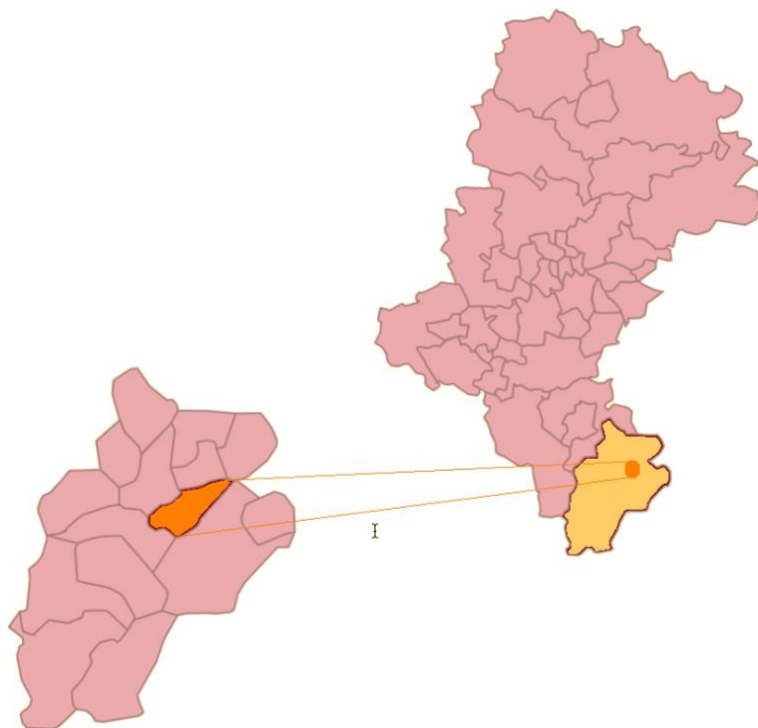
Duży nacisk położono w szczególności na problemy i zagrożenia środowiska przyrodniczego, kulturowego i zdrowia ludzi. Do przeprowadzenia analizy zostały wykorzystane dane zamieszczone w projekcie „Strategii...”, przekazane przez Gminę Świnna oraz zgromadzone samodzielnie przez Wykonawcę, w tym również przygotowane w ostatnich latach opracowania, raporty i analizy.

3.1.1 Położenie fizycznogeograficzne, geomorfologia

Gmina wiejska Świnna położona jest w województwie śląskim, w północno-wschodniej części powiatu żywieckiego. Gmina Świnna zajmuje obszar o powierzchni 3 940 ha, zamieszkuje ją około 8 tys. mieszkańców. W skład gminy wchodzi sołectwa: Świnna, Pewel Mała, Pewel Ślemieńska, Trzebinia, Rychwałdek i Przylęków. Największym zamieszkanym sołectwem jest Świnna.

Gmina Świnna graniczy z następującymi jednostkami administracyjnymi:

- od zachodu graniczy z gminą miastem Żywiec należącym do powiatu żywieckiego,
- od północy graniczy z gminą Gilowice zależącą do powiatu żywieckiego,
- od wschodu z gminą Jeleśnia zależącą do powiatu żywieckiego,
- od południa z gminą Radziechowy Wieprz także należącą do powiatu żywieckiego.

Rysunek 1. Położenie gminy Świnna na tle województwa śląskiego i powiatu żywieckiego

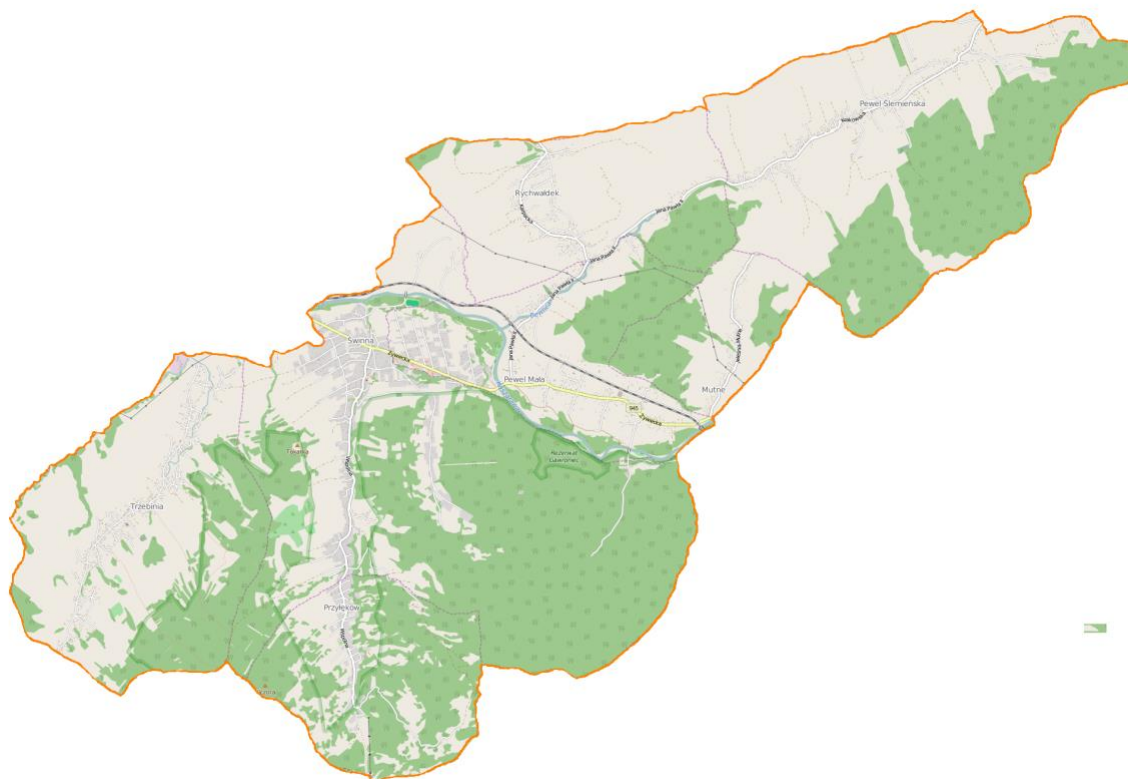
Źródło: www.stat.gov.pl, 2016

W odróżnieniu od wielu innych gmin powiatu Żywieckiego gmina Świnna położona jest nie tylko na terenie Beskidu Żywieckiego, ale również w tzw. Paśmie Pewelskim czy też Pewelsko-Ślemieńskim na terenie którego ulokowała się częściowo Świnna, ale także Pewel Ślemieńska, Pewel Mała i Rychwałdek. Większość gminy rozciąga się na wschód od Żywca, z którym gmina posiada bardzo dobre połączenia komunikacyjne. Dzięki temu jest doskonałym miejscem na weekendowy wypoczynek zarówno latem jak i zimą.

Położenie gminy niedaleko przejścia granicznego na Słowację /15km-Korbielów Glinne/ i dogodna komunikacja

(samochodowa, autobusowa i kolejowa) sprawiają, że jest ona miejscem atrakcyjnym również dla potencjalnych inwestorów. Sprzyja temu również dobrze rozwinięty system dróg gminnych.

Rysunek 2. Mapa gminy Świnna

Źródło: opracowanie na podstawie mapy zamieszczonej na stronie www.geoserwis.gov.pl

Zabudowania sołectw w Gminie Świnna ciągną się dnem dolin rzecznych Przyłękówki, Trzebini, Pewlicy i Koszarawy. Okoliczne wzgórza, rzadko zalesione, poprzecinane pasmami pól uprawnych, łąk i pastwisk otwierają zaskakujące widoki na Kotlinę Żywiecką, Beskid Mały i Żywiecki. Jedynie tereny wchodzące w skład Grupy Pilska, położone w południowo-wschodnim obszarze Gminy, są w pełni zalesione (stoki Jastrzębicy, Kiczory, Grapy, Gawrońca, Madejowa Groń). Przez wszystkie wsie przepływają ciekły wodne, od małych górskich potoków do drugiej co do wielkości rzeki Beskidu Żywieckiego - Koszarawy. Na tej rzece zlokalizowano kilka progów wodnych będących doskonałym miejscem do kąpieli. Czyste wody to efekt ekologicznej działalności władz gminy w tym budowy sieci kanalizacji sanitarnej, co w efekcie przyniosło korzystne zmiany w zasobach wodnych.

Przez teren gminy Świnna przebiegają drogi gminne (o łącznej długości 64 km), powiatowe (18,5 km) oraz odcinek drogi wojewódzkiej nr 945 o długości 4,3 km biegnący przez powiat bielski i żywiecki, łączący miasto Bielsko-Biała z Korbielowem, prowadzący do granicy ze Słowacją. Droga wojewódzka przechodzi centralnie przez centrum gminy i jest uciążliwa dla zlokalizowanej tam zabudowy mieszkaniowej.

Transport zbiorowy drogowy w gminie realizowany jest spółki publiczne jak i prywatne. Autobusy miejskie należące do spółki MZK Żywiec kursują przez gminę Świnna na następujących liniach:

- 1 - Świnna, Przyłęków, Pewel Ślemieńska – Żywiec os. Zgoda
- 2 – Trzebinia – Żywiec Pętla MZK
- 8 – Rychwałdek, Pewel Ślemieńska – Żywiec Pętla MZK
- 13 – Przyłęków - Żywiec Pętla MZK, Os. Kochanowskiego.

Na terenie gminy Świnna znajduje się jeden przystanek kolejowy obsługiwany przez POLREGIO sp. z o.o. - Pewel Mała, który obsługiwany jest przez elektryczne zespoły trakcyjne serii EN57. Przez teren gminy przejeżdżają również pociągi spółki Koleje Śląskie. Jest to 5 km odcinek linii kolejowej nr 97 (pomiędzy stacjami Żywiec Sporysz – Jeleśnia) relacji Katowice – Zakopane.

Na tereny zabudowy mieszkaniowej składa się zabudowa jednorodzinna, mieszkaniowo-usługowa i letniskowa. Są to głównie budynki realizowane na prywatnych działkach przez indywidualnych inwestorów. Zabudowa ta skupia się wzdłuż ciągów komunikacyjnych i cieków wodnych, jednocześnie na wyższych i bardziej stromych obszarach zboczy zaczyna dominować zabudowa letniskowa. Łącznie w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego przewidziano ok 537 ha pod różnorodną zabudowę mieszkaniową, z czego zainwestowanych jest ok. 42 %.

Na zabudowę usługową w gminie Świnna składają się obiekty usług konsumpcyjnych, związanych głównie z handlem, obiekty i urządzenia sportowe i turystyczne, obiekty użyteczności publicznej, w tym m.in. usługi oświaty, opieki

zdrowotnej, administracji, oraz obiekty kultu religijnego. W obowiązującym miejscowym planie przeznaczają się na te cele ok. 24,5 ha, z czego odsetek zainwestowanych terenów wynosi ok. 72%. Tereny produkcyjne w gminie wykorzystywane pod różnego rodzaju przemysł zajmują powierzchnię ok. 8,5 ha z czego wykorzystanych obecnie jest w przybliżeniu 70%. Przeważającymi elementami struktury użytkowania terenów w gminie są obszary rolne wraz z terenami lasów, zajmują one łącznie ok. 80% powierzchni całej gminy. Najliczniej grunty rolne występują w Trzebinii i Pewli Ślemieńskiej, i wynoszą kolejno 56% i 47% powierzchni sołectwa. Największe powierzchnie przeznaczone pod tereny leśne znajdują się na obszarze wsi Świnna i Pewel Ślemieńska i stanowią 55% i 38% terytorium tych sołectw.¹

Gmina Świnna jest średnio wyposażona w rozdzielczą sieć wodociagową w dobrym stopniu natomiast w sieć kanalizacyjną, nadal są prowadzone dalsze inwestycje.

Źródłem wody przeznaczonej do spożycia na terenie gminy Świnna jest ujęcie wody Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Żywcu.

Na wodociągu Świnna nie są stosowane procesy uzdatniania i dezynfekcji wody, gdyż wodociąg ten jest zaopatrywany przez SUW w Żywcu.

Ponad 50% gospodarstw zostało podłączonych do kanalizacji, co w efekcie przyniosło korzystne zmiany w zasobach wodnych. Ścieki odprowadzane są na oczyszczalnię w Żywcu-MPWIK Żywiec, która jest oczyszczalnią mechaniczno-biologiczną z usuwaniem biogenów o dopuszczalnym obciążeniu ładunkiem zanieczyszczeń 209 366 RLM i maksymalnym przepływie 42 tys. m³/d. Oczyszczone ścieki kierowane są do zbiornika Tresna. Stąd też Oczyszczalnia została włączona do programu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie”. Program ten realizowany jest jako Projekt ISPA/FS Nr 2000/PL/16/P/PE/023 na terenie jedenastu gmin powiatu żywieckiego.

Sieć kanalizacji sanitarnej zlokalizowana jest w sołectwa Pewel Mała, Pewel Ślemieńska, Świnna i Trzebinia.

Kolejne działania pro ekologiczne to wymiana pieców c-o w placówkach oświatowych, na bardziej przyjazne środowisku. Dalszych nakładów finansowych w miarę realizacji zabudowy będzie wymagać sieć elektroenergetyczna. Dbalosc o środowisko naturalne przejawia się także w planie zagospodarowania przestrzennego, który przewiduje nie tylko infrastrukturę drobno przemysłową, ale również określa tereny rekreacyjno-sportowe i te przeznaczone pod budownictwo letniskowo-pensjonatowe.

Latem i zimą gmina Świnna zaprasza turystów spragnionych odpoczynku w ciszy i spokoju, w miejscach łatwo dostępnych pozwalających na rodzinny relaks. Tym łatwiej o ten relaks i rozrywkę że na terenie gminy organizuje się i prowadzi liczne przedsięwzięcia o charakterze sportow-rekreacyjnym, kulturalnym i turystyczno-ekologicznym.

Na stałe do kalendarza imprez wpisały się między innymi; Majowy Bieg Uliczny o Puchar Wójta Gminy Świnna, Pokonkursowa Wystawa Plastyczna „Mieszkam w Beskidach”, Młodzieżowy Rajd Górski „Krokusy”, Dożynki Gminne, Przegląd Rękodziela i Twórczości Artystycznej Mieszkańców Gminy Świnna, Noworoczny Bal Dla Bezrobotnych czy Rock and Rollowa Noc bez wody. Większość z tych imprez realizowana jest przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Świnnej, zaliczanym do grona najlepszych tego typu placówek w powiecie żywieckim. GOK stale współpracuje ze wszystkimi organizacjami społecznymi działającymi w każdej wsi tworzącej gminę Świnna te organizacje to prężnie działające Kola Gospodyń Wiejskich oraz Ochotnicze Straże Pożarne. Pod patronatem tych ostatnich działają strażackie orkiestry dęte z Rychwałdku i Pewli Ślemieńskiej. W tej ostatniej podobnie jak i w Trzebinii i Świnnej działalność prowadzą również kluby sportowe.²

Jednym z podstawowych czynników wpływających na rozwój gmin jest sytuacja demograficzna oraz perspektywy jej zmian. Przyrost ludności to przyrost liczby konsumentów, a zatem wzrost zapotrzebowania na energię oraz jej nośniki, zarówno sieciowe jak i w postaci paliw stałych czy ciekłych.

Gmina wiejska Świnna liczy 7,8 tys. mieszkańców. Pozytywnym zjawiskiem jest rosnąca liczba podmiotów gospodarczych, co świadczy o rozwoju gospodarczym gminy. Na terenie gminy w 2020 roku zarejestrowanych było 689 podmiotów gospodarczych – głównie małych i średnich (wg klasyfikacji REGON). W latach 2009 – 2020 liczba podmiotów wzrosła o 169. Największą grupą branżową na terenie gminy wiejskiej Świnna zdecydowanie są firmy z kategorii budownictwo (sekcja F) orz handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (sekcja G). W gminie nie znajdują się żadne przedsiębiorstwa z branży górniczej, wytwarzania i zaopatrywania w energię oraz dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją.

Duża część mieszkańców gminy pracuje w niewielkich zakładach przemysłowych i usługowych na terenie gminy i poza jej granicami, a szczególnie w Żywcu.

Do istotniejszych atrakcji na obszarze gminy zaliczmy:

- Rezerwat przyrody „Gawroniec” – las liściasty i mieszany, położony na zboczach Gawronca i Wolentarskiego Gronia. W rezerwacie oprócz dobrze zachowanego drzewostanu spotkać można liczne zwierzęta.
- Sanktuarium Matki Bożej Wspomożenia Wiernych w Przylękowie – niewielki Kościół z ołtarzem w stylu barokowym wzniesiony na pamiątkę objawienia się Matki Bożej.
- kapliczki w Pewli Małej, Rychwałdku oraz drewniane i murowane tradycyjne zabudowania,

¹ Studium Uwarunkowań i Kierunków zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świnna, 2014

² <http://www.swinna.pl>

- w sezonie zimowym działa Ośrodek Sportów Zimowych położony na zboczu Jastrzębicy wraz z wyciągiem talerzykowym.

Na obszarze gminy wyznaczono trasy turystyczne:

- Szlak Turystyczny /żółty/ Świnna – Moczarki nad Przyłękowem,
- Szlak Turystyczny /niebieski/ Żywiec-Trzebinia – Romanka,
- Przyrodnicza Trasa Rowerowa Pewel Mała-Węgierska Górka.

W skład bazy noclegowej na terenie Świnnej wchodzi dwa ośrodki wypoczynkowe w Przyłękowie i Pewli Małej, dwa gospodarstwa agroturystyczne w Pewli Ślemieńskiej i Pewli Małej, domy letniskowe „Bulinówka”, oraz kwatery w domach prywatnych. Jednocześnie dużą popularnością cieszy się rekreacja indywidualna, gdzie osoby z większych ośrodków miejskich budują prywatne domy sezonowe.

Obiekty sportowo – rekreacyjne funkcjonujące na terenie gminy to:

- Kort tenisowy, boisko do koszykówki - Zespół Szkolno-Przedszkolny Pewel Mała,
- Trzy narciarskie trasy zjazdowe - Stok Jastrzębicy – Przyłęków,
- Hala sportowa - Gimnazjum w Świnnej,
- Hala sportowa - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pewli Ślemieńskiej.

Lasy Gminy Świnna przyciągają turystów obfitością runa leśnego, bogactwem flory i fauny. Obok pospolitych saren czy dzików można tu czasami stanąć oko w oko z niedźwiedziem, czy wilkiem .

Przez wszystkie wsie płynie kilkanaście cieków wodnych, od małych górskich potoków do drugiej co do wielkości rzeki Beskidu Żywieckiego Koszarawy. Na tej rzece zlokalizowano kilka progów wodnych będących doskonałym miejscem do kąpieli.

Z prastarej puszczy karpackiej niewiele przetrwało do naszych czasów. Jest jednak na terenie gminy takie miejsce, gdzie na stromo opadającym do rzeki Koszarawy stoku wzniesienia Gawroniec, jest najlepiej w Beskidzie Żywieckim zachowany las liściasty i mieszany, z buczyną karpacką, jodłą oraz stanowiskami olszynki karpackiej. Z tych względów na lewym brzegu Koszarawy, w roku 1996 utworzono rezerwat przyrody o powierzchni 23,69ha, nadając mu nazwę „Gawroniec”.

3.1.2 Warunki klimatyczne

Gmina Świnna położona jest w Karpackiej Strefie Ekoklimatycznej: Makroregion Ekoklimatyczny – Gór Średnich Beskidu Śląskiego. Na podstawie średniej rocznej temperatury w Karpatach Zachodnich wyróżnia się sześć pięter klimatycznych związanych z piętrami roślinnymi. W Beskidzie Śląskim wykształcone są w zasadzie trzy piętra klimatyczne od umiarkowanie ciepłego do umiarkowanie zimnego w szczytowych partiach gór. Piętra klimatyczne wiążą się z układem piętrowym tutejszej roślinności. Do wysokości 900 m n.p.m. stoki porastają lasy mieszane, od 900 do 1150 m n.p.m. występują lasy regla dolnego, składające się głównie ze świerka, z niewielką domieszką jodły i buka. Powyżej (od 1150 do 1360 m n.p.m.) znajduje się piętro regla górnego, tworzone przez świerk. W najwyższych partiach występuje kosodrzewina i łąki wysokogórskie (hale). Tutejszy klimat charakteryzuje się dużą zmiennością pogody, znaczną ilością opadów oraz silnymi i częstymi wiatrami. Występują tu także okresy pięknych, słonecznych dni, szczególnie latem i jesienią (tzw. wyże majowe i październikowe). Warunki klimatyczne tego obszaru kształtują masy powietrza różnego pochodzenia geograficznego, największy udział mają masy powietrza polarno morskiego (60% przypadków) oraz polarno-kontynentalnego (25% przypadków). Zróżnicowanie przestrzenne rozkładu i przebiegu średniej dobowej temperatury decyduje o pojawieniu się i trwaniu termicznych pór roku. Obszar gminy ze względu na swe ukształtowanie jest szczególnie narażony na przymrozki. Dni z przymrozkami jest na tym terenie ok. 110 rocznie.

Jedną z najważniejszych cech klimatu Kotliny Żywieckiej jest słaba wentylacja, a co się z tym wiąże częste występowanie tutaj zastoisk chłodnego powietrza, powodujących silne i długotrwałe inwersje termiczne. Roczne sumy opadów zwiększają się od podnóży ku szczytom gór. Przeciętna suma opadów wynosi dla piętra umiarkowanego chłodnego ok. 1400-1800 mm; dla pięter niższych 1000-1100 mm rocznie. Wyraźnie więcej opadów otrzymują stoki o ekspozycji zachodniej. Potencjalny okres zalegania szaty śnieżnej wynosi od 65 do 140 dni. Śnieg pojawia się w górach już około listopada i utrzymuje się do kwietnia. Najdłużej pokrywa lodowa utrzymuje się w górnym dorzeczu Soli. Najobfitsze opady śniegu przypadają na przełom lutego i marca. Charakterystyczną cechą tutejszego klimatu jest występowanie dużej ilości opadów, przekraczających 1200 mm rocznie.³

3.1.3 Hydrografia

Wody powierzchniowe

Przez teren gminy Świnna przepływa rzeka Koszarawa stanowiąca zlewnie Soli oraz w dolinach wpadające do niej potoki: Pewlica, Przyłękówka i Trzebinka.

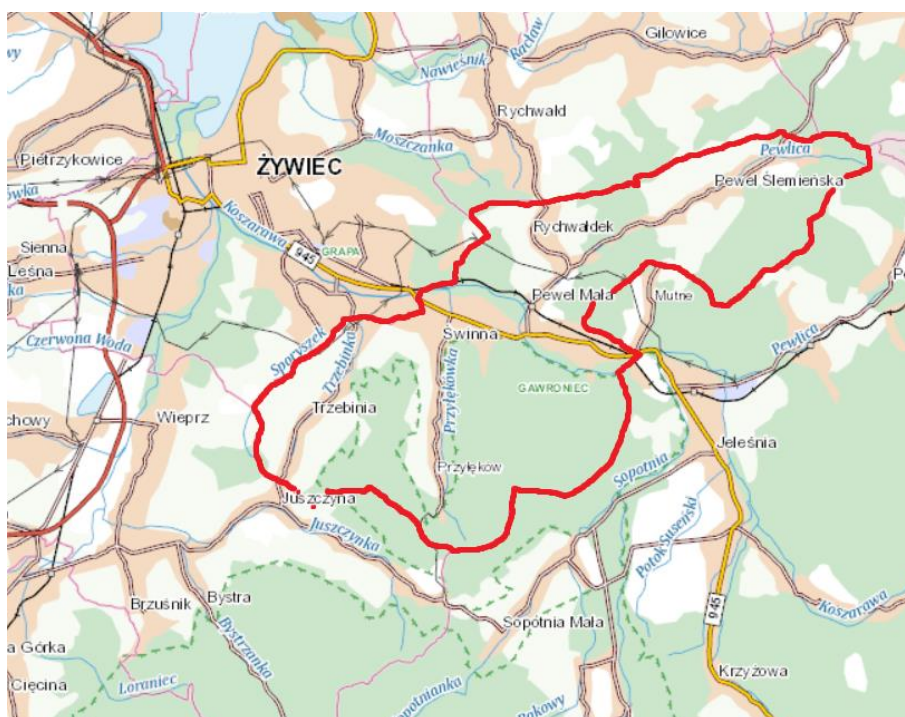
Koszarawa - długość całkowita rzeki wynosi 30,4 km (5,5 km na terenie gminy Świnna), a powierzchnia zlewni ok. 183,7 km². Źródła rzeki Koszarawy spływają z zachodnich stoków Jalowca, północno-zachodnich Przełęczu Suche i północno-wschodnich Lachowego Gronia. Najwyżej położone źródła znajdują się na wysokości około 1000 m. Początkowo spływa w północno-zachodnim kierunku pomiędzy grzbietami Jalowca i Lachowego Gronia, później zakręca w południowo-

³ Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Świnna, 2022

wschodnim kierunku przepływając przez miejscowość Koszarawa. W miejscowości Przyborów znów zmienia kierunek na północno-zachodni, przepływa przez miejscowości Mutne, Pewel Mała i Świnna. W centrum miasta Żywiec, na wysokości 344 m uchodzi do Soły.

Pewlica – nazwa dwóch blisko siebie i mniej więcej równolegle płynących potoków. Pewlica wschodnia ma źródła na wysokości około 620 m na południowo-zachodnich stokach przełęczy Hucisko w miejscowości Hucisko. Splywa w południowo-zachodnim kierunku doliną, której zbocza tworzą dwa pasma górskie należące do Beskidu Makowskiego; Pasma Laskowskie i Pasma Pewelskie. Ze zboczy tych splywa wiele potoków zasilających Pewlicę. Przepływa przez miejscowość Pewel Wielka i w miejscowości Jeleśnia uchodzi do rzeki Koszarawa.

Pewlica zachodnia ma źródła na północno-zachodnich stokach Bąkowa w Paśmie Pewelskim i splywa w południowo-zachodnim kierunku przez miejscowości Pewel Ślemieńska i Rychwałdek. Oddziela główny ciąg Pasma Pewelskiego od pasma niższych wzgórz, również zaliczanych do Pasma Pewelskiego i opadających do Kotliny Żywieckiej.⁴

Rysunek 3. Wody powierzchniowe na terenie gminy Świnna

Źródło: <http://mapy.geoportal.gov.pl>

Cały obszar należy do karpackiego regionu hydrogeologicznego, podregionu zewnętrzno-karpackiego. Wody podziemne występują tu w postaci wód szczelinowych, rzadziej szczelinowo-porowych w utworach kredy i paleogenu (głównie piaskowce i zlepieńce). Wydajności w strefach zbudowanych z piaskowców mogą osiągać do 5 m³/h, zaś w strefach z przewagą łupków z reguły nie przekraczają 2 m³/h. Głębokość zalegania zwierciadła wód podziemnych waha się od kilku do kilkudziesięciu metrów na kulminacjach. W dolinie Soły występują wody porowe w utworach czwartorzędowych. Na całym obszarze brak izolacji pierwszego poziomu wodonośnego od powierzchni terenu – co może stwarzać zagrożenie przenikania zanieczyszczeń do wód podziemnych.

Gmina Świnna położona jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 445 „Magura” (Babia Góra) – trzeciorzędowy poziom wodonośny; szacunkowe zasoby dyspozycyjne GZWP Magura wynoszą 23,5 tys. m³/d, a średnia głębokość ujęć 80 m.

W wodach tych utworów notowano w większości wody typów HCO₃-SO₄-Ca, HCO₃-SO₄-Ca-Mg. Ponadto stwierdzono wody HCO₃-Ca, HCO₃-Ca-Mg oraz wielojonowe świadczące ewidentnie o przekształceniach ich składu chemicznego.⁵

W granicach Gminy Świnna znajduje się obszar Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 446 „Dolina rzeki Soła”, obszar wysokiej ochrony wód podziemnych (OWU), które są wodami poziomu czwartorzędowego słabo izolowanego i co jest z tym związane są silnie narażone na zanieczyszczenie z powierzchni ziemi. Zasięg zbiornika na terenie gminy jest niewielki i obejmuje skrawek północno - zachodniej części gminy.

3.1.4 Budowa geologiczna, hydrologia i warunki glebowe

Teren gminy wznosi się na wysokości od 370- 761,3 m. n. p. m. Najniżej położona jest wieś Trzebinia i Świnna, a najwyższej Pewel Ślemieńska. Większą część Gminy zajmuje Żywiecki Park Krajobrazowy wraz ze strefą

⁴ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świnna na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025, 2018

⁵ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świnna na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025, 2018

ochronną. Zabudowania wsi wchodzących w skład Gminy ciągną się dnem dolin rzecznych Przylekówki, Trzebini, Pewlicy i Koszarawy. Okoliczne wzgórza, rzadko zalesione, przecinane pasmami pól uprawnych, łąk i pastwisk otwierają zaskakujące widoki na Kotlinę Żywiecką, Beskid Mały i Żywiecki. Jedynie tereny wchodzące w skład Grupy Pilska, położone w południowo-wschodnim obszarze Gminy, są w pełni zalesione (stoki Jastrzębicy, Kiczory, Grapy, Gawronia, Madejowa Groń).

Swoje południowe granice gmina, poprzez położenie wsi Przyleków, opiera na najdalej na północ wysuniętej części Beskidu Żywieckiego tzw. gnieździe Kiczory. Góra ta jest najwyższym wzniesieniem znajdującym się na terenie naszej gminy./761 mnp.m./. Nieopodal znajduje jedno z czterech na Żywiecczyźnie Sanktuariów Maryjnych oraz Ośrodek Sportów Zimowych „Piaś”. Trzy narciarskie trasy tego ośrodka prowadzą na szczyt Jastrzębicy. Średnia wysokość nad poziomem morza na której położone są wsie wchodzące w skład gminy to około 450 metrów.

Obszar gminy cechuje urozmaicona rzeźba terenu. Nachylenie zboczy jest zróżnicowane, od bardziej stromych w wyższych położonych częściach gminy do leżących niżej terenów charakteryzujących się niewielkimi wzniesieniami i dolinami przecinanymi korytami rzek i potoków. Teren gminy położony jest na wysokości od 370 do 761,3 m n.p.m. Najniższymi sołectwami są Świnna, na której terenie potok Przylekówka uchodzi do Koszarawy oraz Trzebinia, która ciągnie się wzdłuż doliny potoku Trzebinia. Podobne, małe zróżnicowanie terenu cechuje również Pewel Małą, położoną na północnym brzegu Koszarawy. Większe różnice w wysokościach charakteryzują Przyleków, położony w kotlinie, ciągnący się wzdłuż Przylekówki do wzniesienia Jastrzębicy, jak również Rychwałdek, który leży na zboczu Barutki. Najwyższym sołectwem gminy jest Pewel Ślemieńska, otoczona stokami.

Pod względem geologicznym część terenu gminy leżąca w Beskidzie Makowskim zaliczana jest do Karpat Zewnętrznych gór płaszczowinowych wypiętrzonych w orogenezie alpejskiej. Karpaty Zewnętrzne zbudowane są z utworów wieku kredowego i trzeciorzędowego oraz utworów czwartorzędowych. Są to utwory fliszowe wykształcone w postaci naprzemianległych warstw łupków i piaskowców z domieszkami margli, wapieni i zlepieńców. Obecna miąższość nasuniętych Karpat wynosi od 2000 m w północnej części i do około 3000 m w części południowej. Pod utworami fliszowymi znajdują się utwory mioceńskie o miąższości około 50 m w części północnej i około 100 m w części południowej. Utwory fliszowe charakteryzują się silnymi zaburzeniami tektonicznymi i nasunięciami płaszczowinowymi. Powoduje to zmienny bieg i upad warstw, który wynosi często ponad 40°-70° i to w różnych kierunkach (GEOPROJEKT 1981). Strukturalnie omawiany teren leży w obrębie płaszczowiny magurskiej. Płaszczowina magurska charakteryzuje się występowaniem utworów trzeciorzędowych oligoceńskich i paleoceńskich. Są to paleoceńskie piaskowce glaukonitowe i łupki warstw magurskich oraz łupki i piaskowce warstw podmagurskich. Piaskowce te mają strukturę średnio i gruboziarnistą, gruboławicową. Są poprzekładane cienkimi warstwami łupków ciemnych lub zielonkawych i są dość odporne na procesy wietrzenia.

Część terenu gminy położona w obrębie Beskidu Żywieckiego zbudowana jest z oligoceńskich piaskowców i łupków warstw krośnieńskich oraz łupków margli i rogowców warstw minilitowych z przerostami łupków pstrych i piaskowców ciężkowickich z dużą zawartością rumoszu skalnego.

Według „Bilansu...” na obszarze gminy Świnna nie występują udokumentowane złoża kopalin.

Dla terenu 9 gmin należących do powiatu żywieckiego w tym dla gminy Świnna została wydana koncesja przez Ministra Środowiska nr 32/2009/p z dnia 4 maja 2009 r. dla firmy Aurelian Oil & Gas Poland Sp. z o. o. koncesji nr 32/2009/p na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarze „Bielsko-Biała”, obejmującym w obrębie powiatu żywieckiego teren gmin: Czernichów, Gilowice, Jeleśnia, Koszarowa, Lipowa, Łękawica, Łodygowice, Ślemień, **Świnna** oraz miasta Żywiec.

Celem prac jest poszukiwanie i rozpoznawanie konwencjonalnych złóż węglowodorów. Dlatego też projekt badań geologicznych nie przewiduje wykonywania szczelinowania hydraulicznego, typowego dla poszukiwania gazu z łupków, potocznie zwanego gazem łupkowym.⁶

Aktualnie na terenie gminy Świnna nie jest prowadzona żadna eksploatacja, nie ma wydanych decyzji rekultywacyjnych, nie są prowadzone także prace rekultywacyjne.

W obrębie gminy Świnna występują nierównomiernie rozmieszczone różne formy osuwiskowe. Osuwiska koncentrują się na zboczach dolin cieków wodnych. Na terenie zboczy górskich występuje jednak znaczna część osuwisk. Te w wielu przypadkach należy uznać za efekt nie rozważanej, a czasami nawet nieodpowiedzialnej działalności człowieka.

W chwili obecnej w gminie zidentyfikowano 190 osuwisk i miejsc zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Państwowy Instytut Geologiczny w Krakowie planuje aktualizację map dla gminy Świnna.⁷

Ze względu na przydatność gleb podzielić je można na następujące kompleksy:

- **Kompleks pszenno-górski** o glebach klasy IVa - są to gleby pseudobielicowe brunatne oraz mady, średnio głębokie, o dobrze wykształconym poziomie próchnicznym i dostatecznym stopniu uwilgotnienia.
- **Kompleks zbożowy górski** o glebach klasy IV i V - są to gleby brunatne kwaśne i wylugowane oraz mady glejowe, dobrze wykształcone.
- **Kompleks owsiano-ziemniaczany górski i owsiany** o glebach klasy V - są to głównie gleby brunatne kwaśne, wykształcone na glinach ciężkich i średnich, zalegających na podłożu skalistym.

⁶ <http://natemat.pl/68111,gaz-lupkowy-zaszkodzi-Koszarawacywcowi-sprawdzilismy-to-bzdura84>

⁷ na podstawie danych z pisma PIG nr GGI/074-1/2017 z dn. 5 lipca 2017 r.70

- **Kompleksy trwałych użytków zielonych** o glebach IV, V klasy - są to gleby brunatne kwaśne i wylugowane.

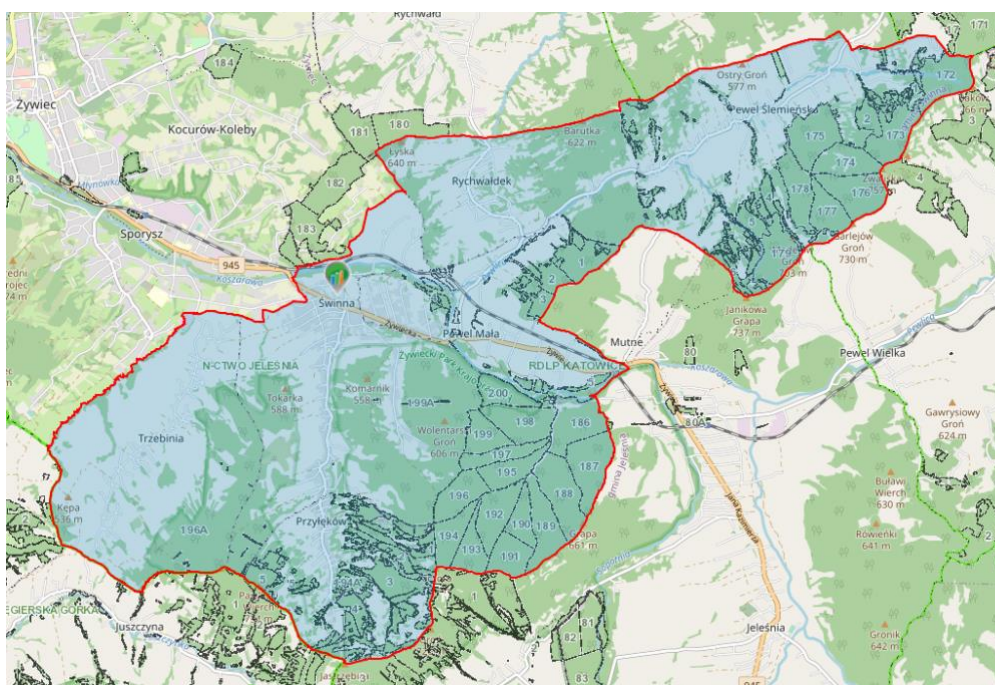
Obszar terasy łęgowej i tereny okresowo zalewane wodami powodziowymi - są to żwiry i mady rzeczne.

Gleby położone na zboczach wzniesień wykazują dużą podatność na czynniki erozyjne jak: woda, wiatr, czynniki fizyczne i chemiczne.

Lesistość Gminy Świnna wynosi około 34,6%. Lasy na tym terenie są lasami ochronnymi i należą do Nadleśnictwa Jeleśnia a częściowo stanowią własność prywatną. Lasy te zostały przyporządkowane do następujących kategorii ochronności:

- lasy wodochronne występujące u źródeł rzek i potoków, pełniące funkcje ochrony,
- lasy wodochronne występujące wzdłuż rzek i potoków funkcje przeciwpowodziowe retencji wód,
- stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody,
- chroniące środowisko przyrodnicze, w tym lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegające ochronie gatunkowej.

Poniższy rysunek przedstawia mapę zalesień na terenie gminy Świnna.

Rysunek 4. Lasy na terenie gminy Świnna

źródło: Bank Danych o Lasach

3.1.5 Warunki przyrodniczo – krajobrazowe

Analizowany obszar znajduje się w Naturze 2000 ostoi siedliskowej Beskidu Żywieckiego PLH 240002. Przedmiotowy obszar stanowi ostoję fauny typowej dla puszczy karpackiej i jest bogaty w stanowiska rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i bezkręgowców. Dzięki bogactwu walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz położeniu w Parku Krajobrazowym Beskidu Żywieckiego i w Beskidzie Makowskim, należy do terenów o dużej wartości przyrodniczej. Bogate zróżnicowanie siedliskowe związane z urozmaiconą rzeźbą terenu, dość gęsta sieć hydrograficzną oraz niezłe zachowana naturalna struktura przyrodnicza, znajdują odzwierciedlenie w bogactwie szaty roślinnej.

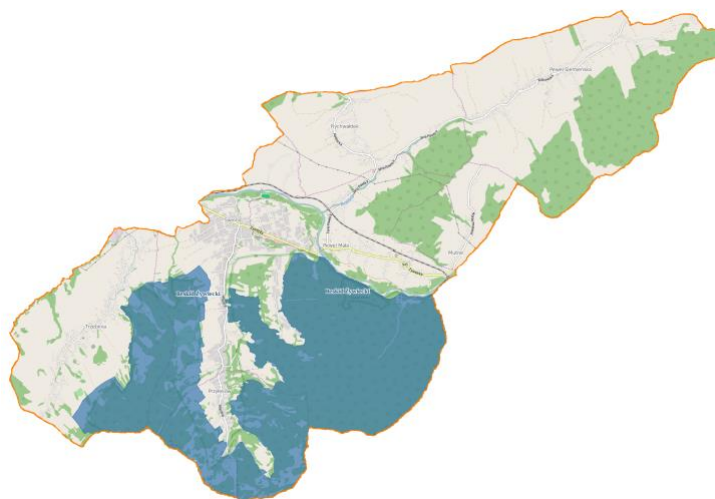
Charakteryzując roślinność w dolinie rzeki Koszarawy i jej dopływów z punktu widzenia pełnionej przez dolinę funkcji korytarza ekologicznego przyjęto następujące założenia:

- układy roślinności stanowią istotny element środowiska przyrodniczego warunkujący występowanie poszczególnych gatunków roślin i zwierząt, a także w decydujący sposób wpływający na tworzenie się różnych związków ekologicznych,
- ciągłość struktur roślinnych stanowi drogę migracji pewnych gatunków oraz rozprzestrzeniania się układów ekologicznych,
- zwarty ciąg roślinności jednego typu lub ciąg bliskich sobie stanowisk może być traktowany jako “korytarz” dla wszystkich tych gatunków, dla których roślinność taka stwarza korzystne warunki.

Na terenie Gminy Świnna znajdują się:

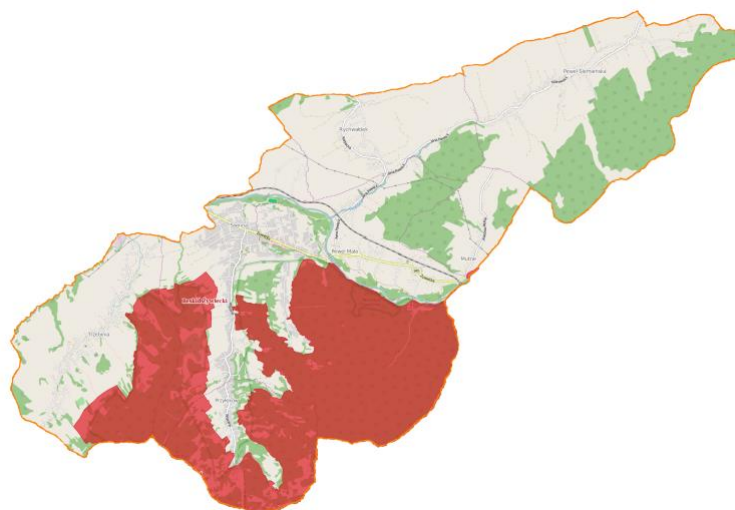
Obszary NATURA 2000 - Południowa część gminy Świnna znajduje się w Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB 240002 oraz Specjalnym Obszarze Ochrony Siedlisk Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH 240006. Obszary znajdują się w obrębie Żywieckiego Parku Krajobrazowego.

Podstawą typowania ostoi OSO Natura 2000 jest występowanie populacji lęgowej głuszca (co najmniej 50-80 osobników), która przekracza 10% populacji krajowej. Jest to gatunek skrajnie zagrożony w województwie śląskim i w skali Polski. Beskid Żywiecki jest jednym z najważniejszych obszarów występowania głuszca w kraju. Ponadto stwierdzono występowanie, w okresie lęgowym, następujących gatunków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej: jarząbka, puchacza, sóweczki, dzięcioła zielonosiwego, dzięcioła czarnego, dzięcioła białogrzbietego, dzięcioła trójpalczastego i gąsiora.

Rysunek 5. Obszary objęte siecią NATURA 2000 Beskid Żywiecki - obszary specjalnej ochrony ptaków

Źródło: na podstawie map zamieszczonych na www.geoserwis.gov.pl

Rysunek 6. Obszary objęte siecią NATURA 2000 Beskid Żywiecki - obszary specjalnej ochrony siedlisk

Źródło: na podstawie map zamieszczonych na www.geoserwis.gov.pl

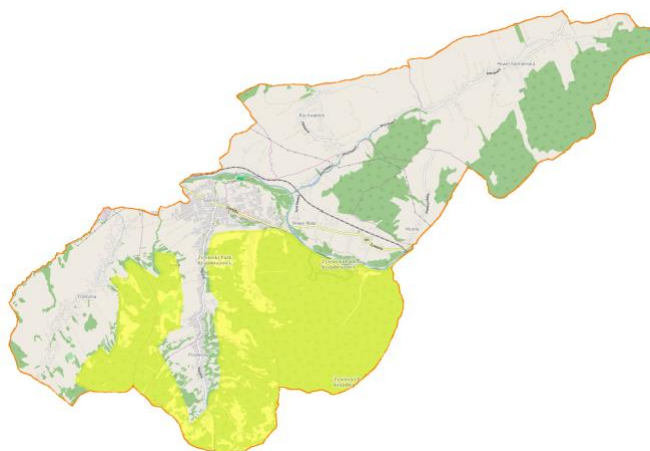
Żywiecki Park Krajobrazowy jest wielkopowierzchniowym elementem krajowego systemu obszarów chronionych, obejmującym zdecydowaną większość terenu gminy o naturalnych cechach krajobrazu i nieliczne zgrupowania zabudowy wiejskiej (osiedla na polanach leśnych, schroniska górskie).

Tą formą ochrony przyrody objęto około 3070 ha terenu Gminy (w tym park - 1270 ha; otulina 1800 ha).

Obszar parku obejmuje naturalne i mało przez człowieka przekształcone ekosystemy lasów i pól uprawnych, razem ze znajdującymi się tutaj zabytkami kultury materialnej. W gospodarce na terenie parku obowiązuje zasada ekorozwoju. Oznacza to stosowanie zrównoważonej gospodarki rolnej i leśnej, racjonalne korzystanie z wód i kopalin oraz właściwą gospodarkę odpadami i stosowanie tzw. czystej energii.

Ochrona parku wymusza eliminowanie działalności powodującej trwale i nieestetyczne zmiany krajobrazu, zanieczyszczenie środowiska lub zakłócanie naturalnych procesów przyrodniczych. Park jest obszarem chronionym, w obrębie którego można jednak prowadzić działalność gospodarczą uwzględniając dotychczasowy stan zagospodarowania i użytkowania terenu. Rozporządzenie w sprawie utworzenia parku uznaje „potrzeby racjonalnie pojętej turystyki, sportu i rekreacji” jako jeden z celów jego istnienia. Natomiast otulina jako strefa ochronna, ma zabezpieczać park przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych, spełniając równocześnie rolę zaplecza przestrzennego i turystyczno - usługowego. Stopień ochrony musi być proporcjonalny do różnych walorów poszczególnych ekosystemów i obszarów, zatem rozwój i rozmieszczenie poszczególnych funkcji oraz elementów struktury przestrzennej należy dostosować do lokalnych uwarunkowań. Wprowadzono podział obszaru parku na strefy uwzględniające różnorodność struktury obszaru oraz związanych z tym zadań ochronnych, a zwłaszcza zróżnicowanie ustaleń o charakterze

regulacyjnym. W operatach szczegółowych określono zasady ochrony ekosystemów oraz elementów przyrody nieożywionej.

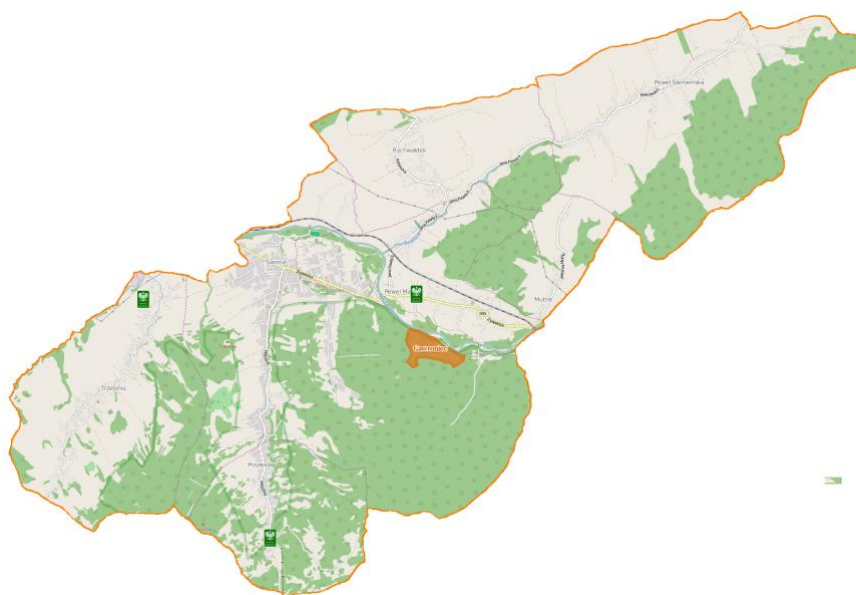
Rysunek 7. Obszar Żywieckiego Parku Krajobrazowego na tle gminy Świnna
Źródło: na podstawie map zamieszczonych na www.geoservis.gov.pl

Rezerwat przyrody Gawroniec

Rezerwat ma powierzchnię 23,69 ha

Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych fragmentu buczyny karpackiej z dużym udziałem sosny.

W skład rezerwatu wchodzi obszar oznaczony w planie urządzenia gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa Jeleśnia, według stanu na dzień 1 stycznia 1995 r. , jako oddziały lasu nr 198f, 198h, od 200a do 200d.

Rysunek 8. Lokalizacja pomników przyrody i rezerwatu Gawroniec na terenie gminy Świnna
Źródło: geoservis.gdos.gov.pl

Sieci ekologiczne ECONET – Polska

Dzięki położeniu w granicach Parku Krajobrazowego Beskidu Żywieckiego, analizowany teren należy do obszaru węzłowego rangi krajowej w sieci ekologicznej ECONET POLSKA, a także do obszaru o randze międzynarodowej. Obszar centralny Parku oraz tereny związane z rzeką Solą i jej zlewnią, stanowi ostoję przyrody CORINE, wyznaczona według europejskich standardów CORINE biotopes i CORINE land cover. Motywem wyznaczenia ostoi jest ochrona krajobrazu oraz ptaków. Na terenie ostoi Beskidu Żywieckiego znajdują się też siedliska kluczowe o unikatowej wartości.

Gmina Świnna położona jest w obrębie korytarzy ekologicznych, wydzielonych ramach projektu „Korytarze ekologiczne w województwie śląskim - koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I.” (Parusel J. B. i in., 2010) oraz „Projektu korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć obszarów Natura 2000” (Jędrzejewski W. i in., 2005r.), który powstał w nawiązaniu do korytarzy migracyjnych w krajach sąsiednich.

Obszary i korytarze ichtiologiczne

obszar gminy położony jest w ostoi ichtiofauny, wyznaczonym w miejscu występowania gatunków przewodnich (istotnych gospodarczo) dla danej krainy rybnej, gatunków objętych polską ochroną prawną; gatunków, których siedliska są chronione na podstawie Dyrektywy Siedliskowej oraz gatunków zagrożonych wg Czerwonej Listy Słodkowodnej Ichtiofauny Polski.

Ostoja ichtiofauny - w obszarze Świnnej jest to rzeka Koszarawa - ostoja wyznaczona dla zachowania materiału genetycznego cennych gatunków ryb i dla potadromicznych gatunków ryb. W obrębie wyznaczonej ostoi ichtiofauny zostały dodatkowo określone obszary rdzeniowe zapewniające warunki niezbędne do przetrwania cennych gatunków ryb, a zwłaszcza komunikację ekologiczną w obrębie ostoi oraz miejsca potrzebne do odbycia tarła, rozwoju wszystkich stadiów wiekowych tych gatunków. Cieki wyznaczone, jako obszary rdzeniowe to Sopotnia, Krzyżówka, Pewel Wielka, Koszarawa.

Obszary i korytarze wyznaczone dla ornitofauny

na terenie gminy Świnna znajdują się korytarze, którymi migrują ptaki oraz przystanki pośrednie, czyli miejsca zlokalizowane w obrębie szlaków migracji ptaków, będące terenem zerowania, odpoczynku, gniazdowania lub zimowania określonych gatunków. Korytarze ornitologiczne wyznaczone na podstawie obecności i liczebności gatunków wskaźnikowych. Kryterium wyboru tych gatunków był ich status zagrożenia w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. Przystankami pośrednimi ustanowiono również te obszary, które zaklasyfikowane zostały jako IBA (Important Bird Area).

Przystanek pośredni: Beskid Żywiecki - Przystanek o znaczeniu ponadregionalnym

Obszar obejmuje ostoję ptasią o znaczeniu europejskim (kod ostoi IBA: PL 127), w obrębie Świnnej pokrywa się z obszarem Natura 2000 OSO Beskid Żywiecki. W ostoi Beskid Żywiecki stwierdzono występowanie co najmniej 9 gatunków ptaków wymienionych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Liczebność jednego gatunku (głuszca - 50 -120 samców w latach 1995 - 2002) spełnia kryteria wyznaczania ostoi ptasich wprowadzone przez BirdLife International. Beskid Żywiecki to jedna z najważniejszych ostoi głuszcza w Polsce. Występuje tu także 8 gatunków wymienionych w Dyrektywie Ptasiej (jarząbek, puchacz, puszczyk uralski, włochatka, sóweczka, dzięcioł czarny, dzięcioł białogrzbisty, dzięcioł trójpalczasty).

Korytarz ornitologiczny: Lasy Beskidu Śląskiego i Żywieckiego - Korytarz o znaczeniu ponadregionalnym. Korytarz obejmuje beskidzką część województwa śląskiego i łączy się z lasami górskimi w Czechach i na Słowacji. W jego skład wchodzi także Zbiornik Żywiecki. Szczególne znaczenie w przestrzeni tego korytarza ekologicznego posiada powierzchnia łądowa, zwłaszcza leśna. Znaczenie to dotyczy kondycji regionalnych i krajowych populacji rzadkich i ginących gatunków ptaków o przeważająco osiadłym trybie życia, (jarząbek, głuszcza, puchacz, sóweczka, puszczyk uralski, dzięcioł białogrzbisty i dzięcioł trójpalczasty). Omawiany korytarz obejmuje ważne stanowiska łąkowe wymienionych gatunków, zlokalizowane w lasach Beskidu Śląskiego i Żywieckiego. Ich łąkowiska w Beskidzie Żywieckim łączą się bezpośrednio z arealem populacji żyjących po stronie słowackiej, co jest ważne dla przepływu genów między populacjami.

Obszary i korytarze wyznaczone dla dużych ssaków drapieżnych i kopytnych

Na terenie gminy Świnna znajdują się korytarze migracyjne umożliwiające przemieszczanie się pomiędzy siedliskami osobników należących do populacji ssaków kopytnych i drapieżnych oraz przystanki pośrednie, czyli obszary, które stanowią potencjały siedliska tych zwierząt (były zasiedlone w przeszłości lub posiadają sprzyjające uwarunkowania przyrodnicze).

Obszary dla ssaków drapieżnych i kopytnych: obszar węzłowy Beskid Żywiecki, w obrębie gminy Świnna pokrywa się z obszarem Natura 2000 SOO Beskid Żywiecki. Obszar węzłowy dla ssaków drapieżnych - niedźwiedzia brunatnego, wilka i rysia. Obszar węzłowy dla ssaków kopytnych - dzika.

Występujące tu populacje dużych ssaków drapieżnych i ssaków kopytnych mają swoją kontynuację na terenie gminy Świnna oraz po słowackiej stronie Beskidu Żywieckiego i swobodnie migrują poprzez granicę państwa

Korytarze dla ssaków drapieżnych i kopytnych - Korytarz D/BŻ-BŻ łączący Żywiecki Park Krajobrazowy ze znajdującym się po stronie województwa małopolskiego Babiogórskim Parkiem Narodowym i pasmem Polic. Jest częścią biegnącego w województwie małopolskim korytarza ekologicznego łączącego Beskid Żywiecki z Beskidem Małym poprzez Beskid Makowski. Korytarz składa się z dwóch odgałęzień. Pierwsze podąża wzdłuż pasma przygranicznego przez Głuchaczki, Jaworzynę i Beskidek, natomiast drugie biegnie przez góry Stryk, Kiczora, dolinę potoku Koszarawa pomiędzy Jeleśnią a Przyborowem, a następnie przez Prusaków Groń, Wytrzyśczone i górny bieg potoku Pewlica.

Południowy Korytarz Ekologiczny

Powstał w nawiązaniu do korytarzy migracyjnych w krajach sąsiednich, w celu zapewnienia łączności ekologicznej w skali europejskiej. W skład sieci wchodzi obszary przyrodniczo cenne oraz odcinki łączące te obszary. Na terenie gminy Świnna, przebiega krajowy Południowy Korytarz Ekologiczny - część biegnącego w województwie małopolskim korytarza ekologicznego łączącego Beskid Żywiecki z Beskidem Małym poprzez Beskid Makowski. Na terenie gminy przebiega dwoma odgałęzieniami:

- na południu wzdłuż pogranicznego pasma Beskidu Żywieckiego, na północy granicznymi wzniesieniami Przypór, Kiczora, doliną Koszarawy,
- na północny-wschód w kierunku Leskowca (Beskid Mały).⁸

Pomniki Przyrody

Na terenie gminy Świnna są dwa ustanowione pomniki przyrody, w tym 1 drzewo i grupa 3 drzew.

Tabela 2 Pomniki przyrody na terenie gminy Świnna

Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody
Wiąz górski	1968-07- 31	Decyzja PWRN w Krakowie nr RL-op-8311/217/68 z 31.07.1968r.	Wiąz górski (Ulmus glabra) Obwód 496 cm, wysokość 31 m.
Grupa drzew	1995-02- 25	Rozporządzenie nr 3/95 Wojewody Bielskiego z 25.02.1995r. pkt 3 rozporządzenia (Dz U z 95 nr 4 poz 71)	Grupa 3 drzew: lipa drobnolistna (Tilia cordata) (kiedyś 4 lipy) Obwód 346, 295, 407, 257. wysokość 25 m

Źródło: na podstawie <https://crfop.gdos.gov.pl>, 2023

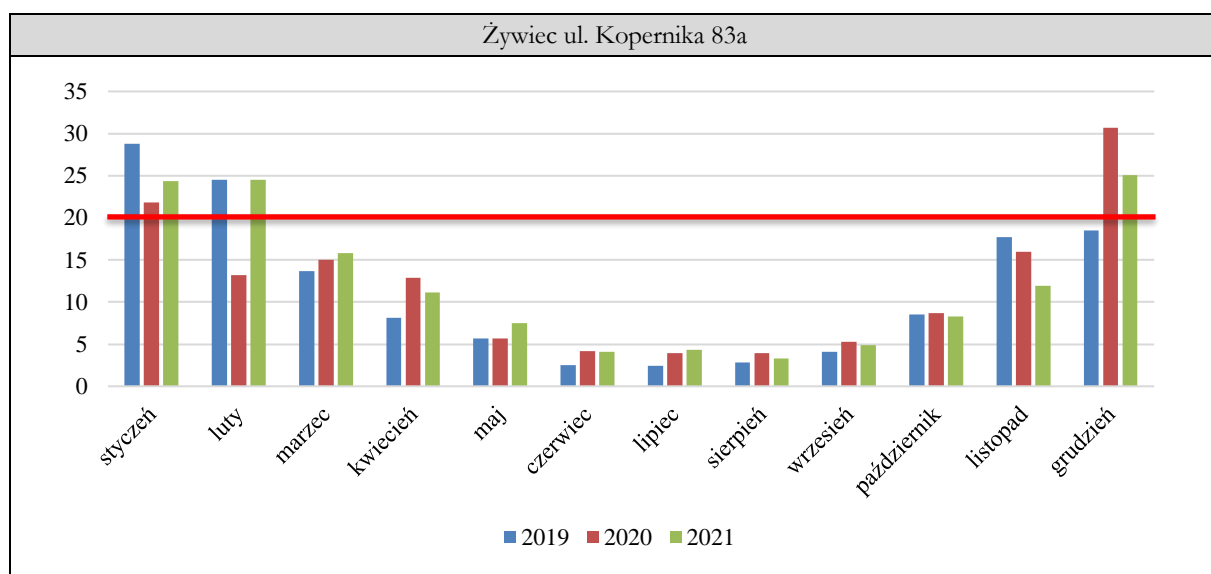
⁸ na podstawie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świnna, 2014

4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ODDZIAŁYWANIEM

4.1. Powietrze atmosferyczne

Na terenie strefy śląskiej oceny prowadzone są w oparciu o stacje pomiarowe znajdujące się poza terenem gminy Świnna. Najbliższej granic gminy zlokalizowana jest stacja pomiarowa w Żywcu przy ul. Kopernika 83a, gdzie prowadzone są ciągle automatyczne pomiary imisyjne stężeń dwutlenku siarki, tlenków azotu (NO, NO₂, NO_x) oraz pyłu zawieszonego PM₁₀, a także pomiary manualne: arsenu, niklu, kadmu, ołowiu, benzo(a)pirenu w PM₁₀, pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz pomiary parametrów meteorologicznych.

Dwutlenek siarki (SO₂) to jeden ze składników smogu. Powstaje m.in. podczas spalania paliw zawierających siarkę (np. węgla). W związku z tym wyraźnie zaznacza się korelacja zanieczyszczenia dwutlenkiem siarki z okresem grzewczym – maksymalne stężenia w latach 2019-2021 występowały w miesiącach jesiennych i zimowych. Najwyższe stężenie (30,07 µg/m³) odnotowano w grudniu 2020 r., a najniższe (2,04 µg/m³) w lipcu 2020 r.

LEGENDA:

czerwona linia oznacza dopuszczalny poziom zanieczyszczenia (rok kalendarzowy)

Rysunek 9 Średnie stężenie dwutlenku siarki na stacji w Żywcu przy ul. Kopernika 83a w latach 2019-2021 (µg/m³)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na www.powietrze.gios.gov.pl (dostęp 26.08.2022)

Średnioroczne stężenia na stacji kształtuje się poniżej poziomu dopuszczalnego wynoszącego 20 µg/m³, na podobnym poziomie, z nieznaczną tendencją wzrostową.

Tabela 3 Średnioroczne stężenie dwutlenku siarki na stacji w Żywcu przy ul. Kopernika 83a w latach 2019-2021

Dwutlenek siarki (SO ₂) poziom dopuszczalny: 20 µg/m ³	Średnioroczne stężenie [µg/m ³]		
	2019	2020	2021
Żywiec ul. Kopernika	11,4	11,8	12,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na www.powietrze.gios.gov.pl (dostęp 26.08.2022)

Dwutlenek azotu (NO₂) ma największe z grupy tlenków azotu negatywne oddziaływanie na człowieka. Jest składnikiem smogu powstającym zwłaszcza na skutek przedostawania się do atmosfery spalin samochodowych. Z powodu braku szczegółowych danych nie jest możliwe określenie maksymalnego i minimalnego średniego stężenia tlenków azotu.

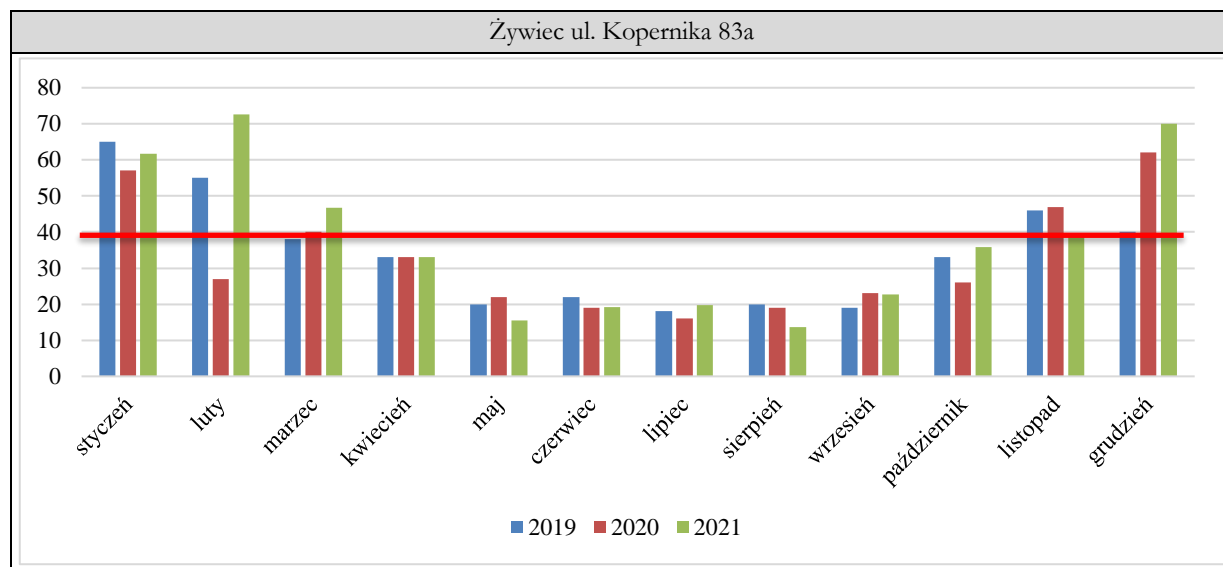
Średnioroczne wartości stężenia dwutlenku azotu utrzymują się na podobnym poziomie, z tendencją wzrostową, jednakże znacznie poniżej poziomu dopuszczalnego – 40 µg/m³.

Tabela 4 Średnioroczne stężenie dwutlenku azotu na stacji w Żywcu przy ul. Kopernika 83a w latach 2019-2021

Dwutlenek azotu (NO ₂) poziom dopuszczalny: 40 µg/m ³	Średnioroczne stężenie [µg/m ³]		
	2019	2020	2021
Żywiec ul. Kopernika	15,0	14,0	20,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na www.powietrze.gios.gov.pl (dostęp 26.08.2022)

Pyły PM₁₀ pochodzenia antropogenicznego powstają głównie w wyniku spalania paliw słabej jakości oraz śmieci. Dlatego też zanieczyszczenie pyłem PM₁₀ jest silnie skorelowane z okresem grzewczym. Najwyższe miesięczne wartości stężenia pyłu PM₁₀ (72,59 µg/m³) odnotowano w lutym 2021 r.

LEGENDA:

— czerwona linia oznacza dopuszczalny poziom zanieczyszczenia (rok kalendarzowy)

Rysunek 10 Średnie stężenie pyłu PM₁₀ na stacji w Żywcu przy ul. Kopernika 83a w latach 2019-2021 (µg/m³)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na www.powietrze.gios.gov.pl (dostęp 26.08.2022)

Poziom dopuszczalny średniorocznej wartości stężenia zanieczyszczenia pyłem PM₁₀ wynosi 40 µg/m³. Wartości dla stacji kształtują się poniżej poziomu dopuszczalnego. Zauważalny jest nieznaczny wzrost średniorocznego stężenia w roku 2021 w stosunku do 2019 roku.

Tabela 5 Średnioroczne stężenie pyłu PM₁₀ na stacji w Żywcu przy ul. Kopernika 83a w latach 2019-2021

Pył PM ₁₀ poziom dopuszczalny: 40 µg/m ³	Średnioroczne stężenie [µg/m ³]		
	2019	2020	2021
Żywiec ul. Kopernika	34	33	37,52

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na www.powietrze.gios.gov.pl (dostęp 26.08.2022)

Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim za 2021 rok wykazała nieco gorszą jakość powietrza niż w roku 2020, ale zaznaczyć należy, iż sezon grzewczy w 2020 roku był wyjątkowo ciepły. W okresie styczeń – marzec 2021 było o wiele chłodniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, co przełożyło się na znacznie wyższe stężenia zanieczyszczeń.

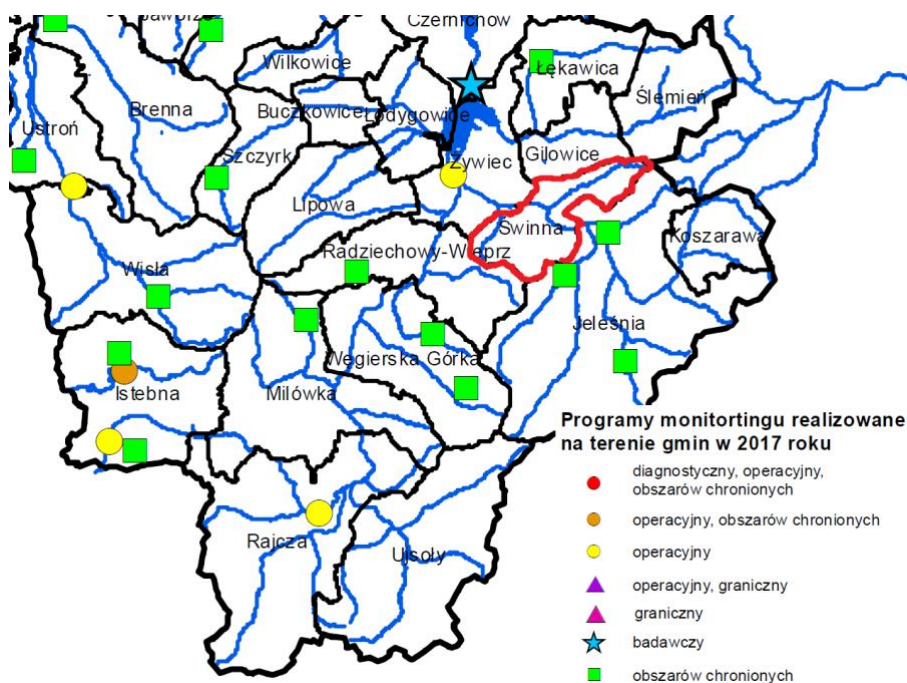
W rocznej ocenie powietrza zwrócono uwagę na to, że główną przyczyną złej jakości powietrza w województwie śląskim jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych (bytowo-komunalna) z wykorzystaniem pieców na paliwa stałe, często złej jakości, charakteryzujących się niską efektywnością energetyczną i dużą emisją zanieczyszczeń. Znacznie mniejszy wpływ ma emisja przemysłowa i liniowa. Jedynie przekroczenia norm dla ozonu wynikają z oddziaływania naturalnych źródeł emisji, niezwiązanych z działalnością człowieka.

Zanieczyszczenia pyłem PM₁₀, pyłem PM₂₅ oraz benzo(a)pirenem są silnie związane z emisją pochodzącą ze spalania paliw w gospodarstwach domowych. Dlatego też wyraźnie wyższe niż średnio w roku wartości stężeń tych zanieczyszczeń notowane są w okresie grzewczym. Uwarunkowania przyrodnicze i społeczno-gospodarcze powiatu żywieckiego wpływają na znaczny udział tego rodzaju emisji w ogólnym bilansie zanieczyszczeń.

4.2. Wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Świnna położona jest w rejonie 3 jednolitych części wód powierzchniowych tj.

- PLRW20001221324749 Pewlica,
- PLRW2000142132499 Koszarawa od Krzyżówki bez Krzyżówki do ujścia,
- PLRW20001221324929 Trzebinka.

Rysunek 11 Punkty monitoringu jakości wód powierzchniowych w rejonie gminy Świnna

Źródło: Lokalizacja punktów pomiarowo-kontrolnych i realizowane programy monitoringu rzek i zbiorników zaporowych, WIOŚ w Katowicach

W obrębie regionu wodnego górnej Wisły na terenie powiatu żywieckiego w 2019 roku badane były 3 Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP), tj.:

- PLRW200012213219 Soła do Wody Ujsolskiej
  - umiarkowany stan ekologiczny,
  - stan chemiczny poniżej stanu dobrego (PSD_sr),
  - aktualny stan zły,
- PLRW200014213259 Soła od Wody Ujsolskiej do Zbiornika Tresna
  - umiarkowany stan ekologiczny,
  - stan chemiczny poniżej stanu dobrego (PSD_sr),
  - aktualny stan zły,
- PLRW2000021329553 Kaskada Soły (Soła od zb. Tresna do zb. Czaniec)
  - dobry potencjał ekologiczny,
  - stan chemiczny poniżej stanu dobrego (PSD_sr),
  - aktualny stan zły.

W dwóch JCWP odnotowano stan ekologiczny określono, jako umiarkowany, w 1 JCWP – dobry potencjał ekologiczny. We wszystkich badanych JCWP stan chemiczny został przedstawiony jako poniżej dobrego, ze względu na przekroczenia wskaźników chemicznych głównie ze względu na benzo(a)piren.

Aktualny stan jakości badanych JCWP na terenie powiatu żywieckiego określono jako zły.

W 2021 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring operacyjny stanu chemicznego wybranych jednolitych części wód podziemnych. Próbkę wód podziemnych pobrano w 390 punktach pomiarowych. Na terenie powiatu żywieckiego nie zlokalizowano punktów pomiarowych.

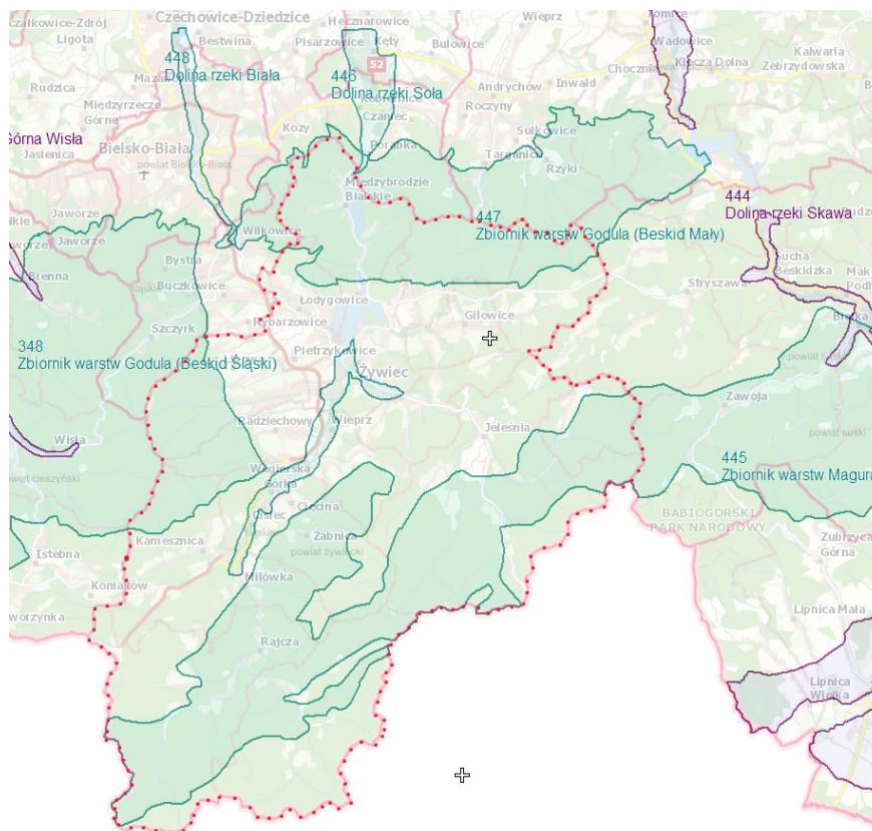
Oceny stanu chemicznego w jednolitych częściach wód podziemnych (JCWPd) i w poszczególnych punktach badawczych dokonano w 2019 roku, w oparciu o Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia

11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019, poz. 2148), które wyróżnia pięć klas jakości wód:

- klasa I – wody bardzo dobrej jakości,
- klasa II – wody dobrej jakości,
- klasa III – wody zadowalającej jakości,
- klasa IV – wody niezadowalającej jakości,
- klasa V – wody złej jakości.

oraz dwa stany chemiczne wód ocenione na podstawie średniej wartości poszczególnych wskaźników ze wszystkich punktów zlokalizowanych w analizowanej JCWPd:

- stan dobry (klasy I, II i III),
- stan słaby (klasy IV i V).

Rysunek 12 Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) w rejonie powiatu żywieckiego
źródło: Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, PSH 2019

W 2019 roku na obszarze powiatu żywieckiego zlokalizowano 4 punkty pomiarowych monitoringu jakości wód podziemnych w JCWPd 158.

Tabela 6 Zestawienie punktów badawczych wód podziemnych na terenie powiatu żywieckiego

Gmina	Miejscowość	Stratygrafia	Użytkowanie terenu	Rok badań	Klasa jakości 2019 końcowa
Milówka (gmina wiejska)	Kamesznica	PgO1	11. Rośliność drzewiasta i krzewiasta	2019	II
Żywiec (gmina miejska)	Żywiec	PgPc	10. Lasy	2019	I
Czernichów (gmina wiejska)	Czernichów	K2	4. Zabudowa wiejska	2019	I
Żywiec (gmina miejska)	Żywiec	Q	11. Rośliność drzewiasta i krzewiasta	2019	III

Źródło: <http://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2019.html>

Klasyfikacja i wyniki badań wskaźników fizykochemicznych nieorganicznych oraz organicznych w punktach pomiarowych przeprowadzonych w 2019 roku wykazała, iż wody w trzech punktach to wody bardzo dobrej i dobrej jakości (I i II klasa). Jedynie jeden punkt – w Żywcu, zaklasyfikowano jako wody zadowalającej jakości (III klasa).

4.3. Ochrona przeciwpowodziowa

Od 1 stycznia 2018 roku, na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, z późn. zm.), zostało utworzone Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Zgodnie z art. 527 ustawy Prawo Wodne, z dniem wejścia w życie ustawy należności, zobowiązania, prawa i obowiązki Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz regionalnych zarządów gospodarki wodnej zostały przejęte przez Wody Polskie.

Za działania związane z ochroną przeciwpowodziową odpowiada, zgodnie z ustawą Prawo wodne, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, które jest również odpowiedzialne za prowadzenie działań informacyjnych i koordynację w razie powodzi lub suszy na podległym terenie.

W latach 2016 – 2020 dokonano przeglądu map zagrożenia powodziowego (MZP) i map ryzyka powodziowego (MRP) sporządzonych w I cyklu, i w uzasadnionych przypadkach ich aktualizacji. Sporządzone zostały również nowe mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego dla obszarów i typów powodzi wskazanych w wyniku przeglądu i aktualizacji wstępnej oceny ryzyka powodziowego (WORP) zakończonej w 2018 r.

Zaktualizowane i nowe mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego (zgodnie z art. 171 ust. 5 ustawy Prawo wodne) zostały podane do publicznej wiadomości przez ich umieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Środowiska i Klimatu w dniu 22 października 2020 r.

Mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP), zgodnie z art. 171 ust. 8 ustawy Prawo wodne oraz art. 14 Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dyrektywy Powodziowej), podlegają przeglądowi oraz w razie potrzeby aktualizacji w cyklach 6-letnich, w związku z potrzebą oceny zmian ryzyka powodziowego oraz koniecznością planowania i realizacji działań mających na celu ograniczenie negatywnych konsekwencji powodzi dla zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej⁹.

Rysunek 13 Obszary zagrożone powodzią w rejonie gminy Świnna

Źródło: <http://mapy.isok.gov.pl>

4.4. Ochrona powierzchni ziemi

Na terenie powiatu w ramach Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski zlokalizowane są dwa punkty pomiarowe: w miejscowości Cięcina (gm. Węgierska Górką) oraz w mieście Żywiec. Ostatnie badania prowadzone były w 2020 roku. Wyniki badań wskazują na postępowanie zakwaszenia gleb zarówno w Żywcu i w Węgierskiej Górcie, powiększyła się także w Żywcu zawartość węglowodorów nienasyconych, a na stanowisku w Węgierskiej Górcie zmniejszyła się zawartość węglowodorów nienasyconych. Pełne wyniki badań dostępne są na stronie www.gios.gov.pl/chemizm_gleb

W latach 2020-2021 OSCHR w Gliwicach wykonała na terenie powiatu żywieckiego na zlecenie badania makroelementów w glebie w 23 gospodarstwach (tj. pobrano 164 próbki gleby z 171,75 ha). Analiza badań wykazała, że:

- 98% przebadanych użytków rolnych znajduje się w ciężkiej kategorii agronomicznej gleby,

⁹ Pismo PGW WP RZGW w Krakowie nr KR.RZŚ.412.1.9.2022.AB z dnia 21.06.2022 r.

- 95% przebadanych próbek gleby ma odczyn bardzo kwaśny, kwaśny i lekko kwaśny,
- w 59% przebadanych prób wapnowanie gleby jest konieczne, w 16% potrzebne i w 16% wskazane,
- niska i bardzo niska zawartość fosforu w 69% przebadanych prób,
- niska i bardzo niska zawartość potasu w 48% przebadanych prób, średnia w 38% przebadanych prób,
- wysoka i bardzo wysoka zawartość magnezu w 49% przebadanych prób, średnia w 24% przebadanych prób.¹⁰

4.5. Gospodarka odpadami

Na terenie Gminy Świnna wprowadzono system gospodarki odpadami komunalnymi, który okresowo jest doskonały, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Na terenie gminy prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów na zasadzie u źródła, a także, jako wystawki w trakcie okazjonalnych zbiórek oraz zbiórka w PSZOK-u.

Ilość odpadów zebranych z terenu gminy corocznie się zwiększa. Zwiększająca się ilość odpadów zbieranych i odbieranych z terenu gminy jest czynnikiem pozytywnym. Zdecydowanie rzadziej gmina dostaje sygnały o zalegających nielegalnych wysypiskach śmieci. Na tej podstawie można wnioskować, że świadomość społeczeństwa w sprawie segregowania odpadów jest coraz większa.

W 2021 z terenu gminy Świnna zostało odebrane 2 328,797 Mg wszystkich odpadów.

Łączna ilość deklaracji złożonych w Urzędzie Gminy wg stanu wynosi 2002 sztuk, deklaracjami zostało objętych 7018 mieszkańców.

Ilość zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych przypadająca na 1 mieszkańca gminy wyniosła 101,76 kg, natomiast selektywnie zebranych odpadów komunalnych łącznie z odpadami oddanymi na PSZOK 296,66 kg na 1 mieszkańca gminy, w tym surowce wtórne takie jak: papier, metale, tworzywa sztuczne itp. Razem na jednego mieszkańca przypada 398,42 kg odpadów.

Gmina Świnna przeprowadziła inwentaryzację i opracowała w 2016 roku Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy. Według danych na koniec 2022 roku na terenie gminy Świnna jest jeszcze 914 Mg wyrobów zawierających azbest, natomiast usunięto 164 Mg.

4.6. Hałas

W 2019 roku opracowano „Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2023 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie”. Program przyjęto uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/12/8/2019 z dnia 26 sierpnia 2019 roku.

Na obszarze Gminy Świnna program objął odcinek DW 945 – analizowany odcinek o łącznej długości 19,323 km zaczyna się w mieście Żywiec na rondzie Plac Grunwaldzki, a kończy w północnej części miejscowości Korbielów. Na analizowanym obszarze przekroczenia LDWN sięgają pierwszej linii zabudowy i ich wartość przy budynkach chronionych dochodzi do 5-10 dB, miejscami do 15 dB. Przekroczenia LN dochodzą do 10 dB,

Corocznie zwiększa się ilość pojazdów na drogach, w związku z tym wskazane jest prowadzenie działań mających na celu ograniczenie emisji hałasu poprzez remonty i modernizacje drogi co zwiększy jej drożność i upłynny ruch. Istotne jest dalsze kontrolowanie emisji hałasu na tym odcinku, co da porównawczy obraz zmiany warunków akustycznych na terenie gminy.

Na terenie gminy Świnna kontrolę działalności gospodarczych prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach Delegatura w Bielsku – Białej. W ostatnich latach kontrole przeprowadzono w dwóch przedsiębiorstwach, w których stwierdzono naruszenia obowiązujących przepisów. Naruszenia te w czasie re-kontroli nie zostały już stwierdzone.

¹⁰ opracowanie własne na podstawie Zestawienia odczynu i zasobności gleb w makroelementy na terenie powiatu żywieckiego w latach 2019-2021; OSCHR w Gliwicach

4.7. Podsumowanie

Po analizie istniejącego stanu środowiska możliwe jest wskazanie problemów środowiskowych występujących w poszczególnych sektorach. Zidentyfikowane problemy zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 7 Ocena stanu środowiska gminy Świnna wskazuje następujące problemy występujące w najważniejszych sektorach środowiska

Powietrze atmosferyczne	Ochrona ziemi i gleb, gospodarka odpadami oraz inne problemy	Wody powierzchniowe i podziemne
<p>zanieczyszczenie powietrza, zwłaszcza w sezonie grzewczym, wynikające w dużej mierze ze znacznej liczby przestarzałych palenisk, kwalifikujących się do likwidacji,</p> <p>braki w infrastrukturze drogowej oraz niewystarczający (z punktu widzenia intensywności ruchu drogowego) stan niektórych dróg</p> <p>brak sieci gazowniczej</p> <p>większość budynków jednorodzinnych opalanych węglem kamiennym</p> <p>spalanie śmieci w kotłach domowych</p> <p>niska świadomość społeczna dotycząca racjonalnego wykorzystania energii i źródeł odnawialnych</p>	<p>występowanie zagrożenia osuwiskowego</p> <p>ograniczenia w budownictwie ze względu na możliwość osuwania się mas ziemnych</p> <p>brak aktualnych badań gleb</p> <p>niskie tempo usuwania azbestu</p> <p>wyrzucanie odpadów w sposób niekontrolowany</p> <p>napływ zanieczyszczeń spoza gminy</p>	<p>problem suszy hydrologicznej, powodujący problemy w uzyskaniu lokalnie adekwatnej do zapotrzebowania gminy ilości wody),</p> <p>występowanie terenów zagrożonych podtopieniami i powodzi wzdłuż rzeki Koszarawy</p> <p>infrastruktura zaopatrywania terenu gminy w wodę (przede wszystkim stacje uzdatniania wody) niezapewniająca realizacji potrzeb gminy w tym obszarze</p> <p>niski stopień skanalizowania gminy</p> <p>brak wystarczającej długości kanalizacji deszczowej na terenach zabudowanych</p> <p>zrzuty ścieków z terenów rolniczych</p> <p>zły stan wód powierzchniowych</p> <p>ograniczona retencja wód opadowych i roztopowych</p>

Źródło: opracowanie własne

5. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Przewiduje się, że brak realizacji postanowień projektu „Strategii...” spowodowałby następujące skutki:

- pozytywne dla środowiska i mieszkańców:
  - brak jakichkolwiek działań inwestycyjnych przyczyni się do niezakłóconego stanu środowiska braku hałasu, braku zmiany stosunków wodnych,
  - niezwiększenie zmniejszenie zagrożenia spowodowanego intensyfikacją wykorzystania walorów przyrodniczych polegającego na zagospodarowywaniu oraz penetracji terenów cennych przyrodniczo, w tym obszarów Natura 2000.
- negatywne dla środowiska i mieszkańców:
  - brak płynnej komunikacji w gminie wynikającej z braku bieżącej modernizacji istniejących dróg oraz rozbudowy dróg lokalnych,
  - brak wystarczającego bezpieczeństwa pieszych wynikający z braku chodników i oświetlenia ulicznego wzdłuż najbardziej ruchliwych dróg,
  - brak działań termomodernizacyjnych w budynkach użyteczności publicznej,
  - brak rozwoju kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, a także dorosłych mieszkańców z powodu braku infrastruktury sportowej w tym boisk, kortów, placów zabaw,
  - brak bieżącego utrzymania i zagospodarowania cieków wodnych co powoduje zwiększone ryzyko powodzi,
  - brak inwestycji wodociągowych i kanalizacyjnych, co powoduje przenikanie surowych ścieków do wód i gleby oraz brak dobrej jakości wody do picia,
  - brak działań mających na celu poprawę estetyki gminy w tym usuwanie dzikich wysypisk i porzuconych w zagajnikach odpadów,
  - niska skuteczność działań mających na celu dotowanie mieszkańców w zakresie usuwania powłok azbestowych,
  - brak efektywnych działań w zakresie wymiany kotłów w budynkach mieszkalnych oraz brak termomodernizacji budynków użyteczności publicznej w wyniku czego nie występująca poprawa jakości powietrza,
  - brak rozbudowy sieci gazowej co powoduje brak możliwości wymiany kotłów w budynkach mieszkańców i korzystania z paliw gazowych,
  - brak na terenie gminy Świnna użytkowników pojazdów elektronicznych z powodu braku stacji ładowania na terenie gminy,
  - brak wyposażenia jednostek OSP co w sytuacji zagrożenia powoduje brak możliwości udzielania pomocy mieszkańcom,
  - brak ścieżek rowerowych co powoduje ograniczenie aktywności ruchowej mieszkańców,
  - brak warunków do zakładania rodziny z powodu braku opieki żłobkowej dla dzieci na terenie gminy,
  - brak mieszkań komunalnych,
  - niskiej jakości oferta kulturalna z powodu braku wyposażenia i remontów w Gminnym Ośrodku Kultury.

Analiza powyższych skutków braku realizacji projektu „Strategii...” prowadzi do wniosku, iż niezrealizowanie dokumentu wywołać może zarówno skutki pozytywne jak i negatywne.

Niemniej jednak powyższe skutki braku realizacji postanowień projektu „Strategii...” wskazują, iż korzystniejszym rozwiązaniem będzie realizacja postanowień „Strategii...” gdyż ilość skutków negatywnych jest zdecydowanie mniejsza niż skutków pozytywnych.

Na osiemnaście głównych i ogólnie sformułowanych skutków wymienionych powyżej, tylko dwa są pozytywne. Należy podkreślić, iż najważniejsze i najgłębsze skutki mogą wystąpić w sferze społecznej.

Brak realizacji zaproponowanych działań odnoszących się bezpośrednio do społeczności gminy Świnna (rozwój kultury fizycznej, brak dobrej jakości dróg, brak chodników, wymiana kotłów w budynkach mieszkańców, promowanie rodziny poprzez utworzenie żłobka) może doprowadzić do ogólnego pogorszenia się stanu środowiska przyrodniczego. Wynika to z faktu, iż wśród społeczeństw niezadowolonych w warunkach mieszkania i życia, uboższych, gorzej wykształconych powszechnie akceptowane są postawy antyeekologiczne (dewastacja zasobów przyrody, porzucanie odpadów w lasach i rowach), a brak perspektyw na polepszenie lub zmianę sytuacji będzie tylko pogłębiać patologiczne zachowania.

Również brak realizacji wyznaczonych w projekcie „Strategii...” działań dotyczących budowy infrastruktury technicznej może spowodować negatywne skutki dla środowiska objawiające się wzrostem zanieczyszczenia wód (brak sieci wodociągowej, sieci kanalizacji sanitarnej) i powietrza (zły stan dróg, niemodernizowana infrastruktura drogowa, brak działań termomodernizacyjnych, niski stopień wykorzystania energii odnawialnej, wysoki wskaźnik zużycia energii), a także zagrożenie powodziowe spowodowane złym stanem cieków i potoków.

Można przypuszczać, iż zaniechanie realizacji działań związanych z:

- remontami / przebudową / korektą parametrów dróg lokalnych,
- poprawą bezpieczeństwa wzdłuż dróg w postaci chodników i oświetlenia,
- uzupełnieniem sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- uzupełnieniem sieci ścieżek rowerowych,
- poprawa stanu oznakowania szlaków, parkingów oraz miejsc widokowych,
- termomodernizacją gospodarstw domowych pod kątem likwidacji przestarzałych palenisk, instalacji nowych, ekologicznych źródeł ciepła oraz przeciwdziałaniem ubóstwu energetycznemu,
- rozwojem kultury fizycznej i możliwości aktywnego spędzania wolnego czasu

przyczyni się do zmniejszenia atrakcyjności gminy Świnna zarówno dla mieszkańców jak i dla amatorów aktywnego wypoczynku.

Działania negatywne występować będą w tylko czasie realizacji inwestycji (wodociągi, kanalizacja inwestycje drogowe), będą to oddziaływania krótkookresowe i nie długofalowe. Po zrealizowaniu inwestycji oddziaływania będą pozytywne w postaci zmniejszenia zrzutu nieoczyszczonych ścieków do rowów i potoków, zmniejszenia zanieczyszczeń emitowanych do powietrza w skutek płynniejszego ruchu pojazdów samochodowych.

W zakresie inwestycji planowanych zapisami projektu „Strategii...” są działania związane z podniesieniem atrakcyjności turystycznej gminy Świnna, działania te polegać będą na poprawie jakości i funkcjonalności istniejących obiektów edukacyjnych, sportowych, a także rozwojem kultury. Działania te polegać będą na:

- krzewieniu i promocji walorów kulturalnych w pograniczu,
- organizacja dodatkowych zajęć edukacyjnych i sportowych dla dzieci i młodzieży,
- stworzenie miejsc wypoczynku dla mieszkańców i turystów,
- rozwijanie oferty GOK,
- stworzenie wiaty koncertowej i amfiteatru celem poprawy oferty rozrywkowej i kulturalnej,
- poprawie oznakowania terenów turystycznych w tym szlaków parkingów i miejsc widokowych,
- uzupełnieniu sieci ścieżek rowerowych.

Działania te w głównej mierze zlokalizowane będą w miejscu już istniejącej infrastruktury jako jej uzupełnienie i unowocześnienie. Ścieżki rowerowe będą postawiały wzdłuż istniejących dróg gminnych, wewnętrznych i utwardzonych na terenie gminy Świnna, parking i miejsca przy jazie do rekreacji, a także miejsca widokowe i szlaki zostaną oznakowane i urządzone w miejscach gdzie aktualnie są szlaki, są punkty widokowe bez oznakowania oraz parkują pojazdy i wypoczywają mieszkańcy, ale bez urządzonego i utwardzonego terenu do zorganizowanego parkowania i plażowania.

Zadanie polegające na zwiększeniu funkcjonalności istniejących obiektów sportowych przyczynią się do rozwoju kultury fizycznej młodych i dorosłych mieszkańców oraz turystów. Działania te polegały będą na budowie kortu do tenisa ziemnego w Pewli Małej oraz budowie nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej i rekreacyjnej w tym boiska przy ul. Widok w Rychwałdku i placów zabaw w okolicach szkół.

Wśród zadań turystycznych są także zadania, które przy niewłaściwej lokalizacji mogą przyczynić się do negatywnego oddziaływania na środowisko. Należy do nich renaturyzacja cieków wodnych, przepływających przez teren gminy Świnna, prace w obrębie istniejących szlaków turystycznych na terenie gminy w tym oznakowanie parkingów, miejsc widokowych oraz miejsc wypoczynku oraz wiaty plenerowa i amfiteatr.

Część zadań to zadania w zakresie ułatwiający życie i funkcjonowanie mieszkańców, a także działania w zakresie profilaktyki i wsparcia dla osób z uzależnieniami, z problemami zdrowotnymi, osób starszych, niesamodzielnych

– są to zadania dotyczące:

- zapewnieniu oferty dla osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych,
- rozszerzeniu oferty usług GOK,
- realizacji programów pro zdrowotnych, w tym także dla osób z uzależnieniami i przemocą domową,
- zapobieganiu wykluczeniu społecznemu poprzez kursy i szkolenia dla mieszkańców.

Brak realizacji tych działań przyczyni się do pogorszenia warunków zamieszkania na terenie gminy oraz będzie powodem dla którego mieszkańcy będą wybierać inne lokalizacje do życia i zamieszkania takie, które stwarzają ułatwienia dla codziennego funkcjonowania.

Brak dbałości o potrzeby osób niepełnosprawnych oraz osób w trudnej sytuacji życiowej będzie przyczyniało się do ich dezintegracji zawodowej i pogłębianiu się ich poczucia bezradności i braku samodzielności.

Niskiej jakości oferta kulturalna dla mieszkańców i nieatrakcyjna infrastruktura turystyczna i sportowa nie przyciągnie zainteresowania mieszkańców gminy Świnna, ani turystów, co w konsekwencji będzie powodowało ubożenie kulturalne, sportowe i turystyczne terenu.

Reasumując, należy stwierdzić, iż korzystnym z punktu widzenia środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi jest wariant doprowadzenia do realizacji celów strategicznych zapisanych w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku”.

Istotnym elementem jest również presja społeczna na zagospodarowywanie coraz to nowych terenów oraz ogólna sytuacja społeczno-gospodarcza panująca w Polsce, która nie pozwoli na uniknięcie konfliktowych aspektów rozwoju poszczególnych sfer życia. Należy zatem wcześniej opracować takie plany działań w kwestii uzbrajania nowych terenów inwestycyjnych, budowy sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, czy rozwoju infrastruktury turystycznej, które umożliwią rozwój gospodarczy Gminy Świnna przy jednoczesnym zachowaniu równowagi ekologicznej.

Istotnym elementem jest wyznaczenie dogodnych lokalizacji planowanych inwestycji, zarówno pod względem środowiskowym, przyrodniczym i społecznym, ma to ogromne znaczenie przede wszystkim dla inwestycji w zakresie renaturyzacji cieków wodnych, przepływających przez teren gminy Świnna, budowie nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej i rekreacyjnej oraz budowie amfiteatru i wiaty plenerowej, a także prace w obrębie istniejących szlaków turystycznych na terenie gminy w tym oznakowanie parkingów, miejsc widokowych oraz miejsc wypoczynku. Lokalizacje tych obiektów są wstępnie planowane przy istniejących miejscach nieorganizowanego plażowania, przy szkołach oraz w centrum miejscowości Świnna.

Tabela 8 Przewidywane negatywne i pozytywne skutki braku realizacji postanowień projektu „Strategii...”

Elementy środowiska	Cele Strategiczne zapisane w projekcie „Strategii...”	Skutki o charakterze pozytywnym	Skutki o charakterze negatywnym
Różnorodność biologiczna	<p>Cel strategiczny nr 1: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno dla obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom,</p> <p>Cel Strategiczny nr 2: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa,</p> <p>Cel strategiczny nr 3: Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy,</p> <p>Cel strategiczny nr 4: Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców.</p>	<p>dzięki braku realizacji działań zmniejszona zostanie presja na zabudowywanie nowych niezainwestowanych obszarów w tym także terenów o wysokich walorach przyrodniczych w tym Natura 2000</p>	<p>brak edukacji ekologicznej dla społeczeństwa, a także turystów wycieczających na terenie gminy.</p> <p>brak tablic informacyjnych o szlakach, parkingach, oraz miejscach widokowych oraz o zasobach przyrodniczych gminy Świnna oraz walorach przyrody chronionej okolicznych terenów</p>
Ludzie	<p>Cel strategiczny nr 1: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno dla obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom,</p> <p>Cel Strategiczny nr 2: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa,</p> <p>Cel strategiczny nr 3: Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy,</p> <p>Cel strategiczny nr 4: Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców.</p>	<p>nie ma pozytywnych skutków braku realizacji postanowień projektu „Strategii...” dla mieszkańców – wszystkie skutki braku realizacji będą miały negatywny charakter</p>	<p>brak sprawnej komunikacji w gminie spowodowana złym stanem dróg gminnych, zagrożenie dla pieszych z powodu braku oświetlenia w okolicy przejść dla pieszych, zagrożenie dla pieszych w postaci braku chodników</p> <p>wzrost zagrożenia dla rowerzystów z powodu braku bezpiecznych i wyremontowanych ścieżek rowerowych,</p> <p>brak skomunikowania poszczególnych części gminy ze sobą w postaci braku ścieżek pieszo-rowerowych,</p> <p>mało atrakcji dla turystów i mieszkańców w postaci źle oznakowanych szlaków, miejsc widokowych oraz parkingów</p> <p>brak możliwości wypoczynku nad wodą w okresie letnim z powodu braku plaży i miejsca do biwakowania,</p> <p>brak możliwości rozwijania umiejętności i pasji tenisowych z powodu braku kortów tenisowych na terenie gminy,</p> <p>brak promocji szlaków turystycznych,</p> <p>niskiej jakości powietrze na terenie gminy z powodu braku działań termomodernizacyjnych oraz wymiany nisko sprawnych kotłów węglowych na nowoczesnej jednostki grzewcze,</p> <p>brak komfortu życia i wypoczynku z powodu braku dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej,</p> <p>brak warunków do zakładania rodziny z powodu braku opieki żłobkowej dla dzieci na terenie gminy,</p> <p>brak profilaktyki i promocji opieki nad osobami starszymi,</p> <p>brak ciekawej oferty dla niepełnosprawnych i niesamodzielnych,</p> <p>brak oferty dla bezrobotnych w wyniku braku kursów i szkoleń dla mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p>
Zwierzęta i rośliny	<p>Cel strategiczny nr 1: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno dla obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom,</p> <p>Cel Strategiczny nr 2: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa,</p>	<p>brak zagrożenia spowodowanego budową sieci wodno – kanalizacyjnej, a także remontem sieci dróg i mostów.</p>	<p>brak sprawnej komunikacji w gminie spowodowana złym stanem dróg gminnych, wzrost zagrożenia dla rowerzystów z powodu braku bezpiecznych i wyremontowanych ścieżek rowerowych,</p> <p>brak dokładnego oznakowania, brak miejsc odpoczynku i promocji szlaków turystycznych,</p>

	<p>Cel strategiczny nr 3: Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy, Cel strategiczny nr 4: Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców.</p>		<p>niskiej jakości powietrze na terenie gminy z powodu braku działań termomodernizacyjnych oraz wymiany nisko sprawnych kotłów węglowych na nowoczesnej jednostki grzewczej, brak komfortu życia i wypoczynku z powodu braku dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej, brak promocji kulturalnej dla mieszkańców i turystów powoduje ubożenie społeczeństwa i brak szacunku do przyrody</p>
Wody, zasoby naturalne	<p>Cel strategiczny nr 1: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno dla obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom, Cel Strategiczny nr 2: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa, Cel strategiczny nr 3: Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy, Cel strategiczny nr 4: Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców.</p>	<p>brak dodatkowych zanieczyszczeń wody powstających w wyniku zlokalizowania nowych inwestycji brak zmiany stosunków wodnych w wyniku realizacji nowych dróg, budynków i budowli brak zagrożenia spowodowanego intensyfikacją wykorzystania terenów przyrodniczych oraz nadbrzeżnych wzdłuż rzek i potoków</p>	<p>brak odprowadzenia ścieków nieczyszczonych odprowadzanych bezpośrednio do rzek i gleby brak dostępu do dobrej jakości wody do picia, niska jakość dróg gminnych, niskiej jakości powietrze na terenie gminy z powodu braku działań termomodernizacyjnych oraz wymiany nisko sprawnych kotłów węglowych na nowoczesnej jednostki grzewczej, brak promocji kulturalnej dla mieszkańców i turystów powoduje ubożenie społeczeństwa i brak szacunku do przyrody</p>
Powietrze	<p>Cel strategiczny nr 1: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno dla obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom, Cel Strategiczny nr 2: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa, Cel strategiczny nr 3: Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy, Cel strategiczny nr 4: Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców.</p>	<p>brak dodatkowych zanieczyszczeń powietrza i wody powstających w wyniku zwiększonej ilości turystów brak atrakcyjnych możliwości dla turystów, nie będzie większej ilości odpadów i zanieczyszczeń powietrza (nie będzie większej ilości pojazdów)</p>	<p>brak zmniejszenia zjawiska niskiej emisji i zanieczyszczeń powietrza spowodowany brakiem działań termomodernizacyjnych i brakiem zainteresowania mieszkańców montażem instalacji OZE brak wymiany kotłów węglowych na nowoczesne wysokosprawnej jednostki grzewczej brak zmniejszenia emisji komunikacyjnej ciągle przyspieszanie i hamowanie pojazdów spowodowany niską jakością dróg i długim czasem podróży</p>
Powierzchnia ziemi, krajobraz	<p>Cel strategiczny nr 1: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno dla obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom, Cel Strategiczny nr 2: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa, Cel strategiczny nr 3: Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy, Cel strategiczny nr 4: Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców.</p>	<p>brak zmian stosunków glebowych i wodnych w wyniku nowych działań inwestycyjnych brak zmiany krajobrazu w wyniku realizacji nowych inwestycji większa ilość turystów może powodować większą ilość odpadów i powstawanie dzikich wysypisk</p>	<p>brak działań edukacyjnych będących przyczyną degradacji terenów atrakcyjnych przyrodniczo objawiająca się m.in. nielegalnym postępowaniem z odpadami brak akcji usuwania azbestu brak sprawnego systemu odprowadzania ścieków, co powoduje wzrost ilości ścieków nieczyszczonych odprowadzanych bezpośrednio do rzek i gleby brak informacji turystycznych dla mieszkańców i turystów powoduje ubożenie społeczeństwa i brak szacunku do przyrody brak ścieżek i tras rowerowych spowoduje ruch rowerowy w miejscach nieprzeznaczonych do tego rodzaju ruchu</p>
Klimat	<p>Cel strategiczny nr 1: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno dla obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom, Cel Strategiczny nr 2: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa, Cel strategiczny nr 3: Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy,</p>	<p>brak rozwoju turystyki na terenach cennych przyrodniczo brak dodatkowych działań antropopresyjnych na przyrodę i jej zasoby</p>	<p>brak poprawy świadomości ekologicznej mieszkańców i turystów brak programów wspomagających zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza w tym termomodernizacji budynków brak działań związanych z wymianą nie ekologicznych źródeł ciepła brak poprawy warunków życia i wypoczynku na obszarze gminy Świnna w wyniku braku działań ograniczających niską emisję brak wykorzystania energii odnawialnej (słońca) nie przyczyni się do ograniczenia niskiej emisji.</p>

	Cel strategiczny nr 4: Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców.		brak poprawy warunków klimatycznych spowodowane większym ruchem komunikacyjnym, co w konsekwencji przyczyni się do pogorszenia stanu zdrowia mieszkańców
Zabytki	Cel strategiczny nr 1: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno dla obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom, Cel Strategiczny nr 2: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa, Cel strategiczny nr 3: Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy, Cel strategiczny nr 4: Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców.	brak zainteresowania turystycznego gmina Świnna nie spowoduje większego zużycia zasobów, nie będzie produkowanych większych ilości odpadów i nie będzie większej ilości pojazdów na drogach	brak dodatkowych działań edukacyjnych brak promocji gminy i jej walorów przyrodniczo-rekreacyjnych brak promocji turystycznej gminy Świnna brak działań termomodernizacyjnych i działań mających na celu ograniczenie niskiej emisji
Dobra materialne	Cel strategiczny nr 1: Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno dla obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom, Cel Strategiczny nr 2: Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa, Cel strategiczny nr 3: Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy, Cel strategiczny nr 4: Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców.	brak zwiększenia zainteresowania turystycznego gmina i jej walorami nie będzie się przyczyniać do zubożenia jej wartości	brak promocji i informacji i edukacji społeczeństwa powoduje ubożenie dóbr materialnych brak zachowania ład przestrzennego rozumianego jako zachowanie równowagi pomiędzy poszczególnymi funkcjami w gminie Świnna

Źródło: opracowanie własne

6. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano zadania inwestycyjne, jak i nieinwestycyjne ujęte do realizacji w ramach poszczególnych celów w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku”.

Realizacja niektórych przedsięwzięć inwestycyjnych może powodować oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 (również na jego integralność), a także na środowisko, a w szczególności na: ludzi, różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat i zasoby naturalne, a także zabytki i dobra materialne.

Stopień i zakres oddziaływania zależą przede wszystkim od lokalizacji danego przedsięwzięcia, czy będzie ono realizowane na terenach zurbanizowanych, obszarach użytkowanych rolniczo lub cennych przyrodniczo i chronionych, gdzie negatywny zakres oddziaływania może być największy.

Określenie zmian stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem w odniesieniu do zadań inwestycyjnych zaplanowanych w projekcie „Strategii...” przy braku informacji o sposobie i dokładnych miejscach realizacji poszczególnych przedsięwzięć jest bardzo trudne.

Biorąc jednak pod uwagę, że większość z zamierzeń inwestycyjnych przewidywanych do realizacji w ramach projektu „Strategii...” wymagać będzie przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko (zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.) w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych **przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych.**

W niektórych przypadkach oddziaływanie, w zależności od aspektu jaki się rozważa, może mieć jednocześnie negatywny i pozytywny wpływ na dany element środowiska.

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe będzie określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto ocenę tę dokona się przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji inwestycji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

Jak wynika z przeprowadzonej w rozdziale 5 niniejszej prognozy analizy i oceny potencjalnych zmian w przypadku braku realizacji postanowień projektu „Strategii...”, a także z analizy wariantowej zawartej w rozdziale 7 (wariant podstawowy oraz wariant 0), **odstąpienie od realizacji zawartych w dokumencie rozwiązań w efekcie końcowym byłoby znacznie gorsze, szczególnie pod względem społecznymi i gospodarczym, niż wystąpienie ewentualnych znaczących oddziaływań środowiskowych.**

Mając powyższe na uwadze scharakteryzowano typowe oddziaływania i ich ewentualne skutki dla środowiska związane z realizacją zadań mogących mieć wpływ na środowisko.

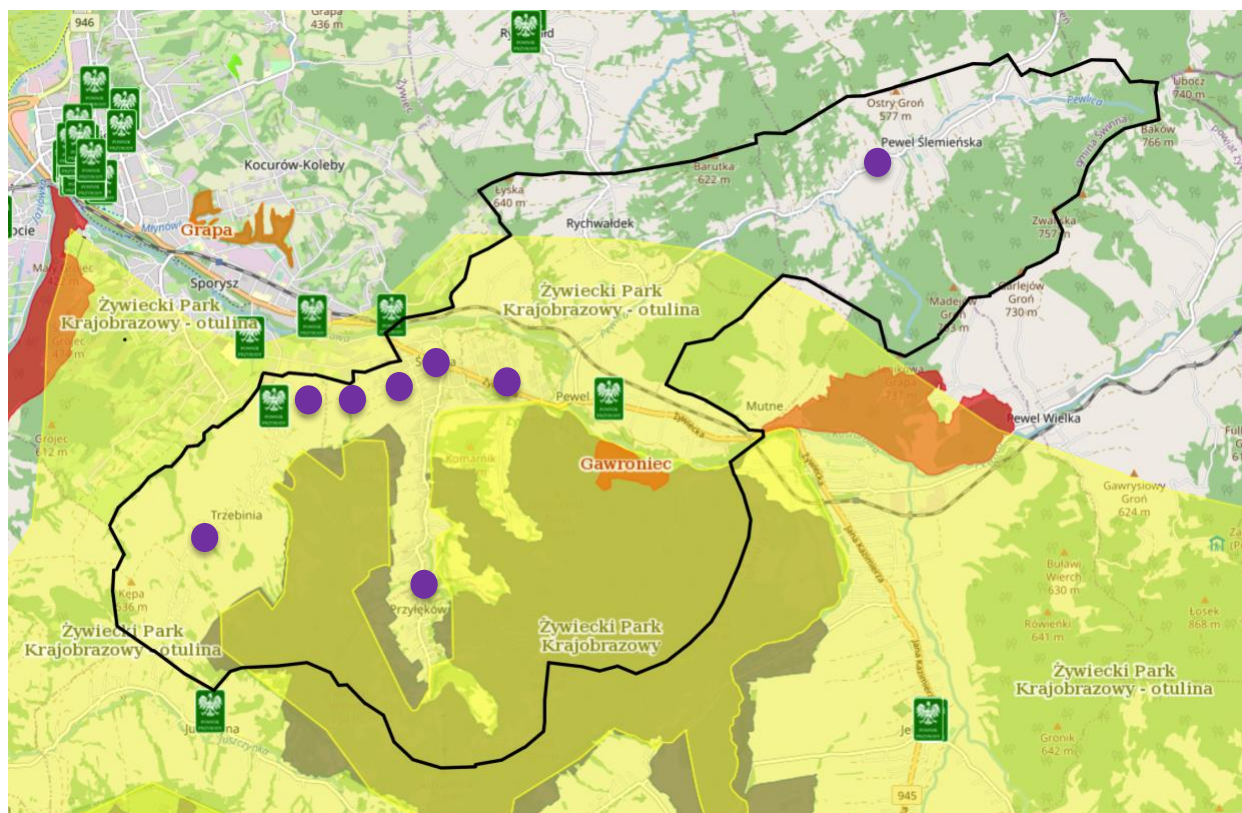
Poniżej przeprowadzono analizę pod kątem przyrodniczym wszystkich zadań zapisanych w projekcie „Strategii...” wraz z podaniem ich prawdopodobnej lokalizacji.

Tabela 9 Inwestycje w obszarze infrastruktury komunikacyjnej - analiza planowanych działań

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych w projekcie „Strategii...” oraz danych Gminy Świnna

L.p.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Opis planowanego zadania
1	<p>Remont / przebudowa dróg lokalnych na terenie gminy Świnna</p> <p>Budowa drogi lokalnej, łączącej Świnną / Przyłęków z Trzebiną</p>	do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Planowane zadanie polegać będzie na przebudowie niektórych dróg lokalnych i gminnych w celu poprawy komfortu użytkowania i poprawy bezpieczeństwa zarówno kierowców i pieszych.</p> <p>Przebudowa dróg będzie miała charakter czasowo negatywny pod kątem hałasu, przemieszczania mas ziemnych i zmiany stosunków wodnych, natomiast po zakończeniu realizacji zadania oddziaływania będzie tylko pozytywne w postaci płynniejszego ruchu.</p> <p>Dodatkowo planowane jest połączenie drogowe Świnnej z Przyłękowem. Połączenie drogowe miałoby objąć ul. Przemysłową w Świnnej oraz ul. Łączną w Trzebinie. Drogi te zostaną zmodernizowane i poprawiona ich funkcjonalność i przepustowość oraz zwiększy się komfort jazdy.</p> <p>Na etapie opracowania niniejszej prognozy nie ma wyszczególnionych wszystkich dróg do modernizacji i przebudowy.</p>
2	<p>Budowa nowych / modernizacja istniejących elementów oświetlenia ulicznego</p>	do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Zadanie planowane do realizacji polegało będzie na uzupełnieniu istniejącego oraz poprawie sprawności i funkcjonalności istniejącego oświetlenia ulicznego. Działania te zwiększą bezpieczeństwo pieszych i spacerujących wzdłuż dróg na terenie gminy Świnna.</p> <p>Przy doborze opraw oświetleniowych pamiętać należy o założeniach Strategii ochrony ciemnego nieba.</p> <p>Lokalizacja inwestycji to cała gmina wzdłuż wszystkich dróg gdzie ruch pieszych jest największy.</p>
3	<p>Budowa chodników, wzdłuż najbardziej ruchliwych dróg na terenie gminy, w celu zwiększenia bezpieczeństwa i komfortu poruszania się</p>	do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Działania prowadzone będą wzdłuż dróg gminnych i wojewódzkiej na terenie gminy gdzie panuje największy ruch pojazdów oraz pieszych. Celem tego działania jest zwiększenie bezpieczeństwa pieszych szczególnie po zmroku, kiedy to nie widać pieszych idących wąskim poboczem.</p> <p>Działania polegały będą na budowie chodników.</p> <p>Lokalizacja kolejnych etapów tego zadania zostanie ustalona na podstawie analizy najbardziej uczęszczanych przez pieszych odcinków dróg, które w chwili obecnej nie posiadają chodników.</p> <p>Oddziaływanie chodników na środowisko przyrodnicze będzie znikome, na etapie realizacji inwestycji będzie czasowo zwiększona emisja hałasu oraz zwiększony ruch pojazdów ciężarowych.</p> <p>Natomiast sama eksploatacja chodników nie będzie miała negatywnego wpływu na środowisko.</p> <p>Lokalizacja zadania to główne drogi po których porusza się najwięcej pojazdów na terenie gminy.</p>

Na mapie poglądowej Gminy Świnna zaznaczono orientacyjne punkty lokalizacyjne planowanych inwestycji.

Rysunek 14 Przybliżona lokalizacja przedsięwzięć (których lokalizacja jest znana) zapisanych w ramach Inwestycji w obszarze infrastruktury komunikacyjnej”

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy udostępnionej na stronie internetowej <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>

*na mapie pokazano przybliżoną lokalizację modernizowanych dróg i oświetlenia oraz chodników – nie mniej jednak lokalizacja obejmuje także inwestycje liniowe w postaci punktów – obejmuje całą ciągłość głównych dróg

Tabela 10 Inwestycje w obszarze infrastruktury okołoturystycznej / aktywnych form turystyki - analiza planowanych działań

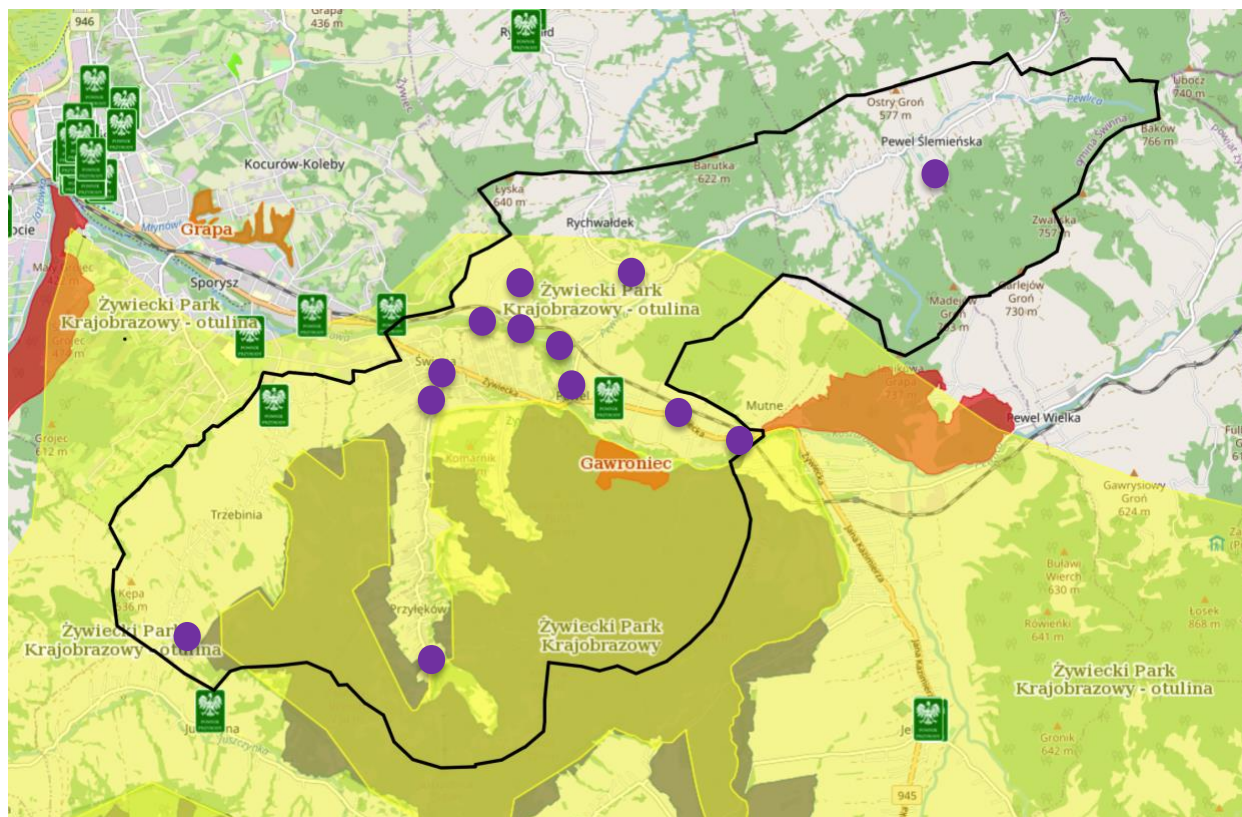
L.p.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Opis planowanego zadania
1	Prace remontowe w obrębie istniejącej sieci ścieżek rowerowych Połączenie lokalnej sieci ścieżek rowerowych z siecią ścieżek słowackich Skomunikowanie gminy ciągiem pieszo – rowerowym	do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Planowane działanie polegać będzie na pracach remontowych i modernizacyjnych istniejących już ścieżek rowerowych. Ścieżki te prowadzone są głównie po drogach gminnych oraz drogach leśnych na terenach gminnych lub na terenach należących do Lasów Państwowych lub administrowanych przez Wody Polskie.</p> <p>Realizacja tego zadania nie powinna przyczynić się do negatywnych oddziaływań. Na etapie projektowania przebiegu ścieżki rowerowej, należy zaplanować ją wzdłuż istniejących dróg, natomiast tylko jako ich uzupełnienie ślad ścieżki rowerowej przebiegać będzie przez tereny nadbrzeżne rzeki Koszarawa wzdłuż jej biegu jako poprawa funkcjonalności istniejących polnych ścieżek.</p> <p>W trakcie realizacji zadania może dochodzić do przemieszania mas ziemi oraz ruchu pojazdów ciężarowych w tym koparki, ciężarówki i walca.</p> <p>Lokalizację należy poprowadzić po istniejących drogach gruntowych i ścieżkach leśnych bez ingerencji w naturalny krajobraz z ominięciem terenów o cennych walorach przyrodniczych i leśnych.</p> <p>Trasy po których aktualnie odbywa się jazda na rowerach zostaną odpowiednio przystosowane w celu zwiększenia bezpieczeństwa rowerzystów oraz pieszych.</p> <p>Po zakończeniu realizacji zadania powstaną utwardzone ścieżki dla rowerzystów. W wyniku tych prac rowerzyści będą mieli bezpiecznej ścieżki a dzięki temu nie będą zjeżdżać po terenach leśnych w sposób chaotyczny i nie porządkowymi. Docelowe oddziaływanie istniejących już ścieżek będzie zdecydowanie pozytywne.</p> <p>Lokalizacja zadania to drogi gminne i leśne oraz jako uzupełnienie terenu nadbrzeże rzeki Koszarawy.</p>
2	Realizacja prac w obrębie istniejących szlaków turystycznych na terenie gminy – oznakowanie, parkingi, miejsca	do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Zadanie polegać będzie na pracach modernizacyjnych i uzupełniających w obrębie istniejących szlaków turystycznych. Celem działań jest oznakowanie szlaków, przystosowanie ich do potrzeb turystów w postaci miejsc odpoczynku, wyeksponowania miejsc widokowych. Działania te prowadzone będą jako</p>

	widokowe, miejsca wypoczynku wraz z ich promocją		<p>uporządkowanie istniejących miejsc w taki sposób by nie dochodziło do niekontrolowanej penetracji terenów przyrodniczych w postaci tworzenia miejsc odpoczynku w terenach atrakcyjnych wraz z niszczeniem zasobów przyrodniczych deptania roślin i tworzenia ścieżek w miejscach o naturalnym charakterze.</p> <p>Planowane działania porządkujące spowodują iż turyści będą korzystać z wydzielonych miejsc odpoczynku i rekreacji bez niekontrolowanej dodatkowej eksploracji terenów.</p> <p>W miejscach rozpoczynających się szlaków w dolinach planowane są parkingi, które przyczynią się także do uporządkowania terenów gdzie pozostawiane są pojazdy aktualnie na poboczach i terenach zielonych. Uporządkowanie tego stanu doprowadzi do stworzenie zorganizowanego miejsca postoju i parkowania pojazdów.</p> <p>Oddziaływanie tego zadania będzie pozytywne dla środowiska przyrodniczego, gdyż oznakowane szlaki przyczynią się do zmniejszenia penetracji terenów leśnych w sposób chaotyczny i nieuporządkowany. Wydzielone miejsca odpoczynku i podziwiania natury w postaci ekspozycji widokowej spowodują zmniejszenie ilości niekontrolowanej penetracji terenów leśnych. Podobnie sytuacja będzie się miała w związku z uporządkowaniem terenów postojowych, zmniejszy to zagrożenie niszczenia terenów zielonych oraz przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa pieszych.</p> <p>Oddziaływanie na mieszkańców i turystów będzie zdecydowanie pozytywne.</p>
3	Zagospodarowanie i utrzymanie w atrakcyjnym stanie przestrzeni publicznej na terenie gminy, w tym placów zabaw	do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>W ramach zadania planuje się placów zabaw w okolicach szkół.</p> <p>W rejonie placów zabaw przewiduje się montaż ławek parkowych. Na terenie zaprojektowane zostaną także kosze na śmieci, stojaki rowerowe oraz tablice informacyjne.</p> <p>Teren placów zabaw będzie infrastruktura dla mieszkańców i turystów będzie uporządkowany, a uczestnicy zabawy są bezpieczni.</p> <p>Oddziaływanie na mieszkańców i turystów będzie zdecydowanie pozytywne.</p>
4	Rewitalizacja i renaturyzacja cieków wodnych, przepływających przez teren gminy Świnna pod kątem zapewnienia jej obszarowi bioróżnorodności a także przeciwdziałania kłeskom żywiołowym	do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>W ramach uporządkowania istniejącej infrastruktury na terenie gminy Świnna planowane jest przeprowadzenie działań rewitalizacyjnych i renaturyzacyjnych cieków wodnych, przepływających przez teren gminy. Działania te będą miały na celu zapewnienie bioróżnorodności a także przeciwdziałanie kłeskom żywiołowym.</p> <p>Oddziaływanie na mieszkańców i przyrodę planowanego zadanie będzie zdecydowanie pozytywne.</p>
5	<p>Budowa nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej / rekreacyjnej – kortu do tenisa ziemnego w Pewli Małej</p> <p>Budowa nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej / rekreacyjnej – boiska przy ul. Widok w Rychwałdku</p>	do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne - boisko</p> <p>W ramach niniejszego zadania planowane jest podwyższenie standardu i zwiększenie funkcjonalności terenów sportowych w okolicy szkoły Pewli Małej i w Rychwałdku . Zostaną wybudowane nowe, otwarte obiekty infrastruktury sportowej i rekreacyjnej w postaci kortu do tenisa ziemnego w Pewli Małej oraz boiska przy ul. Widok w Rychwałdku.</p> <p>Działanie to będzie na obszarze już zainwestowanym jako poprawa funkcjonalność i zwiększenie atrakcyjności istniejących obiektów, w terenie nie stwarzającym zagrożenia dla terenów atrakcyjnych przyrodniczo i chronionych terenów zielonych.</p> <p>Oddziaływanie kortu i boiska na przyrodę będzie neutralne.</p> <p>Oddziaływanie inwestycji w trakcie budowy może być uciążliwe zarówno dla mieszkańców jak i dla okolicznych terenów będzie to związane z czasowych ruchem ciężkich pojazdów przemieszczaniem nas ziemnych oraz wzmożonym hałasem. Niemniej jednak będzie to oddziaływanie czasowe.</p> <p>Oddziaływanie boiska i kortu na mieszkańców i turystów jest zdecydowanie pozytywne.</p>
6	<p>Modernizacja istniejącej wiaty w Świnnej pod kątem organizacji występów plenerowych</p> <p>Budowa amfiteatru w Świnnej</p>	do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Zadanie planowane budowy amfiteatru oraz wiaty do występów plenerowych jest w centrum miejscowości Świnna (potencjalne są aktualnie dwie lokalizacja przy Urzędzie Gminy oraz przy szkole w Świnnej) i będzie miało na celu zwiększenie atrakcyjności terenu miejscowości Świnna jako centralnej części gminy. Celem inwestycji jest uatrakcyjnienie tego miejsca pod kątem miejsca spotkań kulturalnych, występów artystycznych, zespołów muzycznych, wypoczynku i milego spędzania czasu.</p> <p>Inwestycja ta w czasie eksploatacji nie przyczyni się do negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze gdyż jest ulokowane w miejscu zagospodarowanym i zurbanizowanym, jako poprawa jego funkcjonalności i atrakcyjności. Może czasowo w trakcie imprez występować zwiększona emisja hałasu, dlatego ustawienie amfiteatru czy wiaty należy dostosować do istniejących warunków zabudowy i okolicznych istniejących budynków mieszkalnych.</p> <p>Oddziaływanie inwestycji w trakcie budowy może być uciążliwe zarówno dla mieszkańców jak i dla okolicznych terenów będzie to związane z czasowych ruchem ciężkich pojazdów przemieszczaniem nas ziemnych oraz wzmożonym hałasem. Niemniej jednak będzie to oddziaływanie czasowe.</p> <p>Oddziaływanie na mieszkańców i turystów jest zdecydowanie pozytywne.</p>

7	Zagospodarowanie terenu przy jazu w Świnnej pod kątem zapewnienia warunków sprzyjających rekreacji	do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>W ramach zadania w Świnnej planowane jest stworzenie strefy wypoczynku w okolicach jazu. Planowane jest utworzenie dogodnego dojścia do rzeki, a także części piknikowo – plażowej piaszczystej lub trawiastej, a także oraz drobnych elementów umożliwiających przebywanie ludzi na tym terenie w tym przenośnych toalet, lamp zasilanych energią słoneczną, stojaków na rowery, leżaków plenerowych oraz ławeczek.</p> <p>Aktualnie w okresie letnim teren ten jest zwyczajowo wykorzystywany przez mieszkańców jako miejsce plażowe i piknikowe. Po realizacji zadania zostanie ono zorganizowane i dostosowane do potrzeb plażowiczów. Teren zostanie uporządkowany, a mieszkańcy i turyści będą mogli bezpiecznie skorzystać z uroków natury korzystając z uporządkowanego terenu jako plaża czy miejsce na piknik.</p> <p>Realizacja planowanego zadania nie przyczyni się do negatywnych oddziaływań na jaz, w ramach zadania nie jest planowana ingerencja w jaz, nie jest planowana także żadna budowana infrastruktura.</p> <p>Utworzenie zorganizowanego miejsca piknikowo-plażowego może przyczynić się do zwiększenia presji mieszkańców na środowisko przyrodnicze w postaci penetrowania miejsc leśnych w poszukiwaniu toalet lub pozostawiania większej ilości odpadów. W związku z tym niezbędna są działania organizacyjne w postaci ustawienia przenośnych toalet oraz koszy na odpady. Jednocześnie w okresie letnim niezbędna jest częsta kontrola okolicznych terenów leśnych celem ewidencji oraz uprzątnięcia ewentualnych odpadów, które mogą być przyczyną pożaru.</p> <p>Oddziaływania na środowisko o przyrodę będzie pozytywne gdyż aktualnie mieszkańcy i turyści korzystają z uroków środowiska naturalnego w sposób niezorganizowany i chaotyczny co powoduje narażenie przyrody na zubożenie i degradację.</p> <p>Oddziaływanie na mieszkańców i turystów będzie zdecydowanie pozytywne.</p>
---	--	---------	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych w projekcie „Strategii...” oraz danych Gminy Świnna

Na mapie poglądowej Gminy Świnna zaznaczono orientacyjne punkty lokalizacyjne planowanych inwestycji.

Rysunek 15 Lokalizacja planowanych przedsięwzięć (których lokalizacja jest znana) w zakresie inwestycji w obszarze infrastruktury okołoturystycznej / aktywnych form turystyki”

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy udostępnionej na stronie internetowej <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>

*na mapie pokazano przybliżoną lokalizację zadań – nie mniej jednak lokalizacja obejmuje także inwestycje liniowe takie jak ścieki rowerowe w postaci punktów – obejmuje całą ciągłość dróg.

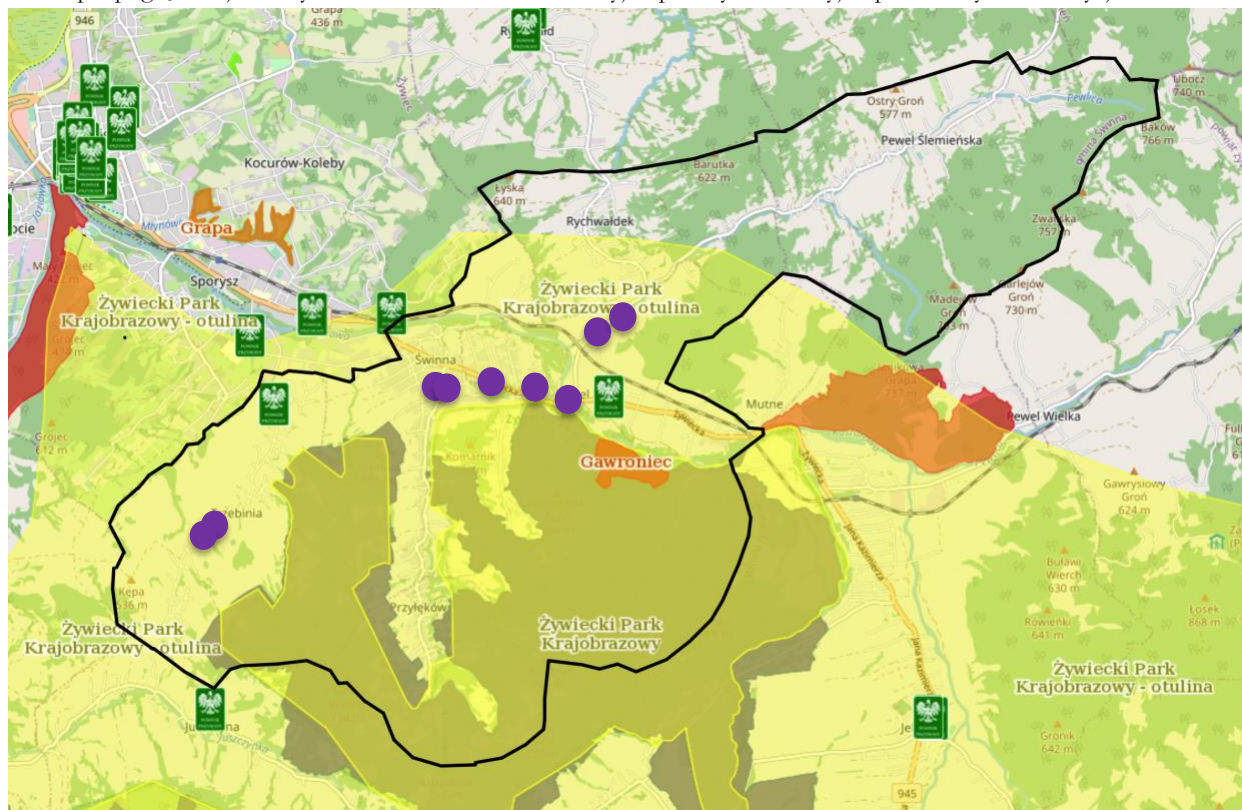
Tabela 11 Inwestycje w ochrony środowiska - analiza planowanych działań

L.p.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Opis planowanego zadania
1	<p>Zapewnienie gospodarstwom z terenu gminy możliwości wzięcia udziału z programach zwiększania efektywności energetycznej (w tym likwidacji przestarzałych palenisk oraz instalacji nowych i ekologicznych źródeł ciepła)</p> <p>Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, znajdujących się na terenie gminy – siedzib placówek edukacyjnych</p> <p>Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, znajdujących się na terenie gminy – strażnic OSP</p>	Do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Zadanie ma na celu ułatwienie mieszkańcom gminy Świnna przeprowadzenie działań polegających na wymianie źródła ciepła oraz termomodernizacji. Mieszkańcy mogą składać wniosku w Programie Czyste Powietrze na pozyskanie dotacji na działania termomodernizacyjne.</p> <p>W ramach programu można także otrzymać dofinansowanie na wymianę starych, nie ekologicznych nisko sprawnych kotłów grzewczych na paliwa stałe. Działanie te realizowane będą przez mieszkańców i zgodnie z ich możliwościami finansowymi, nie ma możliwości prognozowania ilości budynków które zostaną poddane termomodernizacji. Zadanie będzie realizowane na obszarze całej gminy.</p> <p>Jednocześnie planowane są działania termomodernizacyjne w budynkach użyteczności publicznej, oraz edukacyjnych polegające na dociepleniu ścian, dachów i stropów, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej oraz wymianie instalacji c.o. i źródła ciepła.</p> <p>Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze zadań będzie zdecydowanie pozytywne dzięki zmniejszeniu ilości spalanych paliw, poprawie jakości powietrza zwiększeniu komfortu życia i zamieszkania oraz poprawie estetyki gminy i jej krajobrazu.</p>
2	Remont istniejących oraz budowa nowych odcinków sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej na terenie gminy Świnna	Do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne - kanalizacja</p> <p>W ramach tego zadania kontynuowana będzie rozbudowa i modernizacja istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Świnna.</p> <p>Zadanie ma na celu poprawę jakości wód powierzchniowych, zmniejszenie zrzutu ścieków surowych do rzek i potoków oraz poprawę komfortu życia mieszkańców i turystów.</p> <p>Budowa sieci będzie miała charakter czasowo negatywny pod kątem hałasu, przemieszczania mas ziemnych i zmiany stosunków wodnych, natomiast po zakończeniu realizacji zadania oddziaływania będzie tylko pozytywne w postaci poprawy jakości wód powierzchniowych.</p> <p>Na etapie opracowania niniejszej prognozy nie ma wyszczególnionych wszystkich odcinków sieci kanalizacji planowanych do budowy.</p>
3	Wdrożenie efektywnych i inteligentnych systemów monitoringu i rozwiązań w celu zmniejszenia strat wody		<p>Zadanie inwestycyjne - wodociągi</p> <p>Zadanie to polegać będzie na uzupełnieniu istniejącej sieci wodociągowej oraz modernizacji istniejącej sieci w celu zapewnienia mieszkańcom dobrej jakości wody do picia.</p> <p>Budowa sieci będzie miała charakter czasowo negatywny pod kątem hałasu, przemieszczania mas ziemnych i zmiany stosunków wodnych, natomiast po zakończeniu realizacji zadania oddziaływania będzie tylko pozytywne w postaci dostarczenia do mieszkańców wody do picia dobrej jakości.</p> <p>Na etapie opracowania niniejszej prognozy nie ma wyszczególnionych wszystkich odcinków sieci wodociągowej planowanych do budowy i do modernizacji.</p>
4	Budowa magazynów energii na terenie gminy	Do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Zadanie ma na celu połączenie i uzupełnienie działań termomodernizacyjnych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w postaci magazynów energii. Działanie te realizowane będą przy budynkach użyteczności publicznej takich jak Urząd Gminy, szkoły oraz strażnice OSP. Magazyny energii połączone z instalacjami fotowoltaicznymi pozwolą na oszczędności energii dzięki wykorzystywaniu jej w trakcie największej produkcji oraz magazynowaniu nadwyżek na czas kiedy produkcja jest mniejsza.</p> <p>Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze zadań będzie zdecydowanie pozytywne dzięki zmniejszeniu zużycia energii elektrycznej, poprawie jakości powietrza zwiększeniu komfortu życia i zamieszkania oraz poprawie estetyki gminy i jej jakości środowiska.</p>
5	Likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów wraz z działaniami prewencyjnymi	Do 2030	<p>Zadanie pozainwestycyjne</p> <p>Na terenie gminy Świnna w rowach, zalesieniach i zagajnikach okresowo, szczególnie w sezonie letnim pojawiają się dzikie wysypiska, porzucane worki z odpadami zmieszanyimi oraz odpady wielkogabarytowe czy opony.</p> <p>W ramach zadania planowane jest okresowa inwentaryzacja i uprzątnięcie zalegających z terenach leśnych odpadów.</p>

			Jednocześnie prowadzona będzie edukacja mieszkańców oraz działania mające na celu usprawnienie systemu zbiórek celem dostosowania ich terminów do potrzeb mieszkańców i turystów. Realizacja tego zadania będzie miała zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze krajobrazowe oraz przestrzeń publiczną i leśna gminy Świnna oraz jej mieszkańców i turystów
6	Usunięcie azbestu z budynków mieszkalnych i innych, znajdujących się na terenie gminy, wraz z zapewnieniem bezpiecznego transportu oraz utylizacją odpadów	Do 2030	Zadanie inwestycyjne Działanie polegało będzie na prowadzeniu corocznych lub okresowych (w zależności od potrzeb mieszkańców) akcji usuwania wyrobów zawierających azbest z budynków położonych na terenie gminy Świnna Realizacja tego zadania będzie miała zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko gminy Świnna oraz zdrowia i komfort zamieszkania jej mieszkańców i turystów.
7	Budowa punktów ładowania pojazdów elektrycznych	Do 2030	Zadanie inwestycyjne Planowane zadanie polegało będzie na budowie punktów ładowania pojazdów elektrycznych takich jak hulajnogi, rowery i samochody. W pierwszej kolejności punkty planowane są w okolicy Urzędu Gminy w Świnnej, szkół i budynków Ochotniczych Straży Pożarnych. W zależności od zainteresowania i ilości korzystających sieć punktów będzie rozbudowywane o dodatkowe lokalizacje. Realizacja tego zadania będzie miała zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko gminy Świnna poprzez zmniejszenie ilości spalanych paliw w silnikach spalinowych na korzyść pojazdów elektrycznych.
8	Zapewnienie na terenie gminy warunków do przyłączenia istniejących / nowych obiektów do sieci gazowej	Do 2030	Zadanie nie inwestycyjne Planowane działania polegały będą na budowie sieci gazowej oraz przyłączeniu nowych odbiorców. Zadanie ma na celu zmniejszenie niskiej emisji wynikającej ze spalania złej jakości paliw w mało sprawnych jednostkach kotłowych. Realizacja tego zadania będzie miała zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko gminy Świnna oraz jej mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych w projekcie „Strategii...” oraz danych Gminy Świnna

Na mapie poglądowej Gminy Świnna zaznaczono orientacyjne punkty lokalizacyjne planowanych inwestycji.

Rysunek 16 Lokalizacja planowanych przedsięwzięć zapisanych w ramach „Inwestycji w ochrony środowiska”

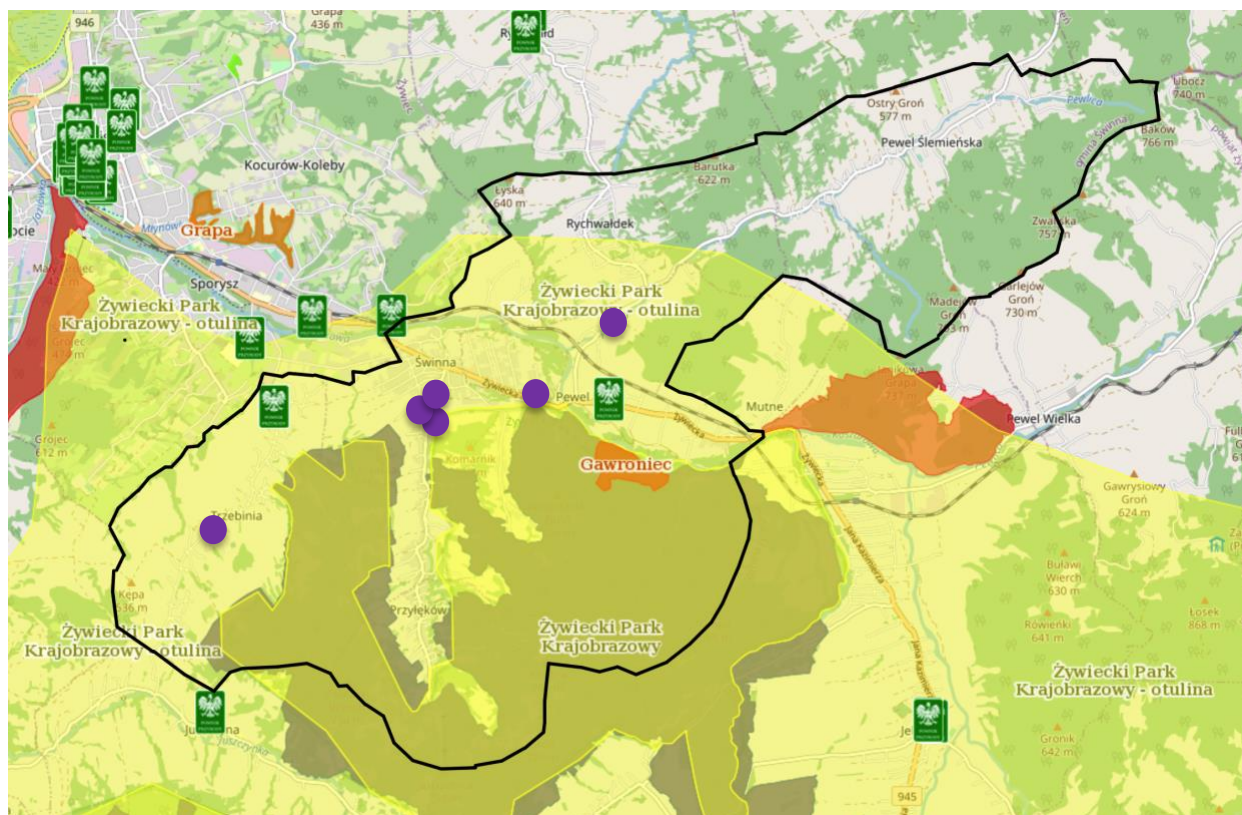
Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy udostępnionej na stronie internetowej <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>

Tabela 12 Inwestycje w obszarze infrastruktury społecznej - analiza planowanych działań

L.p.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Opis planowanego zadania
1	Budowa żłobka / adaptacja istniejącego obiektu pod potrzeby z tego zakresu	Do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Zadanie polegało będzie na przystosowaniu jednego z istniejących budynków na terenie gminy (aktualnie jako pustostan) do funkcji żłobka dla dzieci. Aktualnie nie ma lokalizacji budynku, który miałby być żłobkiem.</p> <p>Obiekt, który mógłby pełnić funkcje żłobka znajduje się przy ul. Wspólnej w Świnnej (tzw. Pokusówka). Wraz z upływem czasu na terenie Gminy pojawia się coraz więcej pustostanów i Gmina Świnna jest zainteresowana przejęciem lub wykupieniem w przyszłości takiego obiektu z myślą o żłobku.</p> <p>Dostosowanie istniejącego budynku przyczyni się do braku nowych inwestycji a także do wykorzystania istniejącego obiektu. Dodatkowo wykorzystany zostanie istniejący budynek aktualnie nieużytkowany co podniesie atrakcyjność gminy. Aktualnie na terenie gminy brakuje takiego obiektu.</p> <p>Oddziaływanie na środowiska żłobka będzie pozytywne oraz na mieszkańców zdecydowanie pozytywne. Młode kobiety - matki będą miały możliwość powrotu do pracy i będą miały możliwość zostawienia swoich dzieci w żłobki położonym blisko miejsca zamieszkania.</p>
2	Zapewnienie oferty usług opiekuńczych dla osób starszych, niesamodzielnych i niepełnosprawnych oraz ich opiekunów	Do 2030	<p>Zadanie nie inwestycyjne</p> <p>Realizacja tego zadania będzie miała na celu organizację zajęć oraz stworzenie możliwości i oferty ciekawych spędzenia czasu w gronie podobnych osób z podobnymi problemami, ważna jest także możliwość uczestnictwa w warsztatach edukacyjnych oraz spędzenia czasu dla osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Oddziaływanie na środowisko obiektu będzie pozytywne ze względu na brak potrzeby wożenia osób zależnych do odległych miejsc. Oddziaływanie na mieszkańców i bliskich osób zależnych będzie zdecydowanie pozytywne.</p>
3	Modernizacja oświetlenia zewnętrznego, w tym ulicznego oraz oświetlenia przestrzeni publicznych, celem poprawy efektywności energetycznej	Do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Zadanie będzie polegało na wykonaniu oświetlenia przestrzeni publicznej oraz istniejących obiektów edukacyjnych, użyteczności publicznej oraz sportowych. Dzięki realizacji planowanych działań zwiększy się dostępność tych obiektów poprawi się bezpieczeństwo mieszkańców i turystów. Oprawy oświetleniowe powinny zostać zamontowane jako energooszczędne w technologii led oraz zgodnie z koncepcją ochrony Ciemnego Nieba.</p> <p>Oddziaływanie oświetlenia na środowisko będzie neutralne przy założeniu niskiego zużycia energii oraz z założeniem, że oprawy oświetleniowe zastosowane zostaną zgodnie z koncepcją ochrony Ciemnego Nieba.</p>
4	Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych poprzez doposażenie jednostek OSP, w tym zakup pojazdów ratowniczo – gaśniczych	Do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Planowane zadanie polegało będzie na okresowym w miarę potrzeb doposażaniu jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. W miarę zużywania się sprzętu, odzieży ochronnej oraz wyposażenia strażaków takie elementy będą uzupełniane.</p> <p>Oddziaływanie tego zadania będzie zdecydowanie pozytywne na środowisko i mieszkańców.</p>
5	Rozszerzenie zakresu usług publicznych świadczonych przez Urząd Gminy w formie elektronicznej, w tym wdrożenie elektronicznego systemu utrzymywania kontaktu z mieszkańcami Zapewnienie pracownikom Urzędu Gminy oraz pracownikom gminnych jednostek organizacyjnych możliwości wykonywania pracy zdalnej, na wypadek wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych	Do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Planowane działanie polegało będzie na stworzeniu dogodnych możliwości obsługi wszystkich interesantów w Urzędzie Gminy w tym także z dysfunkcjami. W ramach zadania planuje się rozszerzenie pakietu usług, które można załatwić drogą elektroniczną, a jednocześnie planuje się wdrożenie elektronicznego systemu utrzymania kontaktu z mieszkańcami.</p> <p>Dodatkowo w ramach planowanych działań zamiera się wyposażenie pracowników Urzędu Gminy w Świnnej w odpowiedni sprzęt komputerowy, który w razie sytuacji kryzysowych i nadzwyczajnych pozwoli na zdalną pracę z pozycji domu.</p> <p>Działania te nie wpłyną na sferę ekologiczną w negatywny sposób. Będą miały zdecydowanie pozytywne oddziaływanie na ludzi, ich zdrowie oraz mienie.</p>
6	Przebudowa istniejących obiektów użyteczności publicznej (w tym Urzędu Gminy) pod kątem zapewnienia równości i włączenia społecznego, a także zwiększenia	Do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Planowane działanie polegało będzie na likwidacji barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej na terenie gminy. Zadanie będzie realizowane w trakcie remontów i modernizacji budynków użyteczności publicznej, będzie miało na celu przede wszystkim budowę pojazdów dla niepełnosprawnych.</p> <p>Aktualnie nie wszystkie budynki są dostępne dla osób niepełnosprawnych.</p>

	efektywności gminy w świadczeniu usług publicznych i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców		Działania te nie wpłyną na sferę ekologiczną w negatywny sposób. Będą miały zdecydowanie pozytywne oddziaływanie na ludzi, ich zdrowie oraz mienie.
7	Zakup nowych elementów wyposażenia GOK, pod kątem możliwości prowadzenia imprez Rozszerzenie oferty kulturalnej GOK o nowe zajęcia i wydarzenia o charakterze kulturalnym	Do 2030	Zadanie inwestycyjne Planowane zadanie polegało będzie na remoncie i przebudowie istniejącego Gminnego Ośrodka Kultury w Świnnej. Istniejący ośrodek Kultury jest w złym stanie technicznym. Nie wszystkie pomieszczenia nadają się do użytkowania, a w istniejących brakuje nowoczesnego sprzętu i wyposażenia. Nowe funkcje GOK pozwolą na prowadzenie imprez o charakterze muzycznym oraz kulturalnym, a także organizację dodatkowych zajęć dla niepełnosprawnych, poszukujących pracy oraz jako dodatkowe zajęcia artystyczne i krzewiące kulturę tego miejsca dla dzieci i dorosłych. Aktualnie nie wszystkie zajęcia mogą się odbywać w Ośrodku, a sala jest mała i nie posiada klimatyzacji. Realizacja tego zadania tylko w trakcie prac remontowych będzie miała czasowo negatywny wpływ na środowisko będzie hałas i ruch pojazdów ciężarowych. Po zakończeniu działań remontowych i modernizacyjnych inwestycja będzie miała zdecydowanie pozytywny wpływ na mieszkańców i turystów odpoczywających na obszarze Gminy Świnna.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych w projekcie „Strategii...” oraz danych Gminy Świnna

Rysunek 17 Lokalizacja planowanych przedsięwzięć zapisanych w ramach „Inwestycji w obszarze infrastruktury społecznej”
Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy udostępnionej na stronie internetowej <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>

Tabela 13 Zadania miękkie - analiza planowanych działań

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych w projekcie „Strategii...” oraz danych Gminy Świnna

L.p.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Opis planowanego zadania
1	Zapewnienie dzieciom i młodzieży z terenu gminy rozszerzonej oferty dodatkowych zajęć edukacyjnych i sportowych	Do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Zadania te mają na celu rozwijanie aktywności sportowej oraz kulturalny sposób spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież. Stworzenie im dodatkowych, ciekawych i interesujących zajęć pozalekcyjnych szczególnie w charakterze zajęć aktywnych sportowo.</p> <p>Zadanie polegało będzie także na organizacji na terenie gminy zajęć sportowych z wykorzystaniem szlaków turystycznych ścieżek rowerowych boisk i planowanych kortów tenisowych.</p> <p>Realizacja tego działania będzie miała zdecydowanie pozytywny wpływ na mieszkańców i turystów odpoczywających na obszarze Gminy Świnna.</p>
2	Zapewnienie oferty usług opiekuńczych dla osób starszych, niesamodzielnych i niepełnosprawnych oraz ich opiekunów	Do 2030	<p>Zadanie pozainwestycyjne</p> <p>Działania będą miały na celu stworzenie oferty usług opiekuńczych dla dorosłych niepełnosprawnych oraz zależnych osób mieszkających na terenie gminy Świnna. Celem jest stworzenie tym osobom dodatkowych, ciekawych i interesujących zajęć i możliwości spotkań. Jednocześnie opiekunowie będą mogli pracować zawodowo.</p> <p>Realizacja tego działania będzie miała zdecydowanie pozytywny wpływ na mieszkańców i turystów odpoczywających na obszarze Gminy Świnna.</p>
3	Współpraca transgraniczna w zakresie promocji walorów obszarów przygranicznych oraz wartości kulturowych	Do 2030	<p>Zadanie inwestycyjne</p> <p>Zadania te mają na celu zachowanie tradycji i kultury pochodzącej w dawnych czasach związanych z regionem oraz z Gminą Świnna. W tym zadaniu ważny udział będą miały Kola Gospodyń Wiejskich, lokali rzemieślnicy, artyści, rękodzielnicy a także właściciele owiec i kóz.</p> <p>Zadanie polegało będzie także na organizacji na terenie gminy spotkań, festynów lub pokazów folkloru tych terenów wraz z krzewieniem kultury i tradycji.</p> <p>Planowane zadanie polegać będzie na informowaniu dzieci, młodzieży, a także dorosłych mieszkańców i turystów o dziedzictwie gminy Świnna, jej zabytkach oraz spuścieźnie pozostawionej przez poprzednie pokolenia. Działania te będą realizowane poprzez tablice informacyjne, stronę internetową oraz lokalną prasę i plakaty na tablicach ogłoszeń.</p> <p>Realizacja tego działania będzie miała zdecydowanie pozytywny wpływ na mieszkańców i turystów odpoczywających na obszarze Gminy Świnna.</p>
4	Organizacja szkoleń i kursów zawodowych / podnoszących kwalifikacje dla mieszkańców Integracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Do 2030	<p>Zadanie pozainwestycyjne</p> <p>Zadanie to będzie miało na celu szkoleń i kursów w tym także dla osób wykluczonych zawodowo i długotrwale bezrobotnych.</p> <p>Działania te mogą być organizowane we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Żywcu.</p> <p>Działania realizowane w ramach tego celu będą miały charakter organizacyjny, w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu, zmniejszeniu bezrobocia i aktywizacji przedsiębiorczości.</p> <p>Działania te nie wpłyną na sferę ekologiczną w negatywny sposób. Będą miały zdecydowanie pozytywne oddziaływanie na ludzi, ich zdrowie oraz mienie.</p>
5	Profilaktyka i wsparcie osób oraz rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy domowej	Do 2030	<p>Zadanie pozainwestycyjne</p> <p>Zadanie polegało będzie na stworzeniu cyklicznych zajęć profilaktycznych i edukacyjnych w szkołach oraz w ramach współpracy z Urzędem Gminy czy Powiatowym Urzędem Pracy w Żywcu mających na celu identyfikację problemów uzależnień oraz przemocy domowej.</p> <p>Zajęcia będzie obejmowały zarówno dorosłą jak i młodą część społeczeństwa gminy Świnna. Co pozwoli na umiędzynarodowienie rozmowę z bliskimi potrzebującymi pomocy i wsparcia w radzeniu sobie z osobistymi i domowymi problemami.</p> <p>Działania te nie wpłyną na sferę ekologiczną w negatywny sposób. Będą miały zdecydowanie pozytywne oddziaływanie na ludzi oraz ich zdrowie.</p>
6	Realizacja zdrowotnych programów profilaktycznych dla mieszkańców	Do 2030	<p>Zadanie pozainwestycyjne</p> <p>W ramach zadania planowana jest organizacja zajęć oraz kursów i prelekcji dla mieszkańców zakresie zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej oraz szeroko pojętego zdrowego trybu życia.</p> <p>W trakcie zajęć w GOK zorganizowane zostaną spotkania z ciekawymi ludźmi krzewiącymi zdrową lokalną, zgodną z porami roku kuchnię, aktywny sposób spędzania czasu i ciekawe, satysfakcjonujące życie.</p> <p>Jednocześnie w szkołach i przedszkolach zorganizowane zostaną pogadanki i konkursy dla dzieci o prawidłowej piramidzie odżywiania, a dla starszych dzieci spotkania z prelekcjami o zagrożeniach wynikających ze stosowania dopalaczy, napojów energetycznych i innych używek.</p> <p>Działania te nie wpłyną na sferę ekologiczną w negatywny sposób. Będą miały zdecydowanie pozytywne oddziaływanie na ludzi oraz ich zdrowie.</p>

Realizacja powyższych działań nie przyczyni się do negatywnego oddziaływania na środowisko. Działania realizowane w ramach „Zadań miękkich” będą miały charakter promocyjny, poznawczy i organizacyjny szczególnie dla dzieci, młodzieży oraz turystów. Celem tych działań jest zachowanie tradycji, dziedzictwa kulturalnego regionu Żywieckiego, a w szczególności Gminy Świnna. Istotnym elementem jest promocja i rozwój tradycji, ale także poznawanie i upowszechnianie wiedzy na temat tradycji kulinarnych, rzemieślniczych i rolniczych gminy Świnna. Istotnym elementem zachowania dziedzictwa jest przekazywanie i spisanie słownika języka gwarowego tego regionu, co dla dzieci i młodzieży będzie cennym doświadczeniem.

W związku z tym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na przyrodę i jej walory chronione w tym na obszary Natura 2000.

Tabela 14 Przewidywane znaczące oddziaływania realizacji zadań na zagadnienia i aspekty środowiska

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do roku 2030		Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska													
		obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne	
Inwestycje w obszarze infrastruktury komunikacyjnej															
Remont / przebudowa dróg lokalnych na terenie gminy Świnna	do 2030	+/-	+	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+	+	+	+
Budowa drogi lokalnej, łączącej Świnną / Przyłęków z Trzebiną	do 2030	+/-	+	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+	+	N	+
Budowa nowych / modernizacja istniejących elementów oświetlenia ulicznego	do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Budowa chodników, wzdłuż najbardziej ruchliwych dróg na terenie gminy, w celu zwiększenia bezpieczeństwa i komfortu poruszania się	do 2030	+/-	+/-	+	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+	+/-	N	+
Inwestycje w obszarze infrastruktury okołoturystycznej / aktywnych form turystyki															
Prace remontowe w obrębie istniejącej sieci ścieżek rowerowych	do 2030	+	+	+	+/-	+/-	+/-	+	+/-	+	+	+	+	+	+
Połączenie lokalnej sieci ścieżek rowerowych z siecią ścieżek słowackich	do 2030	+/-	+/-	+	+/-	+/-	+	+	+/-	+	+	+	+	+	+
Skomunikowanie gminy ciągiem pieszo – rowerowym	do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Realizacja prac w obrębie istniejących szlaków turystycznych na terenie gminy – oznakowanie, parkingi, miejsca widokowe, miejsca wypoczynku wraz z ich promocją	do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	N	+
Zagospodarowanie i utrzymanie w atrakcyjnym stanie przestrzeni publicznej na terenie gminy, w tym placów zabaw	do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	N	+
Rewitalizacja i renaturyzacja cieków wodnych, przepływających przez teren gminy Świnna pod kątem zapewnienia	do 2030	+/-	+	+	+/-	+/-	+/-	+	+	+	+	+	+	N	+

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do roku 2030		Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska												
		obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
jej obszarowi bioróżnorodności a także przeciwdziałania klęskom żywiołowym														
Budowa nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej / rekreacyjnej – kortu do tenisa ziemnego w Pewli Małej	do 2030	+/N	+	+	+/-	+/-	+	+	+/-	+	+	+	N	+
Budowa nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej / rekreacyjnej – boiska przy ul. Widok w Rychwałdku	do 2030	+/N	+	+	+/-	+/-	+	+	+/-	+	+	+	N	+
Modernizacja istniejącej wiaty w Świnnej pod kątem organizacji występów plenerowych	do 2030	+/N	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	N	+
Budowa amfiteatru w Świnnej	do 2030	+/N	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	N	+
Zagospodarowanie terenu przy jazie w Świnnej pod kątem zapewnienia warunków sprzyjających rekreacji	do 2030	+/-	+/-	+	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+	+	+
Inwestycje w ochrony środowiska														
Zapewnienie gospodarstwu z terenu gminy możliwości wzięcia udziału z programach zwiększania efektywności energetycznej (w tym likwidacji przestarzałych palenisk oraz instalacji nowych i ekologicznych źródeł ciepła)	do 2030	+	+	+	+/-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, znajdujących się na terenie gminy – siedzib placówek edukacyjnych	do 2030	+	+	+	+/-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, znajdujących się na terenie gminy – strażnic OSP	do 2030	+	+	+	+/-	+	+	+	+/-	+	+	+	+	+
Remont istniejących oraz budowa nowych odcinków sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej na terenie gminy Świnna	do 2030	+/-	+	+	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+	+	+	+

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do roku 2030		Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska												
		obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
Wdrożenie efektywnych i inteligentnych systemów monitoringu i rozwiązań w celu zmniejszenia strat wody	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Budowa magazynów energii na terenie gminy	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów wraz z działaniami prewencyjnymi	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Usunięcie azbestu z budynków mieszkalnych i innych, znajdujących się na terenie gminy, wraz z zapewnieniem bezpiecznego transportu oraz utylizacją odpadów	Do 2030	+	+	+	+/-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Budowa punktów ładowania pojazdów elektrycznych	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Zapewnienie na terenie gminy warunków do przyłączania istniejących / nowych obiektów do sieci gazowej	Do 2030	+/-	+	+	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+	+	+	+
Inwestycje w obszarze infrastruktury społecznej														
Budowa żłobka / adaptacja istniejącego obiektu pod potrzeby z tego zakresu	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Zapewnienie oferty usług opiekuńczych dla osób starszych, niesamodzielnych i niepełnosprawnych oraz ich opiekunów	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Modernizacja oświetlenia zewnętrznego, w tym ulicznego oraz oświetlenia przestrzeni publicznych, celem poprawy efektywności energetycznej	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+/-	+	+	+	+	+
Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych poprzez doposażenie jednostek OSP, w tym zakup pojazdów ratowniczo – gaśniczych	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do roku 2030		Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska												
		obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
Rozszerzenie zakresu usług publicznych świadczonych przez Urząd Gminy w formie elektronicznej, w tym wdrożenie elektronicznego systemu utrzymywania kontaktu z mieszkańcami	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Zapewnienie pracownikom Urzędu Gminy oraz pracownikom gminnych jednostek organizacyjnych możliwości wykonywania pracy zdalnej, na wypadek wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Przebudowa istniejących obiektów użyteczności publicznej (w tym Urzędu Gminy) pod kątem zapewnienia równości i włączenia społecznego, a także zwiększenia efektywności gminy w świadczeniu usług publicznych i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Zakup nowych elementów wyposażenia GOK, pod kątem możliwości prowadzenia imprez	Do 2030	+	+	+	+/-	+/-	+	+	+	+	+	+	+	+
Rozszerzenie oferty kulturalnej GOK o nowe zajęcia i wydarzenia o charakterze kulturalnym	Do 2030	+	+	+	+/-	+/-	+	+	+	+	+	+	+	+
Zadania miękkie														
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z terenu gminy rozszerzonej oferty dodatkowych zajęć edukacyjnych i sportowych	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Zapewnienie oferty usług opiekuńczych dla osób starszych, niesamodzielnych i niepełnosprawnych oraz ich opiekunów	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Współpraca transgraniczna w zakresie promocji walorów obszarów	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do roku 2030		Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska												
		obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
przygranicznych oraz wartości kulturowych														
Organizacja szkoleń i kursów zawodowych / podnoszących kwalifikacje dla mieszkańców	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Integracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Profilaktyka i wsparcie osób oraz rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy domowej	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Realizacja zdrowotnych programów profilaktycznych dla mieszkańców	Do 2030	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Źródło: opracowanie własne

Oznaczenia:

(+) - realizacja celu spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

(-) - realizacja celu spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

(N) - realizacja celu nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie, wpływ jest neutralny,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia, **zwłaszcza w trakcie realizacji inwestycji**

(B) – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków – są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań.

6.1. Podsumowanie przewidywanych oddziaływań na poszczególne aspekty

Reasumując powyższe rozważania należy stwierdzić, że generalnie realizacja zaproponowanych w projekcie „Strategii...” celów i zadań wpłynie korzystnie na stan poszczególnych segmentów środowiska przyrodniczego i w efekcie końcowym przyczyni się do poprawy ich jakości. Nie oznacza to jednak, że w trakcie realizacji dokumentu nie wystąpią czasowo negatywne oddziaływania na środowisko o różnym natężeniu. Należy jednak pamiętać, że mają one charakter przejściowy a ich ewentualne negatywne wpływy są rekompensowane wskutek osiągnięcia wymiernego efektu ekologicznego i społecznego.

Z najbardziej niekorzystnymi skutkami środowiskowymi związane będą przede wszystkim inwestycje z zakresu infrastruktury techniczno – inżynierskiej, których negatywne oddziaływanie będzie dotyczyć zarówno fazy budowy jak i eksploatacji. Dotyczy to przede wszystkim przedsięwzięć realizowanych w sektorze wód (m.in. budowa wodociągów i kanalizacji, zagospodarowania terenów nadbrzeżnych w okolicy jazu w tym urządzenie plaży) oraz powietrza atmosferycznego, hałasu (rozbudowa i modernizacja dróg, budowa chodników i urządzenie parkingów) oraz ochrony zwierząt (termomodernizacje i remonty budynków) i bioróżnorodności (renaturyzacja cieków wodnych, przepływających przez teren gminy Świnna).

Należy w tym miejscu podkreślić, że o ile ujemne skutki środowiskowe występujące w fazie realizacji inwestycji raczej nie będą miały trwałego charakteru, o tyle w fazie eksploatacji tych inwestycji należy spodziewać się trwałych zmian w środowisku dotyczących:

1	wpływu na jakość powietrza i klimat akustyczny (rozbudowa infrastruktury drogowej, budowa chodników i ścieżek rowerowych, budowa oświetlenia),
2	zmiany warunków hydrologicznych oraz hydrogeologicznych (przebudowa dróg, budowa chodników i ścieżek rowerowych, budowa wodociągów kanalizacji, sieci gazowej, tras rowerowych),
3	przerwania ciągłości struktur przyrodniczych oraz zmiany szlaków migracji zwierząt (budowa chodników, modernizacja dróg, sieci gazowej, kanalizacji i wodociągów, zagospodarowanie terenów nadbrzeżnych renaturyzacja cieków wodnych, przepływających przez teren gminy Świnna).

Odrębną kwestię stanowią inwestycje budzące konflikty społeczne, co jest związane z realizacją działań na obszarach chronionych. Nie ulega wątpliwości, że mogą one wystąpić w trakcie realizacji dokumentu, co z kolei będzie wiązało się z koniecznością podjęcia decyzji obejmującej:

- zmianę realizacji projektowanego przedsięwzięcia,
- wykonanie działań kompensacyjnych,
- lub całkowitą rezygnację z inwestycji.

Wybór jednego z rozwiązań będzie uzależniony od szeregu czynników spośród których największe znaczenie będzie miał aspekt środowiskowy i społeczny. Dodatkową kwestią dotyczącą jednak już wszystkich zadań inwestycyjnych będzie przeprowadzenie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, odpowiednich procedur i opracowanie stosownych dokumentów uwzględniających ewentualny wpływ inwestycji na środowisko.

Ostatecznie należy jednak podkreślić, że realizacja projektu „Strategii...” z całą pewnością będzie wpływać na zmniejszenie negatywnego oddziaływania na środowisko głównie poprzez:

1	racjonalną gospodarkę wodną powodującą ograniczenie strat w zasobach wodnych
2	poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych, w tym m.in. poprzez zmniejszenie zrzutu surowych ścieków do rowów i potoków, efektywniejsze i wydajniejsze oczyszczanie ścieków komunalnych
3	poprawę jakości powietrza atmosferycznego wskutek ograniczania emisji gazowych i pyłowych pochodzących z sektora mieszkalnego i komunalnego w tym związanych z wymianą kotłów, poprawą efektywności energetycznej (termomodernizacje) poprawą układu komunikacyjnego co wiąże się z płynniejszym ruchem pojazdów
4	zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE)
5	wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców gminy Świnna

Tabela 15 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na Obszary Natura 2000

1	działania inwestycyjne polegające na budowie infrastruktury ochrony środowiska takiej jak sieć kanalizacji sanitarnej, wodociągowej, gazowej, czy modernizacja dróg, budowa chodników nie przyczynią się do długofalowych negatywnych oddziaływań na środowisko. Na etapie realizacji inwestycji wystąpią krótkotrwałe oddziaływania, które należy w miarę możliwości minimalizować,
2	Ważna jest lokalizacja planowanych przedsięwzięć szczególnie dotyczy to dróg rowerowych, urządzania parkingów, miejsc widokowych i terenów plażowych wzdłuż rzeki – infrastrukturę należy zaprojektować zgodnie z miejscowym PZP oraz uwarunkowaniami lokalnymi a także z uwzględnieniem terenów przyrodniczych i prawnie chronionych w taki sposób by oddziaływanie było jak najmniejsze.
3	pośrednie efekty celów rozwoju są w kontekście oddziaływania na obszary Natura 2000 trudne do zdefiniowania – prawdopodobnie ich wpływ będzie minimalny, ale jego charakter – pozytywny

Tabela 16 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny

1	wszelkie działania inwestycyjne wiążące się z przekształceniami przestrzeni wpływają na analizowane zagadnienia – wiążą się ze zmianą charakteru użytkowania terenu, zmianą charakteru powierzchni biologicznie czynnej, z podziałami terenu i osłabianiem jego odporności na antropopresję, z tworzeniem barier przestrzennych, z wyparciem pewnych gatunków i/lub wprowadzaniem w ich miejsce nowych, z wprowadzaniem nowego charakteru roślinności w związku z urządzeniem terenów zielonych, zieleni ozdobnej, zieleni izolacyjnej, itp. <u>Zdecydowana większość opisanych zmian ma charakter negatywny, ale nie jest to regułą i każdorazowo indywidualna ocena poszczególnych przedsięwzięć, może być odmienna.</u> Infrastrukturę tą należy zaprojektować zgodnie z miejscowym PZP oraz uwarunkowaniami lokalnymi a także z uwzględnieniem terenów przyrodniczych i prawnie chronionych w taki sposób by oddziaływanie było jak najmniejsze.
2	projekt „Strategii...” przewiduje szereg działań o charakterze informacyjnym i edukacyjnym. Zadania o takim charakterze wiążą się zawsze także z poprawą świadomości ekologicznej ludności i podejmowaniu działań na rzecz ochrony środowiska. W tym aspekcie ustalenia projektu „Strategii...” należy uznać za wpływające pośrednio i w długim okresie, w sposób pozytywny na bioróżnorodność, świat zwierząt i świat roślin.

Tabela 17 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na ludzi

1	poprawą warunków zamieszkania (w tym stan przestrzeni publicznych, jakość infrastruktury technicznej, dostępność infrastruktury społecznej),
2	poprawą świadomości ekologicznej (w tym oszczędzanie paliw, wody i prądu, dbałość o ład i porządek),
3	poprawę warunków codziennego życia (optymalizacja sieci drogowej, zwiększony dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej, wodociągów, uprzątniecie dzikich wysypisk),
4	zwiększenie możliwości spędzania wolnego czasu (trasy rowerowe, boisko, korty, tereny rekreacyjne, oznakowane szlaki turystyczne, wiata koncertowa i amfiteatr).
5	Dostęp do usług społecznych (żłobek, akcje profilaktyki zdrowotnej i w zakresie opieki nad niepełnosprawnymi , szkolenia akcje informacyjne, spotkania i kursy dla bezrobotnych)

Tabela 18 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na powierzchnię ziemi i krajobraz

1	działania zawarte w projekcie „Strategii...” dotyczą przestrzeni obszarów już zagospodarowanych, pełniących określone funkcje, a realizacja zapisów zadań ma na celu ich uzupełnienie. W związku z tym oddziaływanie negatywne na powierzchnię ziemi i krajobraz jest w większym stopniu pozytywne niż negatywne,
2	oddziaływanie na krajobraz może mieć miejsce w sytuacji budowie dróg rowerowych, przebudowie dróg, gdzie krajobraz zmianie ulegnie.

	Nową infrastrukturę w terenach niezabudowanych należy zaprojektować zgodnie z miejscowym PZP oraz uwarunkowaniami lokalnymi a także z uwzględnieniem terenów przyrodniczych i prawnie chronionych w taki sposób by oddziaływanie było jak najmniejsze.
--	--

Tabela 19 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na klimat

1	rozwój ruchu komunikacyjnego na terenach cennych przyrodniczo nie przyczyni się do zmniejszenia globalnej presji na zmiany klimatyczne, jednak udrażnianie ruchu samochodowego zmniejszy negatywne oddziaływanie,
2	nie przewiduje się znaczących oddziaływań w zakresie rozwoju turystyki mimo budowy wiaty koncertowej i amfiteatru czy parkingów, a także zagospodarowania nadbrzeży rzek na cele plażowe, który ma mieć łagodny charakter uwzględniający walory przyrodnicze.

Tabela 20 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na zasoby naturalne

1	projekt „Strategii...” zawiera szereg zapisów dotyczących budowy i modernizacji infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury ochrony środowiska (kanalizacji, wodociągów, termomodernizacji, wymiany kotłów, usuwania azbestu), co w znacznym stopniu ogranicza oddziaływanie negatywne poszczególnych celów na zasoby naturalne, jakimi są złoża wód podziemnych wykorzystywanych jako woda pitna dla mieszkańców, lasy a także rośliny i zwierzęta
2	część zasobów naturalnych znajdujących się na terenie gminy jest chroniona w sposób naturalny oraz poprzez działający system prawny to oddziaływanie realizacji poszczególnych celów na zasoby naturalne przy zastosowaniu działań ograniczających negatywne oddziaływanie w tym dogodna lokalizacja oraz rozwiązania minimalizujące oddziaływanie na środowisko naturalne jest stosunkowo niewielkie i prognozuje się że nie będzie miało istotnego wpływu na te zasoby.

Tabela 21 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją projektu „Strategii...” na zabytki

1	rozwój turystyki, w tym plaża przy jazie, wiaty koncertowa i amfiteatr, parkingi i oznakowane szlaki turystyczne oraz działania informacyjne i promocyjne mogą przyczynić się do zwiększenia liczby turystów. Może to mieć negatywne skutki w postaci zwiększonego ruchu samochodowego, zwiększonej ilości odpadów pozostawionych przez turystów, a także większego hałasu spowodowanego zwiększeniem się ilości atrakcji turystycznych
2	oddziaływanie to ma także pozytywny efekt kiedy zwiększa się przedsiębiorczość mieszkańców, a tym samym zamożność. W wyniku tego z pewnością będą realizowane prace remontowe kolejnych budynków w związku z tym będzie to trwałe i korzystne oddziaływanie mające wpływ na podniesienie atrakcyjności gminy.

Tabela 22 Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na dobra materialne

1	projekt „Strategii...” nie zawiera ustaleń, które prowadziłyby do dających się przewidzieć istotnych strat w zakresie wartości i jakości dóbr materialnych,
2	realizacja ustaleń projektu „Strategii...” będzie się wiązała z poprawą jakości i wartości przestrzeni publicznych (estetyzacja, modernizacja, remonty, termomodernizacje budynków, realizacja nowych lub poprawa stanu istniejących terenów),
3	realizacja ustaleń projektu „Strategii...” będzie się wiązała z poprawą sytuacji materialnej mieszkańców, co będzie sprzyjać konsumpcji i poprawie standardu zamieszkania
4	realizacja postanowień projektu „Strategii...” przyczyni się do ochrony dóbr materialnych

7. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ WYNIKIEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu „Strategii...” które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko należą przede wszystkim na etapie budowy inwestycje w zakresie infrastruktury komunalnej: wodociągi, kanalizacja, sieć drogowa, chodniki, ścieżki rowerowe, modernizacja budynków mieszkalnych i komunalnych, miejsca aktywności turystycznej w tym budowa wiaty koncertowej czy amfiteatru, parkingi, miejsca odpoczynku przy szlakach, miejsca plażowe i piknikowe, a także w fazie realizacji i eksploatacji drogi i niewłaściwie ulokowana infrastruktura turystyczna (plaża przy jazie, oznakowane szlaki), parkingi.

Negatywne oddziaływanie na środowisko, zwłaszcza w obszarach o walorach chronionych oraz na terenach objętych siecią Natura 2000 mogą mieć działania związane z rozwojem infrastruktury turystycznej. Negatywne oddziaływanie tych inwestycji na środowisko można ograniczyć do:

- przeprowadzania prac zmieniających stosunki wodne i ukształtowanie terenu tylko w razie potrzeb w sytuacjach zagrażających życiu i mieniu mieszkańców,
- prawidłowego doboru lokalizacji działań w zakresie rozwoju turystyki (w fazie opracowywania niniejszej prognozy planowane zadania zostały ulokowane tylko w pobliżu istniejącej już infrastruktury, inne lokalizacje aktualnie nie są znane, ale będą umiejscowione w sposób niezagrażający środowisku, dodatkowo zostać ulokowane w sposób niezagrażający walorom środowiskowym i przyrodniczym, a także zgodnie z zapisami miejscowego PZP).
- jeśli do realizacji inwestycji mogącej negatywnie oddziaływać na środowisko konieczne będzie wydanie decyzji środowiskowej zostanie prowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko w ramach której wykonany zostanie Raport oddziaływania na środowisko, który szczegółowo będzie analizował wszelkie możliwe oddziaływania pozytywne i negatywne. W związku z tym na etapie niniejszej prognozy oceniono typowe oddziaływania bez uwarunkowań lokalizacyjnych.

Istotnym elementem jest racjonalny wybór lokalizacji każdego przedsięwzięcia, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależy będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska, zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

Realizując inwestycje drogowe należy ograniczać presję na tereny wrażliwe, unikać tworzenia barier dla funkcjonowania przyrody. Istotne jest zachowanie drożności korytarzy ekologicznych oraz utrzymanie głównych szlaków migracji zwierząt. Zapewnienie przepustów lub kładek dla zwierząt w poprzek drogi, pozwoli utrzymać te szlaki migracyjne. Aby ograniczyć oddziaływanie drogi, jako źródła emisji hałasu i spalin należy w projekcie uwzględnić możliwość budowy zielonych ekranów z drzew i krzewów oraz takie rozwiązania, które poprawią płynność ruchu np. wydzielenie pasa awaryjnego, wydzielenie pasów do skrętu w rejonie skrzyżowań, budowa zatok w rejonie przystanków komunikacji, budowa przestrzeni parkingowych, odpowiednia geometria luków. Ponadto nasadzenia wzdłuż drogi mogą ograniczyć rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń.

Przy realizacji zadań w zakresie termomodernizacji należy planować prace poza okresami lęgowymi ptaków chronionych aby w możliwie najwyższym stopniu zapewnić ochronę gleb, siedlisk, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych.

Przy realizacji miejsc parkingowych należy je zaprojektować w miarę możliwości zgodnie z miejscami zwyczajowego parkowania mieszkańców i turystów co w najmniejszym stopniu zaburzy układ zieleni i stosunków wodnych.

Infrastrukturę turystyczną także należy ulokować w miejscach gdzie w najmniejszym stopniu będzie miała wpływ na ostoje roślin i zwierząt trasy migracji zwierząt, a także lokalne uwarunkowania przyrodnicze.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne

zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

Mając na uwadze duży zasięg oraz w większości przypadków nieodwracalny charakter przekształceń środowiska podczas realizacji analizowanych inwestycji, zaleca się dokładne rozważanie lokalizacji inwestycji, a także zastosowanie przyjaznych dla środowiska oraz wysokiej klasy rozwiązań technicznych.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU, W TYM TAKŻE WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKU TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach projektu „Strategii...” ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie w tym zakresie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Ponadto brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań.

Innym zagadnieniem jest proponowanie rozwiązań alternatywnych dla działań związanych rozwojem infrastruktury turystycznej, w takich przypadkach możliwe są wskazania alternatywne rozwiązań lokalizacyjnych. Istotnym elementem jest wyznaczenie dogodnych lokalizacji planowanych inwestycji, zarówno pod względem środowiskowym, przyrodniczym i społecznym.

Ma to ogromne znaczenie przede wszystkim dla inwestycji w zakresie renaturyzacji cieków wodnych, przepływających przez teren gminy Świnna, budowie nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej i rekreacyjnej oraz budowie amfiteatru i wiaty plenerowej, a także prace w obrębie istniejących szlaków turystycznych na terenie gminy w tym oznakowanie parkingów, miejsc widokowych oraz miejsc wypoczynku. Lokalizacje tych obiektów są wstępnie planowane przy istniejących miejscach niezorganizowanego plażowania, przy szkołach oraz w centrum miejscowości Świnna.

Działania te należy zaprojektować zgodnie z warunkami ochrony siedlisk i gatunków występujących na terenach chronionych. Należy inwestycje zaplanować w sposób niekolidujący z obszarami o szczególnych walorach przyrodniczych.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy remontach i przebudowie dróg, działaniach termomodernizacyjnych, montażu urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii należy rozważać warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko.

Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać:

- warianty lokalizacji,
- warianty konstrukcyjne i technologiczne,
- warianty organizacyjne
- wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”.

Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe. Niemniej jednak w sytuacjach braku możliwości realizacji pewnych rodzajów zadań biorąc wszystkie „za” i „przeciw” możliwa jest rezygnacja z niektórych działań zapisanych w projekcie „Strategii...”.

W przypadku pozostałych zaproponowanych działań, wpływających korzystnie na środowisko, zaproponowanie rozwiązań alternatywnych jest nieuzasadnione.

W trakcie opracowywania niniejszej „Prognozy...” nie natrafiono na trudności wynikające z niedostatku techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

9. INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Aby w przyszłości istniała możliwość obiektywnej weryfikacji i modyfikacji celów oraz zadań proponowanych w ramach projektu „Strategii...” konieczne jest prowadzenie monitoringu, który dostarczy danych niezbędnych do realizacji tych działań.

Monitoring ten, ze względu na częstotliwość gromadzenia, a w szczególności udostępniania danych powinien być prowadzony w cyklu rocznym, a sprawozdania z jego realizacji, łącznie ze sprawozdaniami z postępów wykonania, powinny być udostępniane, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.), co najmniej w cyklu dwuletnim.

Monitoring ten obejmuje dwa podstawowe rodzaje kontrolowania zmian, które najogólniej można określić jako:

- monitoring ilościowy;
- monitoring jakościowy.

Ujęcie ilościowe obrazuje prognozę zmian konkretnych wielkości (wskaźników). Nie do wszystkich elementów środowiska da się przypisać wskaźniki, jak również dostępne dane są zbyt ubogie, aby dokonać prognozy ilościowej w niektórych elementach środowiska. Do prognozowania zmian wskaźników w przyszłości wykorzystano informacje o dynamice zmian tych wskaźników w przeszłości, nakładów w okresach poprzednich i planowanych do poniesienia oraz wymogi UE.

Prognoza optymistyczna powstała przy założeniu, że wszystkie wymogi UE w zakresie ochrony przyrody i środowiska zostaną spełnione oraz zostanie wydatkowanych 100% nakładów zaplanowanych na realizację postanowień projektu „Strategii...”.

Prognoza realistyczna to taka, w której uwzględniono dotychczasowe tempo zmian wskaźników oraz środków jakie poniesiono na realizację postanowień dotychczasowej wersji „Strategii...”.

Prognoza pesymistyczna powstała przy założeniu, że nie uda się wydatkować 100% zaplanowanych nakładów na realizację postanowień projektu „Strategii...”, a dotychczasowe tempo zmian wskaźników zostanie osłabione.

Ujęcie jakościowe dla elementów projektu „Strategii...”, dla których nie można prognozować określonych wskaźników lub jest to utrudnione, wykorzystano ocenę jakościową, która stanowi jednocześnie uzupełnienie do oceny ilościowej.

Listę tę można ewentualnie w przyszłości uzupełnić o pojedyncze nowe wskaźniki dotyczące wykonania postanowień projektu „Strategii...”.

Tabela 23 Przykładowy zestaw wskaźników do monitorowanie realizacji „Strategii...”

Zadanie monitorowane	Wskaźnik	Zmiana	
Remont / przebudowa dróg lokalnych na terenie gminy Świnna Budowa drogi lokalnej, łączącej Świnną / Przylęków z Trzebiną Skomunikowanie gminy ciągiem pieszo – rowerowym	Ilości odcinków i długość przebudowanych dróg oraz dróg rowerowych	wzrost/spadek w stosunku do poprzedniego okresu monitorowanego	
Budowa chodników, wzdłuż najbardziej ruchliwych dróg na terenie gminy, w celu zwiększenia bezpieczeństwa i komfortu poruszania się	Ilości odcinków i długość nowych chodników		
Budowa nowych / modernizacja istniejących elementów oświetlenia ulicznego Modernizacja oświetlenia zewnętrznego, w tym ulicznego oraz oświetlenia przestrzeni publicznych, celem poprawy efektywności energetycznej	Ilość nowych opraw oświetleniowych		
Budowa żłobka / adaptacja istniejącego obiektu pod potrzeby z tego zakresu	Ilość punktów opieki dla małych dzieci na terenie gminy		
Budowa nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej / rekreacyjnej – boiska przy ul. Widok w Rychwałdku Budowa nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej / rekreacyjnej – kortu do tenisa ziemnego w Pewli Małej	Ilość wybudowanych boisk/obiektów infrastruktury sportowej		
Zagospodarowanie i utrzymanie w atrakcyjnym stanie przestrzeni publicznej na terenie gminy, w tym placów zabaw	Ilość nowych miejsc do zabaw		
Zapewnienie gospodarstwom z terenu gminy możliwości wzięcia udziału z programach zwiększania efektywności energetycznej (w tym likwidacji przestarzałych palenisk oraz instalacji nowych i ekologicznych źródeł ciepła)	Ilość budynków poddanych pracom termomodernizacyjnym i ilość wymienionych źródeł ciepła		wzrost/spadek w stosunku do poprzedniego okresu monitorowanego

Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, znajdujących się na terenie gminy – siedzib placówek edukacyjnych		
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, znajdujących się na terenie gminy – strażnic OSP		
Rewitalizacja i renaturyzacja cieków wodnych, przepływających przez teren gminy Świnna pod kątem zapewnienia jej obszarowi bioróżnorodności a także przeciwdziałania klęskom żywiołowym	Ilość nowych miejsc odpoczynku/pikników/plażowania	
Likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów wraz z działaniami prewencyjnymi	Ilość/waga usuniętych odpadów dziko porzuconych /rok	
Usunięcie azbestu z budynków mieszkalnych i innych, znajdujących się na terenie gminy, wraz z zapewnieniem bezpiecznego transportu oraz utylizacją odpadów	Ilość budynków z których usunięto azbest z terenu gminy	
Budowa punktów ładowania pojazdów elektrycznych	Ilość punktów na terenie gminy do ładowania pojazdów	
Budowa amfiteatru w Świnnej Zagospodarowanie terenu przy jazie w Świnnej pod kątem zapewnienia warunków sprzyjających rekreacji Modernizacja istniejącej wiaty w Świnnej pod kątem organizacji występów plenerowych Realizacja prac w obrębie istniejących szlaków turystycznych na terenie gminy – oznakowanie, parkingi, miejsca widokowe, miejsca wypoczynku wraz z ich promocją	Ilość nowych atrakcji na terenie gminy	
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z terenu gminy rozszerzonej oferty dodatkowych zajęć edukacyjnych i sportowych	Ilość nowych dodatkowych zajęć w szkołach	
Rozszerzenie oferty kulturalnej GOK o nowe zajęcia i wydarzenia o charakterze kulturalnym	Ilość rocznie organizowanych wydarzeń kulturalnych	
Zapewnienie oferty usług opiekuńczych dla osób starszych, niesamodzielnych i niepełnosprawnych oraz ich opiekunów Profilaktyka i wsparcie osób oraz rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy domowej Realizacja zdrowotnych programów profilaktycznych dla mieszkańców Organizacja szkoleń i kursów zawodowych / podnoszących kwalifikacje dla mieszkańców	Ilość rocznie organizowanych działań profilaktycznych	

Źródło: opracowanie własne

10. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko zadań i przedsięwzięć planowanych w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 roku.

W konwencji jako oddziaływanie transgraniczne określono jakiegokolwiek oddziaływanie, niemające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej strony.

W załączniku 1 i załączniku 3 ww. konwencji określono działalności i dodatkowe kryteria, które wskazują na możliwość wystąpienia transgranicznego oddziaływania. Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Zaproponowane w ramach projektu „Strategii ...” działania w zakresie celów w zakresie różnych dziedzin środowiskowych i społecznych nie rodzą żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach projektu „Strategii ...” ma charakter gminny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny.

Na etapie opracowywania niniejszej prognozy według stanu wiedzy na chwilę obecną stwierdzono, że realizacja projektu „Strategii...” nie wskazuje na możliwość negatywnego stalego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

11. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawą wykonania niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku” były przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 poz. 1029 z późn. zm.)

Nadrzędnym celem przedmiotowego dokumentu była analiza potencjalnych skutków, zarówno pozytywnych jak i negatywnych, jakie mogą wystąpić w środowisku w związku z realizacją zadań sformułowanych w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Świnna do 2030 roku”.

Należy w tym miejscu zaznaczyć także, że przedmiotem analizy w aspekcie oddziaływań negatywnych było nie tylko wskazanie możliwości ich wystąpienia, ale również sformułowanie zaleceń mających na celu ich ograniczenie bądź wręcz zapobieżenie im.

W kontekście powyższego punktem wyjścia dla opracowania niniejszej „Prognozy...” była analiza stanu aktualnego środowiska przyrodniczego na obszarze gminy Świnna oraz wskazanie najważniejszych problemów w tym zakresie.

Analizy stanu aktualnego dokonano w oparciu o informacje uzyskane od Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Regionalnych), na podstawie danych uzyskanych z Gminy. Rokiem bazowym dla prowadzonych analiz był rok 2020, 2021 i 2022 oraz, w przypadku braku wiarygodnych informacji, korzystano także z danych za rok 2019.

Tabela 24 Ocena stanu środowiska gminy Świnna wskazuje następujące problemy występujące w najważniejszych sektorach środowiska

Powietrze atmosferyczne	Ochrona ziemi i gleb, gospodarka odpadami oraz inne problemy	Wody powierzchniowe i podziemne
<p>zanieczyszczenie powietrza, zwłaszcza w sezonie grzewczym, wynikające w dużej mierze ze znacznej liczby przestarzałych palenisk, kwalifikujących się do likwidacji,</p> <p>braki w infrastrukturze drogowej oraz niewystarczający (z punktu widzenia intensywności ruchu drogowego) stan niektórych dróg</p> <p>brak sieci gazowniczej</p> <p>większość budynków jednorodzinnych opalanych węglem kamiennym</p> <p>spalanie śmieci w kotłach domowych</p> <p>niska świadomość społeczna dotycząca racjonalnego wykorzystania energii i źródeł odnawialnych</p>	<p>występowanie zagrożenia osuwiskowego</p> <p>ograniczenia w budownictwie ze względu na możliwość osuwania się mas ziemnych</p> <p>brak aktualnych badań gleb</p> <p>niskie tempo usuwania azbestu</p> <p>wyrzucanie odpadów w sposób niekontrolowany</p> <p>napływ zanieczyszczeń spoza gminy</p>	<p>problem suszy hydrologicznej, powodujący problemy w uzyskaniu lokalnie adekwatnej do zapotrzebowania gminy ilości wody),</p> <p>występowanie terenów zagrożonych podtopieniami i powodzi wzdłuż rzeki Koszarawy</p> <p>infrastruktura zaopatrywania terenu gminy w wodę (przede wszystkim stacje uzdatniania wody) niezapewniająca realizacji potrzeb gminy w tym obszarze</p> <p>niski stopień skanalizowania gminy</p> <p>brak wystarczającej długości kanalizacji deszczowej na terenach zabudowanych</p> <p>zrzuty ścieków z terenów rolniczych</p> <p>zły stan wód powierzchniowych</p> <p>ograniczona retencja wód opadowych i roztopowych</p>

Źródło: opracowanie własne

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych typowych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto oceny tej dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

pozytywne oddziaływania realizacji zadań wskazanych w projekcie „Strategii...” na środowisko zdecydowanie przeważają nad negatywnymi.

Skutki o charakterze pozytywnym	Skutki o charakterze negatywnym
---------------------------------	---------------------------------

<p>brak jakichkolwiek działań inwestycyjnych przyczyni się do niezakłóconego stanu środowiska braku hałasu, braku zmiany stosunków wodnych,</p> <p>niezwiększenie zmniejszenie zagrożenia spowodowanego intensyfikacją wykorzystania walorów przyrodniczych polegającego na zagospodarowywaniu oraz penetracji terenów cennych przyrodniczo, w tym obszarów Natura 2000.</p>	<p>brak płynnej komunikacji w gminie wynikającej z braku bieżącej modernizacji istniejących dróg oraz rozbudowy dróg lokalnych,</p> <p>brak wystarczającego bezpieczeństwa pieszych wynikający z braku chodników i oświetlenia ulicznego wzdłuż najbardziej ruchliwych dróg,</p> <p>brak działań termomodernizacyjnych w budynkach użyteczności publicznej,</p> <p>brak rozwoju kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, a także dorosłych mieszkańców z powodu braku infrastruktury sportowej w tym boisk, kortów, placów zabaw,</p> <p>brak bieżącego utrzymania i zagospodarowania cieków wodnych co powoduje zwiększone ryzyko powodzi,</p> <p>brak inwestycji wodociagowych i kanalizacyjnych, co powoduje przenikanie surowych ścieków do wód i gleby oraz brak dobrej jakości wody do picia,</p> <p>brak działań mających na celu poprawę estetyki gminy w tym usuwanie dzikich wysypisk i porzuconych w zagajnikach odpadów,</p> <p>niska skuteczność działań mających na celu dotowanie mieszkańców w zakresie usuwania powłok azbestowych,</p> <p>brak efektywnych działań w zakresie wymiany kotłów w budynkach mieszkalnych oraz brak termomodernizacji budynków użyteczności publicznej w wyniku czego nie występująca poprawa jakości powietrza,</p> <p>brak rozbudowy sieci gazowej co powoduje brak możliwości wymiany kotłów w budynkach mieszkańców i korzystania z paliw gazowych,</p> <p>brak na terenie gminy Świnna użytkowników pojazdów elektrycznych z powodu braku stacji ładowania na terenie gminy,</p> <p>brak wyposażenia jednostek OSP co w sytuacji zagrożenia powoduje brak możliwości udzielania pomocy mieszkańcom,</p> <p>brak ścieżek rowerowych co powoduje ograniczenie aktywności ruchowej mieszkańców,</p> <p>brak warunków do zakładania rodziny z powodu braku opieki żłobkowej dla dzieci na terenie gminy,</p> <p>brak mieszkań komunalnych,</p> <p>niskiej jakości oferta kulturalna z powodu braku wyposażenia i remontów w Gminnym Ośrodku Kultury.</p>
--	--

Źródło: opracowanie własne

Realizacja żadnego z proponowanych zadań nie pociągnie za sobą stałego negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

1. Realizacja większości celów zapisanych w projekcie „Strategii...” przy ustaleniu korzystanej dla środowiska lokalizacji (czego w czasie opracowywania niniejszej prognozy nie wiadomo) nie będzie miała wpływu na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych w tym obszarze węzłowego korytarza migracyjnych ssaków drapieżnych i kopytnych, połączeń między obszarami Natura 2000 oraz na lokalne ostoje przyrody.
2. Negatywne oddziaływanie na środowisko niektórych przedsięwzięć można w pierwszej kolejności minimalizować poprzez wybór najbardziej racjonalnej ich lokalizacji zapewniającej zarówno wymierny efekt ekologiczny jak i społeczno – ekonomiczny, czyli innymi słowy – równowagę przyrodniczą. Należy ocenić wagę bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz wagę przyrodniczą i zaplanować działania, które będą równoważyć te cele.

Optymalnym działaniem jest wybór przedsięwzięć ulokowanych w miejscu gdzie z zachowaniem bezpieczeństwa ekologiczno-przyrodniczego zachowane zostanie bezpieczeństwo ludzi, ich mienia, a nierzadko dorobku życia.

Warunkiem wyboru najbardziej optymalnej lokalizacji jest analiza przepisów prawnych z zakresu ochrony zasobów przyrodniczych, dokumentów strategicznych oraz aktów prawa miejscowego (Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego, Wojewódzki Plan Zagospodarowania Przestrzennego, Studium Uwarunkowań i Kierunków zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świnna).

Żadne z planowanych zadań nie będzie negatywnie oddziaływało na ustanowione na terenie gminy Świnna pomniki przyrody w postaci drzew wiąz górski i grupa trzech lip.

Żadne z zadań nie będzie negatywnie oddziaływać na Południowy Korytarz Ekologiczny, Obszary i korytarze wyznaczone dla dużych ssaków drapieżnych i kopytnych, Obszary i korytarze wyznaczone dla ornitofauny, Obszary i korytarze ichtiologiczne.

Możliwe są czasowe oddziaływania w trakcie prac budowlanych, niemniej jednak po zakończeniu inwestycji się one zakończą. Żadna z inwestycji nie wchodzi w terenu niezurbanizowane, naturalne i leśne.

1. Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko proponowanie rozwiązań alternatywnych innych niż lokalizacyjne nie ma uzasadnienia. Jedyną opcją alternatywną jest ich lokalizacja lub zaniechanie realizacji.
2. W przypadku gdy zaplanowane zadania pozainwestycyjne nie zostaną wdrożone prowadzi to będzie do pogłębiania się problemów społecznych, związanych z wykluczeniem, niskiej świadomości ekologicznej, braku profilaktyki zdrowotnej, a także niskim rozwojem przedsiębiorczości i słabą jakością usług samorządowych i niską aktywnością sportową dzieci i młodzieży.

3. **W przypadku, gdy zaplanowane zadania inwestycyjne nie zostaną wdrożone prowadzić to będzie do pogorszenia stanu wód powierzchniowych i podziemnych, jakości powietrza, stanu dróg poziomu edukacji ekologicznej, co negatywnie wpłynie na komfort życia i zdrowie mieszkańców.**

Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich celów zapisanych w projekcie „Strategii...” pozwala na stwierdzenie, iż generalnie realizacja zapisów i postanowień projektu analizowanego dokumentu doprowadzi do:

1. większego dostępu do infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej,
2. zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców – dzięki bezpiecznym przejściom dla pieszych, oświetleniu ulicznemu i budowie chodników,
3. poprawy bezpieczeństwa pieszych, rowerzystów i kierowców na drogach, zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza – dzięki remontom i modernizacjom dróg gminnych, budowie ścieżek rowerowych,
4. ograniczenia niskiej emisji dzięki wymianom kotłów oraz działaniom termomodernizacyjnym,
5. poprawy estetyki gminy dzięki termomodernizacjom i wykorzystaniu nieużytkowanych budynków,
6. zwiększenia skuteczności usuwania dzikich wysypisk,
7. uporządkowaniu parkowania w miejscach turystycznych i rozpoczęcia szlaków, a także miejsc wypoczynku i plażowania w okolicach jezusa,
8. zwiększenia aktywności fizycznej i kulturowej mieszkańców poprzez budowę nowych, otwartych obiektów infrastruktury sportowej i rekreacyjnej w tym placów zabaw, boiska i kortów oraz budowę amfiteatru i wiaty plenerowej,
9. zwiększenie aktywności sportowej dzieci i młodzieży mieszkańców gminy Świnna oraz turystów dzięki ścieżkom rowerowym, boiskom, kortom tenisowym oraz placom zabaw,
10. zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców w tym dzieci i młodzieży,
11. zwiększenia wiedzy dzieci, młodzieży oraz turystów o lokalnych tradycjach i kulturze,
12. zwiększenia dostępności do dobrej jakości wody do picia ze względu na rozbudowę sieci wodociągowej,
13. poprawy jakości środowiska, zachowania różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego – dzięki poprawie funkcjonalności istniejącej infrastruktury turystycznej (istniejące szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe),
14. poprawy warunków zdrowia, życia i pracy mieszkańców gminy oraz turystów wypoczywających na jej terenie,
15. zwiększenie profilaktyki zdrowotnej oraz działania aktywizujące dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
16. wzrost poziomu wiedzy ekologicznej mieszkańców gminy.